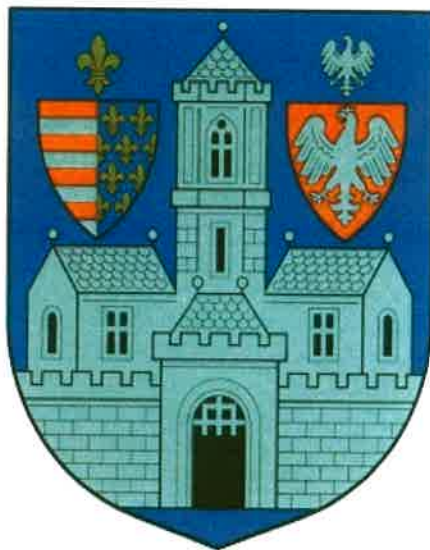

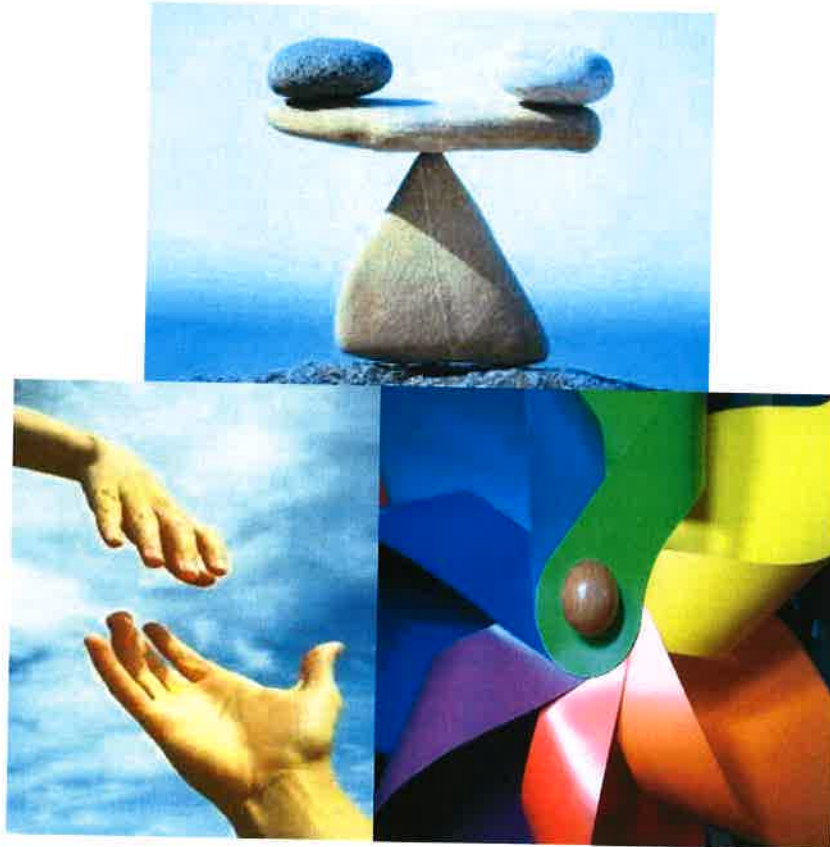
**HELYI
ESÉLYEGYENLŐSÉGI
PROGRAM**

BUDAPEST FŐVÁROS III. KERÜLET,
ÓBUDA-BÉKÁSMEGYER
ÖNKORMÁNYZAT

2018 – 2023.

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

"Nem szabad közönyösnek és tunyának lenni: néha le kell hajolni és fölemelni azt a „nagyon sok mindent” ami az úton hever.”

Márai Sándor

Tartalom	
Bevezetés	5
A település bemutatása	5
Értékeink, küldetésünk.....	5
Célok.....	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)	7
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	7
1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása.....	7
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása:	8
Népesedés, egészségügy, lakáshelyzet	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	8
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal.....	8
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	10
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	11
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet	11
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció.....	12
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	15
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció	17
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	23
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	24
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása.....	30
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	32
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	32
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	32
4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.).....	33
4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	50
4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése	50
Az elhelyezést kiváltó problémák.....	57
4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége.....	59
4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek.....	68
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	68
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	69
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)	70
5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe	70
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak	70
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothon, családok átmeneti otthona) ...	71

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	71
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések.....	72
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	72
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	72
6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)	72
6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete	73
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés	74
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen.....	76
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	79
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	79
7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái.....	79
Fogyatékosok Nappali Otthona (FNO).....	81
Pszichiátriai Betegek Nappali Otthona (PBNO).....	83
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	88
7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés	89
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.....	94
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	95
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	99
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	99
1. A HEP IT részletei	99
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	104
Jövőképünk	116
3. Megvalósítás	116
A HEP Fórum feladatai.....	116
A HEP Fórum működése	118
Kötelezettségek és felelősség.....	118
A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége	119
4. Elfogadás módja és dátuma	120
HEP elkészítési jegyzék.....	121

Bevezetés

Az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.), a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programjában rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóra.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Óbuda-Békásmegyer „város a városban”, több mint 2000 éves múlttal rendelkezik. A feltárt régészeti leletek, az utókorra maradt történelmi emlékek titkokat rejtenek. Titkokat, amelyeket a régészek kutatnak, nekik köszönhetően a kerület története évről-évre újabb és újabb érdekességekkel gazdagszik.

Óbuda-Békásmegyer a Duna jobb partján és a budai hegyek között terül el, mai közigazgatási határa 1950-ben alakult ki. A kerület népességszámát tekintve Budapest második legnagyobb kerülete. Földje az őskor óta állandóan lakott. A Duna közelsége, a hegyek által felkínált védelem mindig is vonzotta a letelepedni vágyókat.

Az 1930-as évektől Óbuda belső területén sorra épültek az ún. városi házak, fejlődött a közlekedés, 1939-ben megkezdődött a mai Árpád híd építése, ami 1950-re megszüntette a városrész Pesttől való elszigeteltségét, ám helyrehozhatatlanul kettészakította a régi történelmi városközpontot.

A II. világháborúban számos lakóépület és gyárüzem megsemmisült, vagy súlyos károkat szenvedett. 1950-ben a kerülethez csatolták Békásmegyert a hozzá tartozó Csillaghegyet.

A népesség demográfiai összetétele a 70-80-as években a lakásépítési hullámmal megváltozott. A nagyszámú beköltözések ellenére a kerület korösszetételét tekintve fiatalos.

A kerület jelenleg megindult a megszépülés útján, megkezdődött a „szocialista típusú” lakótelepek felújítása, a családi házas övezeten túl a kerület belső területein is megjelentek a modern, de zöld-övezetes lakóparkok.

Értékeink, küldetésünk

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata elkötelezettségét fejezi ki az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, kötelező feladatok ellátásán túl a kerület nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, civil szerveződéseivel, egyesületeivel és alapítványjaival közösen (gyakorta azok anyagi támogatása mellett) törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén. Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel a kerület lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció, Drogellenes stratégia, 4 átfogó program a megújuló Óbudáért, Kulturális koncepció

Tömegtájékoztatásunk egyik legfontosabb eszköze a kerület lakosai számára ingyenesen elérhető Óbuda újság amely az önkormányzat internetes honlapja és közösségi oldala mellett, amely az egyik legelterjedtebb médiumunk.

Az elmúlt években jelentős fejlesztések történtek a gyalogos közlekedésben. A gyalogosok számára a hagyományos kialakítású utcákban megfelelően kiépített járdák vannak. A lakótelepeken jellemzően járda nélküli vegyes használatú úthálózat épült ki. A lakóterületeken az akadálymentesítések folyamatosan zajlanak. Az újonnan épült gyalogos-átkelőhelyeinknél a szegélyszüllyesztések megvalósultak, az új járdák és parkolók végeinél akadálymentesítettek. A járdák, parkolók és közút kapcsolatánál az akadálymentesítések megtörténtek.

A városrész fejlesztése során a kerület döntéshozói fokozottan odafigyelnek a történeti és régészeti emlékek megőrzésére, rekonstruálására, az egykori „óbudai varázs” visszaállítására.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja (HEP)

A települési esélyegyenlőségi program célja, hogy felmérje a településen élő marginalizálódott csoportok helyzetét, egyben meghatározza azokat a fejlesztési irányokat, melyek e célcsoportok életminőségében jelentős változásokat érnek el.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata esélyegyenlőségi programjának az itt élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül. Bár az egyenlő bánásmód megsértése más hátrányos védett csoportok esetében is megfigyelhető jelenség, a fogyatékos személyek, a nők és a romák esetében a hátrányos helyzettel és szegénységgel is erőteljesen összefüggő jelenségekről van szó.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, enyhíteni a településen belüli esélyegyenlőtlenséget, a leszakadó társadalmi rétegek számára pedig lehetőséget biztosítani a társadalmi beilleszkedéshez, integrációhoz a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket az óvoda kivételével érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terv (HEP IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1. A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötvt.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira
- a 2011. évi CLXXV. törvény az egyesülési jogról, közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról
- a nevelési-oktatási intézmények működéséről 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet
- a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról szóló 326/2013. (VIII.30.) kormányrendelet
- a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet módosításáról szóló 143/2015. (VI.12.) Kormányrendelet
- Ebktv.

Helyi rendeletek:

- Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselőtestületének 2/1999. (I.29.) rendelete a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban való részesítés feltételeiről, valamint a

személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjról

- Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselőtestületének 10/2015.(II.16.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátásokról

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása: Népesedés, egészségügy, lakáshelyzet

	Fő	Változás
2007	125136	
2008	125225	100%
2009	125518	100%
2010	125701	100%
2011	126343	101%
2012	124611	100%
2013	124542	99%
2014	124167	100%
2015	125589	100%
2016	127222	100%
2017	126930	100%

1. számú táblázat - Lakónépesség

Forrás: <http://www.nyilvantarto.hu/hu/statisztikak>

2. Stratégiai környezet bemutatása

Az Ebktv. 63. §-ának (5) bekezdése az alábbiak szerint rendelkezik:

A települési önkormányzat helyi esélyegyenlőségi programot fogadhat el, amelyben elemzi a településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének alakulását, és meghatározza az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő célokat, kiemelt figyelmet fordítva a lakhatásra, oktatásra, egészségügyre, foglalkoztatásra, valamint a szociális helyzetre. A helyi esélyegyenlőségi program tartalmazza a célok megvalósításának forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését. Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának Képviselő-testülete döntésein keresztül fejezi ki elkötelezettségét az esélyegyenlőség területén, hiszen a jogszabályokban meghatározott, ilyen irányú kötelező feladatok ellátásán túl a kerület nem önkormányzati fenntartású intézményeivel, civil szervezeteivel, egyházaival, egyesületeivel és alapítványaival közösen (gyakorta azok anyagi támogatása mellett) törekszik érvényre juttatni az esélyegyenlőség eszméjét a társadalmi élet minden területén.

Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége során mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szervezetek is aktív szerepet játszanak, elősegítve ezzel az itt élő lakosság ilyen irányú szemléletváltását is.

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Néhány fontos koncepció, terv, amelyek egy-egy szektor célkitűzéseit határozzák meg:

- Turisztikai koncepció
- Környezetvédelmi koncepció

- Gazdasági koncepció
- Bűnmegelőzési koncepció
- Egészségügyi koncepció
- Kulturális koncepció - Óbuda-Békásmegyer Kulturális Koncepciója 2018 őszén kerül elfogadásra, mely összegzi a kerületi kulturális élet kiemelten kezelt területeit, tartalmazza a fő prioritásokat és az elkövetkező 5 év stratégiai tervét. A koncepció a lakosság komplex kulturális ellátására és kulturális tevékenységére vonatkozó fejlesztési irányokat, tartalmakat fogalmazza meg. A közművelődési alapellátáson túl a művészeti értékek megőrzésére, ismertté tételére, nyilvános könyvtári ellátás biztosítására és a muzeális értékek hozzáférésének biztosítására fókuszál. Fontos feladatként fogalmazódik meg az infrastrukturális fejlesztések elősegítése, a közösségépítő személyiségfejlesztés előtérbe helyezése, a kulturális esélyegyenlőség erősítése. Kiemelt figyelmet szentel a hagyományápoló közösségek támogatására.
- Vagyongazdálkodási stratégia - átfogó képet nyújt az Önkormányzat jelenlegi, elsősorban ingatlangazdálkodás, vagyon-nyilvántartás területén megvalósuló- vagyongazdálkodási tevékenységről, melyek hatékonyabbá tételéhez javaslatokat fogalmaz meg egy elvárt jövőbeli cél meghatározásával.
- Gyermekjogi stratégia
- Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció - a koncepció 2016-ban készült el, a helyzetelemzés megállapításaira támaszkodva áttekinti a szociális ellátórendszer működését, képet ad a főbb problémákról és körvonalazza a lehetséges fejlesztési irányokat. Felülvizsgálata 2018. év II. félévében aktuális.
- Kerékpárosbarát Óbuda koncepció terv
- Óbuda-Békásmegyer Településfejlesztési Koncepciója és Integrált Településfejlesztési Stratégia (továbbiakban: ITS): az ITS-ben az EU-s pályázati időszakokra felkészülve, új fejlesztési irányvonalakat, és hat konkrét akcióterületet határozott meg. A kerület, elsősorban a természeti környezetére, kulturális tradícióira és közlekedési kapcsolataira építve reálisan tűzte ki célul, hogy országos és Közép-Európai viszonylatban is kiemelkedő minőségű lakó és üzleti környezetet biztosítson. A célok elérését igazán súlyos, válsághelyzettel fenyegető problémák nem akadályozzák, így a stratégia irányulhat a meglévő erőforrások adta lehetőségek kihasználására, a lakó és üzleti környezet minőségének, vonzerejének további javítására. Ennek megfelelően az IVS célkitűzései összefoglalva: „Óbuda-Békásmegyer a kerületben élők igényeit magas szinten kielégítő, élénk üzleti élettel rendelkező, a fővárosi, hazai és külföldi polgárok számára egyaránt vonzó, gazdag kultúrájú üzleti-, lakó- és pihenőkörnyezetet hoz létre, amely fejlődésének alapját a történelmi hagyományok, a kedvező természeti és gazdaságföldrajzi adottságok fenntartható, tudatos kihasználása képezi.”
- Óbuda-Békásmegyer Kerületfejlesztési Koncepció: A koncepció egyetemes és specifikus céljai pl. Társadalom-humánpolitika terén a népességfogyás megállítása, alap-, és középfokú intézmények speciális fejlesztése, esélyegyenlőség szempontjainak érvényesítése, együttműködés az agglomerációs településekkel, hajléktalan probléma kezelése, városi élettel összefüggő káros hatások csökkentése, civil szervezetek szerepének növelése, lakosság kulturális ellátását szolgáló intézmények fejlesztése, időskorúak ellátásának fejlesztése.
- Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Drogellenes Stratégiája 2014-2020 – a kerület vezetésének szemlélete és intézkedései az igénybe vevők szükségletei szerint, a szociális érzékenységen alapul, az esélyegyenlőséget előtérbe helyezve. Ezt a szemléletet tük-

rözi a stratégiában megjelenő célkitűzések, fejlesztési irányok, az Önkormányzat intézkedései. A jelen stratégia az előzőt alapul véve, a jelen helyzetet értékelve, a Nemzeti Drogellenes Stratégiaprioritásait szem előtt tartva, a kiemelt területeket követve készült, a benne foglalt feladatokat, helyzetképet, alapértéket és célkitűzéseket alapul véve, azokat a helyi sajátosságokra formálva.

- 4 átfogó program a megújuló Óbudáért – Hadrianus program, Fischer Ágoston Szociális Program, Guckler Károly program, Órlós Endre program: Óbuda-Békásmegyer vezetése komplex programokat dolgozott ki az infrastrukturális fejlesztések, a szociális, a környezetvédelmi és az egészségügyi területekre, melyek által a városrész fejlesztését és működésének magasabb szintre emelését tűzték ki célul. Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata az elmúlt több mint tíz évben egy új városépítési korszak alapjait teremtette meg. Az egyre növekvő lakossági elvárások, a magasabb életminőség feltételeinek megteremtése, a város-szervezés innovatív, új szintre emelése – stratégiai szemlélet, környezeti és társadalmi fenntarthatóság előtérbe helyezése, a közösség és társadalmi szervezetek növekvő szerepe a döntéshozatalban – mind megköveteli a kerület fejlesztésének és működésének magasabb szintre emelését. A következő évek várható folyamatait, úgymint a klímaváltozás, technológiai fejlődés, mobilitás Óbuda számára a városfejlesztés és működtetés tekintetében is új kihívásokat teremt. A négy kiemelten fontos fejlesztési program az önkormányzat 2017-2019-es időszakra vonatkozó terveit mutatja be.

A települési esélyegyenlőségi terve elkészítése során nagy hangsúlyt fektettünk a felsorolt dokumentumokban levont következtetésekre.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatnak nincs térségi, társulási kapcsolódása.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés elkészítéséhez, helyi adatgyűjtés, KSH és a TeIR adatbázis, valamint a népszámlálási adatok szolgáltak alapul.

A települési esélyegyenlőségi programnak a kerületben élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztés-

tések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányait kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Az Önkormányzat „Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer kábítószer problémával való érintettsége, kezelési lehetőségei” címmel 2017-ben kutatást végzett, mely az Óbuda-Békásmegyer területén élő, valamint ott tanuló fiatalok drogfogyasztási érintettségének, jellemzőinek vizsgálatára, továbbá a kerületben működő szolgáltatások feltérképezésére, monitorozására, az esetleges hiányok felderítésére, és a fejlesztési lehetőségek meghatározására irányult.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda- Békásmegyer Önkormányzatának esélyegyenlőségi helyzet-elemzése és az azt követő intézkedései a kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportjainak a romákat, a nőket és a fogyatékos személyeket tekinti.

A helyzetelemzéshez és az intézkedések megtervezéséhez elsősorban tehát a gyermekekre, nőkre, mélyszegénységben élőkre, romákra, idősekre, és a fogyatékos emberekre vonatkozóan szükséges adatokat és információkat próbáltuk össze gyűjteni és azok elemzésével foglaltuk össze és dolgoztuk ki a helyzetüket javító program javaslatait.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Kerületünkben a 2011. évi népszámlálás során 708 fő vallotta magát romának. Az Óbuda-Békásmegyer Cigány Nemzetiségi Önkormányzat szerint számuk lényegesen több.

A magyarországi romák kétségkívül az ország legkiszolgáltatottabb társadalmi csoportjai közé tartoznak. Népeességük négyötöde él létminimum alatt, többségük társadalmi és fizikai értelemben is szegregált, vagy szegregálódó településeken, településrészekben. Lakáskörülményeik, oktatási és munkaerő-piaci esélyeik jóval alacsonyabbak a nem romákénál, egészségügyi helyzetük katasztrofális. A szociális létbizonytalanság mellett a kirekesztettség a legtöbb roma közös jellemzője.

Az egyre erősödő társadalmi feszültségek és az ezzel párhuzamosan megszorodó radikális és szélsőséges megnyilvánulások is mutatják, a roma lakosság társadalmi integrációja ma sürgetőbb feladat, mint valaha. A helyi esélyegyenlőségi program talán segíthetne abban, hogy megmutassa milyen eszközök egymásra építésével lehetséges valódi eredményeket elérni akár anélkül is, hogy arra jelentős külön forrást biztosítanánk.

Esélyegyenlőségi program tervezésekor nem csak arra kell ügyelnünk, hogy, miként javítsuk célprogramokkal a romák lakhatási, oktatási, szociális és egészségügyi helyzetét, olyan beavatkozásokat lenne célszerű tervezni, amelyek megpróbálják megoldani a romák kirekesztettségét.

Sajnos bizonyított, hogy még a legjobban előkészített programok sem fogják elérni hatásukat, ha magukat a romákat nem vonjuk be a programok előkészítésétől egészen a végrehajtásig.

A romák helyzetének vizsgálatakor óhatatlanul felmerülő alapprobléma, hogy hivatalos etnikai adatok nem, vagy csak korlátozott mértékben állnak rendelkezésre. A települési önkormányzatnak a hatályos adatvédelmi jogszabályok betartásával arra kell törekednie, hogy minél több adatot gyűjtson be a településen élő romák helyzetével kapcsolatban. Sajnos a mélyszegénységben élők és a romák helyzetéről nem rendelkezünk pontos adatokkal, és ezek pótlása a tervezés időszakában nem megoldható.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

Kerületünkben a nyilvántartott álláskeresőik között nagy arányban (közel 80%-ban) fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek. Az alacsony iskolázottság mellett jellemző hátrányt jelent a munkaerő piaci elhelyezkedésben az előítélet, illetve a motiválatlanság.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

Az önkormányzati foglalkoztatáspolitikai programok egyik legfontosabb kérdése az adott településen tapasztalható munkanélküliség problémájának kezelése. Az önkormányzat foglalkoztatáspolitikai elvei között szerepel a kerületben beruházni kívánó vállalkozásokon keresztül a munkahelyteremtés közvetett támogatása.

Egy település gazdasági (és ezen keresztül népességmegtartó) erejének jó fokmérője a települési munkahelyek száma és a településen foglalkoztatottak aránya.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyér Önkormányzatának képviselőtestülete folyamatos intézkedéseivel támogatja a településen beruházni vágyó vállalkozásokat, ezzel segíti a munkaerőpiac fokozatos növekedését a kerületben.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

A regisztrált álláskeresők száma jelentősen csökkent az előző évekhez képest, 905 fő 2017-ben. Ez a szám munkavállalási korú lakónépesség 1,4%-a, a budapesti átlagnál alacsonyabb (2,1 %).

Az álláskeresők aránya nemek szerint: 66 % nők, 34 % férfiak. Az elmúlt 5 évben ez az arány közel egyenlő volt. A regisztrált álláskeresők aránya a 36-45 éves lakónépességben a legmagasabb (43%), őket az 60 év feletti korosztály követi (35%).

A foglalkoztatottak aránya Békásmegyér városrészben a legmagasabb (62,4 %), ami nagyjából megegyezik a III. kerület foglalkoztatottai arányával. A foglalkoztatott nélküli háztartások aránya Óbuda és Újlak városrészen magas. A rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya a városrészekben a kerülethez közelítő értékeket mutatnak, Óbuda Hegyvidék és Külterületi részekben magasabb.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Egy településen az alap-, közép és a felsőfokú oktatás léte és minősége nemcsak egy település, gyermekeinek a fejlődését befolyásolja, hanem hozzájárul a település népességmegtartó erejének növeléséhez.

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett, jelenleg is érvényben lévő, a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény határozza meg a közfoglalkoztatás feltétel rendszerét.

A közfoglalkoztatási programok a munka és a gyakorlati képzés összekapcsolásával a társadalmi felzárkózást, munkavállalási hátrányok leküzdését, az álláskeresők képzettségi szintjének növelését, készségeik fejlesztését, gyakorlati tapasztalatok megszerzését teszik lehetővé. Az áttekinthető, nyilvános pályázati rendszerben elérhető programok egyidejűleg helyi, és országos célok megvalósítását segítik átgondolt, megtervezett és ellenőrzött értékteremtő foglalkoztatással. A program előnye, hogy regisztrált álláskeresőket tudunk alkalmazni.

A közfoglalkoztatás helyi megvalósításában aktív szerepet vállalt a kerület. Hivatalunkban és intézményeinkben a gyakori jogszabályváltozások miatt megnövekedett ügyiratforgalom automatikusan növeli az adminisztrációt, a hivatalon belüli iratkézésítés több ember munkáját teszi szükségessé, különös tekintettel arra, hogy hivatalunk több telephelyen működik. A különböző hatóságok egymás közötti azonnali kapcsolattartására is egyre nagyobb az igény. A hivatalon belül a napi karbantartással kapcsolatos problémák mielőbbi gyors megoldása is szükségessé teszi a közfoglalkoztatottak alkalmazását, így különösen nagy szükség van a munkájukra.

A közfoglalkoztatottak számára a gyakorlati tapasztalatok megszerzése több esetben tette lehetővé a továbbiakban köztisztviselőként, közalkalmazottként történő alkalmazást, de volt példa a versenyszférában történő elhelyezkedésre is. A 2016. február 1-vel induló „A közfoglalkoztatásból a versenyszférába” elnevezésű program is ezt tűzte ki célul: a kellő motivációval, szakképzettséggel rendelkező, munkára kész és képes személyek lehetőség szerint minél nagyobb számban találjanak állást a versenyszférában. Ehhez a program pénzbeli támogatást is nyújt „elhelyezkedési juttatás” címen. A 2016. január 1-től hatályos 328/2015. (XI.10) Korm. rendelet szerint, ha a közfoglalkoztatott a szerződése lejárta előtt piaci állást talál, akkor havonta jogosult felvenni a közfoglalkoztatási jogviszonyból még hátralevő időszakra a foglalkoztatást helyettesítő támogatás összegét is. Feltétele hogy a munkavállaló határozatlan idejű vagy legalább 1 évre szóló határozott idejű munkaviszonyt létesítsen és a munkaidő érje el a napi 6, megváltozott munkaképességűek esetén a napi 4 órát.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalászási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A Budapest Főváros Kormányhivatala III. Kerületi Hivatal Hatósági Főosztály Foglalkoztatási Osztálya illetékességi területéhez a Budapest I., II. és III. kerülete tartozik.

A Foglalkoztatási Osztály ügyfélkörének létszáma 2017. decemberében 1454 fő volt, ami az előző évek azonos időszakához képest jelentős csökkenést mutatott.

Ügyfeleik iskolai végzettség szerinti megoszlása a következőképpen alakult: általános iskolai (vagy annál alacsonyabb) végzettséggel rendelkezők 15%, szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkezők 13%, szakközépiskolai vagy technikumi végzettséggel rendelkezők 18%, és gimnáziumi végzettséggel rendelkezők 21%, felsőfokú végzettséggel rendelkezők 33%. Az összetétel szempontjából - a budapesti átlagtól eltérően - a magasabb iskolai végzettségűek képviselik magukat kiugró mértékben.

VEKOP-7.2.2-17: „Egészséges közösséget építünk” elnevezésű projekt, – melyet a Nemzetgazdasági Minisztérium 2018. június 15-én támogatásra érdemesnek ítelt – keretében lehetőség nyílik a III. kerületben járási Egészségfejlesztési Iroda (EFI) létrehozására, a III. kerület/járási helyi egészségfejlesztési-, népegészségügyi-, mentális kapacitásainak fejlesztésére, összehangolására az országos fejlesztéssel, továbbá a helyi egészségpolitikák és helyi együttműködések fejlesztésére. A fejlesztések által a III. kerületben működő egészségügyi alapellátás, a járóbeteg szakellátás és az egészségfejlesztési programokat megvalósító szervezetek között szoros szakmai kapcsolat tud kialakulni. Az Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata fenntartásában működő Szent Margit Rendelőintézet, – mint projektgazda – a gyógyító tevékenység mellett nagy figyelmet fordít és elkötelezett a betegségek megelőzésére is a lakosság egészségének javítása, fejlesztése érdekében, valamint az egészség, mint érték közvetítésében. A projekt a III. kerületi intézmények között meglévő erős partnerségi együttműködésre épít. A tervezetten 2019.01.01 és 2020.12.31 között megvalósuló fejlesztések széles partnerségi egyeztetés és együttműködés eredményeként kerültek kialakításra. Az EFI eredményes megvalósítását szolgálják a Kerületi Kábítószer Egyeztető Fórummal, az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézménnyel, Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központtal, az Óbudai Sport és Szabadidő Nonprofit Kft.-vel, Óbuda-Békásmegyer Védőnői Szolgálattal, a Kék Pont Drogkonzultációs Központtal és Drogambulancia Alapítvánnyal, valamint az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központtal történt egyeztetések alapján kialakításra került tervezett programok és aktivitások.

A fejlesztések eredményeként létrejön a kerület egészségfejlesztési, népegészségügyi bázisa, központja. Az EFI az országos egészségfejlesztési hálózat részeként fejleszti mentális egészségfejlesztési humán-, és szakmai kapacitásait, részévé válik a népegészségügyi rendszernek. A lelki egészséget támogató, lelki problémákat megelőző-, időben kiszűrő, megfelelően kezelő-, depresszió-, és öngyilkosság megelőzés helyi programjain keresztül a lakosság széles körének lehetőséget biztosít a mentális jóllét, egészség, megújulás legmagasabb szintjének eléréséhez.

VEKOP-7.2.4-17 pályázati felhívás - melyet a Nemzetgazdasági Minisztérium 2018. június 15-én, a rendelkezésre álló pénzügyi keret kimerülése okán tartaléklistára helyezett - keretében lehetőség nyílik az egészségügyi szolgáltatók, egészségügyi intézmények, önkormányzatok, önkormányzati intézmények részére, a lakosság számára nyújtott ellátások minőségének és az ellátások hozzáférhetőségnek javítása érdekében, az ellátási szükségletekhez igazodó minőségi emberi erőforrás biztosítására irányuló fejlesztések megvalósítására. Ennek keretében Intézményi létszámbővítés; Intézményen belül új munkakörben történő foglalkoztatás; Mobil teamek létrehozása; Többletteljesítményt nyújtók foglalkoztatása valósulhat meg. Esélyegyenlőségi szempontból előnyös, hogy a humán erőforrás-fejlesztés alkalmával lehetőség lenne nagyarányban nők és részmunkaidősök foglalkoztatására. Amennyiben az NGM-nél a szükséges pénzügyi forrás a későbbiekben rendelkezésre áll, lehetőség nyílik a projekt támogatására.

A projekt tervezése és megvalósítása során a projektben létrehozott eredményeknek meg kell felelnie az alábbi elvárásoknak:

- 1) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó környezetvédelmi és esélyegyenlőségi jogszabályokat betartani, a projekt által érintett területen a védett természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.
- 2) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a támogatást igénylő esélytudatosságot fejez ki: nem közvetít szegregációt, csökkenti a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.
- 3) Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az Ebktv. 31. § (6) bekezdésének megfelelően.
- 4) Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az Ebktv. 63. §-nak megfelelően.
- 5) Az esélyegyenlőségi célcsoportot vagy annak képviselőit bevonja a projekt tervezésébe, végrehajtásába, fogyatékkal élő személyek esetében az Országos Fogyatékosügyügyi Tanács delegáltjának bevonása javasolt.
- 6) GYES-en, GYED-en levő munkatársakkal való szervezett, dokumentált kapcsolattartás.
- 7) Az előírt esélyegyenlőségi intézkedések eredményét a beszámolóokban rendszeresen be kell mutatni.

e) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A kerületben több foglalkoztatást segítő program működik, melyet az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ, III. Kerületi Hivatal Heltai Jenő téri Foglalkoztatási Osztálya és több civil szervezet a különböző célcsoportokra koncentráltan szervez.

Több önkormányzati intézményben működik önkéntes munkavégzés, amely többek között a pályakezdő fiatalok munkaerőpiacra történő bevezetését segíti elő.

A Kapocs Ifjúsági Önszolgálat Alapítvány - önkormányzat támogatásával - és a Jövőbarát Alapítvány munkatársaival együttműködésben összetett foglalkoztatási programot valósítanak meg. A felnőtté váló fiatalok támogatására végzett különféle napi feladatokban, és konkrét választási lehetőségeket, konkrét továbblépési lehetőségeket kínálnak. A programban 600-800 embert értek el személyesen. A résztvevők 70%-a volt ifjúsági munkakereső, 25 %-a fiatalok társas környezetéből érkezett és 5 %-a volt nyugdíjas.

f) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az Európai Gyöngyök Roma Egyesület információs irodát működtet munkavállaló roma családok részére. Fő céljuk a hátrányos helyzetű rászorulóknak számukra továbbtanulásuk, szakmai képzésük, átképzésük segítése, a társadalmi integráció folyamatának felgyorsítása. Emellett az önkormányzatnak is törekszik arra, hogy foglalkoztatóként maga is közvetlenül növelje a romák foglalkoztatási arányát, pl. azáltal, hogy intézményeikben (polgármesteri hivatal, óvodák, iskolák, egészségügyi és más intézmények) roma szakképzett és nem szakképzett munkaerőt alkalmaz, és ennek kialakítására együttműködési megállapodást köt a helyi cigány nemzetiségi önkormányzattal, vagy roma civil szervezettel.

g) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Regisztrált eset, írásos bejelentés nem áll rendelkezésre a témában, de köztudomású, hogy a foglalkoztatás területén gyakran éri hátrányos megkülönböztetés a kisgyermekes anyukákat, a romákat és az idősebb korosztályt is.

A beavatkozás főbb területeinek tekintjük továbbá:

A roma lakosság számára pontosabb adatok begyűjtésében részt kell, hogy vegyenek a város oktatási és szociális egészségügyi intézményei.

Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában jelenjenek meg a roma nemzetiségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek. A roma fiatalok számára a tánc és a zene gyakran jelent kitörési lehetőséget. Szecső Kovács Zoltán vezetésével működő Shukar Táncegyüttes - „Az élet egy nagy tánc” vallja - az európai cigány néptáncokat állítja színpadra a gyerekek aktív közreműködésével. A kerületben működő Cigány Nemzetiségi Önkormányzat is fontosnak tarja az itt lakó hátrányos helyzetű - nemcsak roma gyerekek - ének, zene, tánc oktatását és annak közösségteremtő szerepét. A hagyományápoló cigány néptánc oktatás - a gyerekek számára ingyenes - az Óbudai Nagy László Általános Iskolában már több éve töretlen sikerrel működik.

Az egészségvédelemre, egészségtudatos életvitelre és a megelőzésre vonatkozó ismereteket beépítése a közoktatási intézmények nevelési, oktatási programjába (a közoktatás minden szintjén, óvodától a középiskoláig); és az óvodás és iskolás korosztályt közvetlenül célzó helyi egészségvédelmi programok megvalósításának ösztönzése és támogatása.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Jogszabályi környezet:

- Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2015.(II.16.) önkormányzati rendelete a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátásokról

- a pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénylésének és megállapításának, valamint folyósításának részletes szabályairól szóló 63/2006.(III.27.) Korm.rendelet

2015. március 1-től jelentősen átalakult a szociális támogatási rendszer. A szociális törvény már csak a járási hivatal hatáskörébe tartozó, kötelező ellátásokra vonatkozó szabályokat tartalmazza, ide tartozik az aktív korúak ellátása is. Ugyanakkor az önkormányzatok felhatalmazást kaptak, hogy rendkívüli települési támogatást nyújtsanak a létfenntartást veszélyeztető helyzetbe került, valamint az időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdő személyek részére, illetve települési támogatást adhatnak a krízis-helyzetben lévő személyek számára, a helyi szociális problémák kezelésére.

A 10/2015.(II.16.) önkormányzati rendelet a szociális igazgatásról és egyes szociális ellátásokról az alábbi ellátási formákról rendelkezik: települési támogatások óbudai lakhatási támogatás, óbudai betegápolási díj, óbudai gyógyszer-támogatás, óbudai hátralekkezelési támogatás, óbudai jövedelempótló támogatás, karácsonyi támogatás; rendkívüli települési támogatások: rendkívüli családvédelmi támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, magasabb összegű rendkívüli támogatás, temetési támogatás, dunai árhullám okozta károk enyhítésére gyorssegély; 100. életévüket betöltő kerületi lakosok jubileumi támogatása; egyéb és méltányossági támogatások.

a) Aktív korúak ellátása – Óbudai jövedelempótló támogatás (OJT)

Az aktív korúak ellátására vonatkozóan az Szt. korábban lehetőséget biztosított arra, hogy a rendszeres szociális segély esetében a települési önkormányzat rendeletében egyéb jogosultsági feltételeket is előírjon, így bővítve az ellátotti kört. A 2015. február 28-ig hatályos rendeletünk alapján az Szt-ben felsoroltakon kívül rendszeres szociális segélyben részesülhetett az a személy, aki legalább 40%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladta meg a 60%-os mértéket.

Az aktív korúak ellátásának 2015. március 1-től a járási hivatal hatáskörébe kerülésével ez a lehetőség megszűnt, azonban az új rendeletben az Óbudai jövedelempótló támogatás bevezetésre került. A rendelet értelmében Óbudai jövedelempótló támogatásban részesülhet az a hátrányos munkaerőpiaci helyzetű személy, aki legalább 40%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg a 60%-os mértéket, továbbá az, aki a rá irányadó nyugdíjkorhatárt 5 éven belül betölti és a jövedelempótló támogatás iránti kérelem benyújtását megelőző 2 évben az állami foglalkoztatási szervvel vagy a rehabilitációs hatósággal legalább 180 nap időtartamig együttműködött vagy 180 nap keresőtevékenységet folytatott, valamint az a pályakezdő álláskereső is, aki kérelmét a tanulmányai befejezését követő 3 hónapon belül benyújtja, feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított és keresőtevékenységet nem folytat. A támogatás összege 2018. februárjától havi 20.000 Ft-ról 25.000 Ft-ra emelkedett. Amennyiben az ÓJT-ben részesülő személy jogosultsága tárgyév november 1-én fennáll, úgy karácsonyi segélyre jogosult, melyet az önkormányzat szintén saját forrásból biztosít. (2017-ben a karácsonyi segély összege 8.000,-Ft/fő volt.)

A munkába állás megkönnyítésé érdekében 2016 óta lehetőség van egyösszegű jövedelempótló támogatás igénylésére azon aktív korú álláskereső személyeknek, akik a kérelem benyújtását megelőzően legalább 1 hónapja nem rendelkeznek rendszeres jövedelemmel, az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központtal együttműködnek, valamint családjukban az egy főre eső havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 170%-át.

Aktív korúak ellátása			
		eFT	Fő
2010.	RSZS	34 442	176
	RÁT	55 153	524
2011.	RSZS	53 102	256
	BPJ	112 325	665
2012.	RSZS	30 803	240
	FHT	129 377	1119
2013.	RSZS	38 479	205
	FHT	161 212	1157
2014.	RSZS	44 878	201
	FHT	83 040	763
2015.	RSZS	7 684	154
	FHT	13 091	421
	Óbudai jövedelempótló támogatás	80	1
2016.	Óbudai jövedelempótló támogatás	1 000	12
2017.	Óbudai jövedelempótló támogatás (egyösszegű)	191	3
	Óbudai jövedelempótló támogatás (rendszeres)	2 568	18

Forrás: Önkormányzati adatok

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata számára kiemelten fontos, hogy a kerület polgárainak segítséget nyújtson lakhatási problémáinak megoldásában, e célkitűzés figyelembe vételével alakítja a jövőben is lakásgazdálkodási irányelveit. 2016-ban a Képviselő-testület elfogadta az új lakásgazdálkodási célkitűzéseket.

Az életminőség jelentős elemét képezik a lakhatás körülményei, melyek szoros összefüggést mutatnak a lakosság jövedelmi helyzetével és igény szintjével. A lakásállomány nagysága illeszkedve a növekvő lakónépességhez, folyamatosan emelkedő tendenciát mutatott az utóbbi években.

Vonatkozó helyi rendeletek:

- Óbuda-Békásmegyér Önkormányzat Képviselő-testületének 18/2014.(VI.2.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában lévő egyes vagyontárgyak elidegenítéséről;
- Óbuda-Békásmegyér Önkormányzat Képviselő-testületének 9/2015.(II.16.) önkormányzati rendelete az önkormányzat tulajdonában álló egyes vagyontárgyak bérbeadásáról

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzati bérlakás állomány csökkenésének megakadályozása érdekében a képviselő-testület 2016. május 20-i ülésén döntött a bérlakások értékesítésének leállításáról.

2018. tavaszán a képviselő-testület a korábban hozott döntését újragondolta az elővásárlási jog alapján történő bérlakások értékesítéséről, melynek megfelelően az önkormányzati rendeletét módosította. A rendelet-módosítás célja, hogy olyan bérlakás értékesítési rendszer alakuljon ki, mely megfelel a törvényi előírásoknak és figyelembe veszi a változó piaci, gazdasági viszonyokat.

Az önkormányzati bérlakásokat az Egészségügyi, Szociális és Lakásgazdálkodási Bizottság döntése alapján szociálpolitikai szempontok figyelembevételével adja bérbe az önkormányzat. Lakáspályázatok évente több alkalommal kerülnek kiírásra. A bérlakások nagy része komfortos vagy összkomfortos. Elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakásokról nincs tudomásunk.

A bérbeadás rendszerének elválaszthatatlan elemét képezi a lakbér-megállapítás, tekintettel arra, hogy a lakbérek mértékét több elven, tehát költségelven, szociális alapon vagy piaci alapon lehet megállapítani.

A 2017. január 1. és 2017. december 31. között beérkezett lakáskérelmek és lakáspályázatok száma:

- beadott lakáskérelmek: 275 db
- beadott pályázatok: 2164 db

Amennyiben a költségelven bérbe adott önkormányzati lakás bérlője az óbudai lakhatási támogatás jogosultsági feltételeinek megfelel, kérelmére a lakbér mértéke szociális helyzet alapján kerül megállapításra.

Amennyiben a piaci alapú lakbért fizető bérlő háztartásában az egy főre eső jövedelem meghatározott jövedelemhatárt nem éri el, továbbá vagyonnal nem rendelkezik, lakbérmérséklésre jogosult és számára a lakbér mértékét költségelven kell megállapítani.

Budapest III. Kerület, Önkormányzatának tulajdonában lévő lakásállomány

év	kizárólag önkormányzati tulajdonban lévő épület-együttesben lévő lakásbérlemény (db)	vegyes épületegyüttesben lévő lakásállomány (db)	összes lakásbérlemény (db)
2010	605	2 823	3 428
2011	605	2 705	3 310
2012	591	2 668	3 259
2013	565	2 720	3 285
2014	565	2 681	3 246
2015	566	2 559	3 125
2016	564	2 548	3 112
2017	564	2546	3110

Forrás: KSH adat jelentés, Óbudai Vagyongazdálkodó Nonprofit Zrt.

Önkormányzati lakás célját szolgáló bérlemények állományváltozása, valamint a lakás bérlemények komfortfokozat és szobaszám szerinti megoszlása. A komfortfokozat tekintetében a tényleges komfortfokozat és nem a figyelembevett komfortfokozat alapján került megállapításra

	bérlemény szám összesen 2017.12.31.	Bérleményszám 2017. 12. 31-én										
		Szobák száma										
		1	1+1/2	1+2x1/2	1+3x1/2	2	2+1/2	2+2x1/2	3	3+1x1/2	3+2x1/2	4
Össz komfortos	2203	732	418	368	12	489	22	27	134	1	0	0
Komfortos	625	379	75	3	0	127	17	3	16	3	1	1
Félkomfortos	98	73	4	0	0	20	1	0	0	0	0	0
Komfort nélküli	174	138	15	0	0	17	3	0	1	0	0	0
Szükséglakás	10	9	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Lakásbérlemények összesen:	3110	1329	510	371	12	652	43	30	151	4	1	1

Forrás: Óbudai Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.

Lakások (nyugdíjasházi lakásokat nem tartalmazza) bérleti szerződés ideje és bérlőkijelölő szerinti felosztása, (kizárólag bérleti szerződéssel rendelkezők) 2017.12.31. időállapot szerint:

Szerződés típusa	Bérlőkijelölő	Darabszám	ÖSSZESEN
Határozatlan idejű	III.ker. önk.	1452	1506
	más bérlőkijelölő	54	
Határozott idejű	III.ker. önk.	1105	1147
	más bérlőkijelölő	42	

Forrás: Óbudai Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyér Önkormányzatának tulajdonában lévő nem lakáscélú ingatlanainak bérbeadását, ellenőrzését, fenntartását és kezelését az Óbudai Vagyonkezelő Nonprofit Zrt. Értékesítési, Helyiség és Telekhasznosítási Osztálya végzi a vonatkozó önkormányzati rendeleteknek megfelelően.

Az osztály az alábbi ingatlanok tekintetében jár el: [9/2015. (II. 16.) önkormányzati rendelet 1. § b)] nem lakás céljára szolgáló helyiségek

e) lakhatást segítő támogatások

Az Önkormányzat a lakások fenntartásának költségeihez – a jogszabályokban meghatározott feltételek fennállása esetén - az alábbi formákban nyújt támogatás

- fiatal házások lakáshoz jutási támogatása
- lakásépítési helyi támogatás
- Óbudai lakhatási támogatás
- lakbércsökkentési támogatás, lakbéremelési támogatás
- Óbudai hátralékkezelési támogatás- rendszeres hátralékkezelési támogatás, egyösszegű hátralékkezelési támogatás,
- magasabb összegű rendkívüli támogatás

A támogatások célja nem pusztán a fenntartási költségek csökkentése, hanem ez által az eladósodás megakadályozása, illetve a már felhalmozott adósság csökkentése, megszüntetése.

A lakásfenntartási költségek csökkentésére fordított összegek, valamint a támogatásokban részesített háztartások száma 2012 és 2017 között:

Támogatás fajtája	2012		2013		2014		2015		2016		2017	
	eFt	Fő	eFt	Fő	eFt	Fő	eFt	Fő	eFt	Fő	eFt	Fő
Lakásfenntartási támogatás	94 553	2017	68 041	1623	58 283	1422	29 059	1266	5	2	0	0
Adósságcsökkentési támogatás	11 475	49	4 892	32	7 293	38	4 198	15	0	0	0	0
Lakhatási támogatás, 2015.03.01-től óbudai lakhatási tám.	1 898	128	10 940	296	16 260	283	25 491	988	42 383	1181	36 339	990
Hátralékkezelési támogatás (egyösszegű)	-	0	-	0	-	0	0	0	0	0	3 233	14
Havi rendszeresség-gel folyósított átmeneti segély, 2015.03.01-től hátralékkezelési támogatás	727	27	4 388	64	4 783	89	6 526	99	9 726	113	6 223	73
Magasabb összegű átmeneti segély, 2015.03.01-től magasabb összegű települési tám.	16 768	207	14 592	215	18 308	275	6 194	96	2 139	35	1 368	22

Forrás: Önkormányzati adatok

A felsorolt támogatások minden esetben természetbeni formában kerülnek megállapításra, mely azt jelenti, hogy a jogosult nem kapja kézbe a megállapított összeget, hanem az általa megjelölt szolgáltató felé történik az utalás, és a szolgáltató a következő havi számlában írja jóvá a támogatás összegét, ezzel csökkentve a jogosult által fizetendő összeget.

Lakbér csökkentési és lakbér mérséklési támogatás esetén pénzmozgás nem történik, hanem az önkormányzati lakás jogosult bérlője rendeletben meghatározott mértékű, csökkentett összegű lakbért fizet.

f) eladósodottság

2017-ban az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központtal 4051 igénybevevő állt kapcsolatban: 1491 kiskorú, és 2560 felnőtt. Az intézmény az igénybevevőik 60%-át Belső-Óbudán a Váradi utcai telephelyen, a 40 %-át pedig Békásmegyeren, a Kelta utcai telephelyen gondozta.

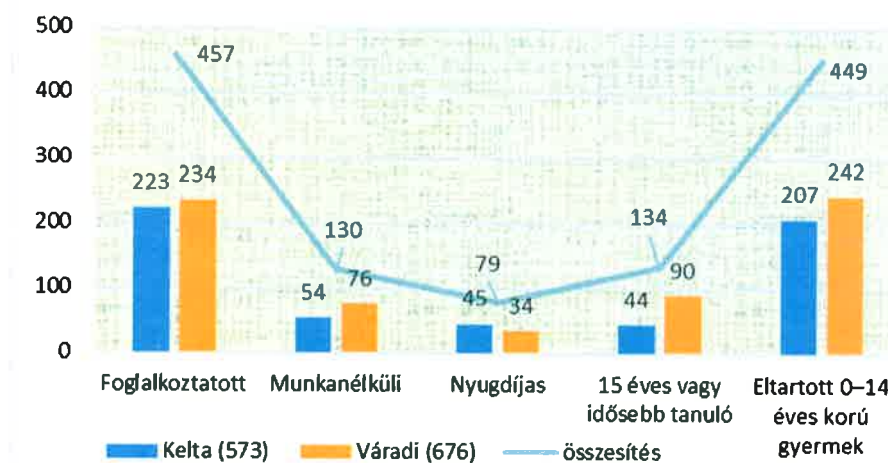
Az intézményhez forduló családok szociális, anyagi, mentális és fizikai állapota az évek során fokozatosan romló tendenciát mutatott. Jellemzően sok a visszatérő ellátott, akik hiába rendelkeznek támogató családi kapcsolatokkal, szakmával és munkahellyel, a fennálló anyagi és pszichés problémáik, valamely családtag állásvesztése okán egyre kilátástalanabb élethelyzetbe kerülnek, eladósodnak. Ez törvényszerűen a feszültség növekedéséhez és a fennálló konfliktushelyzet okán szorongás kialakulásához vezethet.

A gyermekek iskolai kudarcai mögött jellemzően családi, közösségi, szociális deficit hűződnak meg, többségében az elvált szülők gyermekei érintettek. A családstruktúra esetleges felbomlása jelentősen megzavarja a formálódó identitást és a kialakulóban lévő értékrendszert egyaránt.

A fentiekén túl jellemző, hogy válás esetén gyakorlatilag az egyik szülő kilép a gyermeke életéből, melynek következtében a gondozó szülő egyedül marad, egy személyben válik családfenntartóvá, egyedül tölti be mind a gondoskodó, mind a nevelő szerepet is, mellyel való megbirkózás komoly terhet ró az érintett családokra.

Az igénybe vevők gazdasági aktivitása

Gondozottak gazdasági aktivitása (1249 fő)

gondozottak gazdasági aktivitása

A felnőtt igénybe vevők 68%-a foglalkoztatott, az együttműködési megállapodással rendelkező felnőtt kliensek közül 11 % nyugdíjas és 19 % munkanélküli.

2017-ben magas volt a sokproblémás családok száma. Igénybevevőknek leggyakrabban anyagi, életviteli, gyermeknevelési, és a családi konfliktusokkal kapcsolatos problémáik voltak.

A problémátípusokat tekintve, az elmúlt évekkel megegyezően, az anyagi jellegű problémák megoldásában kérik legnagyobb százalékban a segítséget. Az alacsony jövedelem miatt jellemzően az alapvető szükségletek kielégítésének hiányáról van szó, továbbá a felhalmozott közüzemi tartozások megfizetését nem tudták megoldani segítség nélkül az ügyfelek. Akik a hátralékkezelési programba nem vonhatók be az előírtnál magasabb jövedelem, vagy nagyobb alapterületű lakás miatt, számukra egyéb ügyintézésben, szolgáltatásban, illetve annak közvetítésében nyújtanak segítséget.

Sok esetben fordul elő, hogy a kliens által megfogalmazott probléma feltárásakor derül ki, hogy más, gyakran több elakadás, nehézség van az ügyfél életében, amely megoldásra vár.

Az anyagi problémák esetében célirányos, hiányosságok pótlására irányuló segítségnyújtás történik. A szolgálat családsegítői tájékoztatást nyújtanak a szociálisan rászoruló személyek számára a szociális, gyermekvédelmi, egészségügyi, családtámogatási és egyéb ellátások igénylése esetén, továbbá a helyben igénybe vehető egyéb ellátások és szolgáltatások köréről, feltételeiről és az igénybevételeiről. A szolgálat családsegítője koordinálta a rendszeres meleg ételosztást, vezeti a résztvevők nyilvántartását, rendszeres aktualizálását, kártyák nyomtatását, érvényesítését, kiosztását. Rendszeresen kapcsolatot tartott az Ételt az Életért Alapítvány dolgozóival és önkénteseivel. A családsegítők közreműködnek az élelmiszeradományok osztásában. Ezek gyors és kézzel fogható segítségek a családok számára.

Az elmúlt években az adósságkezelési tanácsadást két telephelyen, 2 fő adósságkezelési tanácsadó biztosította. Az adósságkezelési szolgáltatás három alappillére közül kettő a kerületi önkormányzat helyi rendeletében, egy pedig a Hálózat Alapítvány feltételei alapján meghatározott.

A rendszeres hátralékkezelési támogatást azok tudják igényelni, akik valamely közüzemi szolgáltató felé fennálló tartozásukra részletfizetési megállapodást kötöttek. Az önkormányzat a részletfizetés terheit részlegesen átvállalja. Ezzel a típussal érdemi segítséget tudnak nyújtani azoknak a családoknak is, akiknek a teljes adósságállomány (víz-csatorna, távhő, villany, gáz, lakbér) felszámolása a tartozás nagysága, vagy fizetőképességük hiánya miatt reménytelen. Az egyszeri hátralékkezelési támogatás kisebb közüzemi díjtartozások esetén, illetve Hálózat Alapítványi támogatás önrészeére kérhető, a támogatás mértéke itt maximum 100.000 Ft.

Évről évre nehezebb a hátralékkezelési támogatásokba bevonni az ügyfeleiket. Azoknak a családokat lehet leginkább segíteni a hátralékuk rendezésében, akik:

- átmeneti anyagi problémával küzdenek (pl. átmeneti munkanélküliség, családi krízis)
- rendelkeznek állandó jövedelemmel,
- megvan a fizetési hajlandóságuk a tárgy havi számlák és az önerő fizetésére,
- a tartozás nagysága kb. 500.000,-Ft,
- megfelelően együtt működnek az adósságkezelési tanácsadóval.

Aki nem tud igénybe venni önkormányzati támogatást, annak a hátralékát a Hálózat Alapítvány támogatásával igyekeznek kezelhetővé tenni. E támogatási formát három évente lehet kérelmezni.

Az adósságkezelési szolgáltatást igénybe vevőknél - a kerületi önkormányzat helyi rendelete szerint - előgondozást, tanácsadást, életvezetési tanácsadást, pénzgazdálkodási tanácsadást, utógondozást végeznek. Az együttműködés alatt folyamatosan követik az ügyfelek számlafizetését. Azon segítséget kérő ügyfeleknek, akik időben fordulnak a szolgálathoz közüzemi díjhátralék problémáikkal, nagy eséllyel rendezhetővé válhat az adósságuk. A nagyobb, évek óta halmozott tartozások nem kezelhetők az adósságkezelési szolgáltatás által nyújtott támogatási formákkal.

Adósságkezelési statisztika	Váradi utca	Kelta utca	Összesen
Adósságkezelési tanácsadás forgalmi adatai- tanácsadási alkalmak száma	1611	2073	3684
Adósságkezelési tanácsadás esetszáma (fő)	100	176	276
Ebből új igénybe vevő	59	97	156
Beadott RHT kérelmek száma	32	51	83

Beadott EHT kérelmek száma	7	27	34
Beadott Hálózat Alapítvány kérelmek száma	79	120	199

Az elmúlt években a 9/2015. (II.16.) számú helyi lakásrendelet alapján, a nagymértékű lakbér- és rezsihátralék felhalmozódásának megakadályozása érdekében a Szociális Szolgáltató Főosztály, az Óbudai Vagyonkezelő Nonprofit Zrt. és az intézmény egy új típusú szoros együttműködést épített ki, amelynek a célja az igénybe vevők részletfizetési megállapodásának megkötése és az optimális részletfizetési konstrukció meghatározása. Az Óbudai Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.-nél felhalmozott lakbértartozás, illetve a szolgáltatótól behajthatatlanság miatt átvett távhő és melegvízszolgáltatás díja esetén az igénybe vevőnek lehetősége van maximum 36 hónap időtartamban részletfizetési megállapodás megkötésére. A részletfizetési tanácsadást mindkét telephelyen biztosítják.

Az intézmény szakemberei a család jövedelmének és lakhatási kiadásainak különbözete alapján javaslatot tesznek a havi törlesztő részlet mértékére és a futamidőre 2017-ben a részletfizetési tanácsadást 111 fő vette igénybe. Ők összesen 59.227.375 Ft adósságállományt halmoztak fel.

Részletfizetési statisztika	Váradi utca	Kelta utca	Összesen
Részletfizetési tanácsadás tevékenységeinek száma (tanácsadás + javaslatkészítés)	106	116	224
Részletfizetési tanácsadás esetszáma (fő)	53	58	111
Támogatott részletfizetési kérelmek száma	46	47	93

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A hajléktalanság problémája sok szempontból jogi, munkaerő-piaci, lakásügyi, pszichiátriai okokkal értelmezhető. A hajléktalanok közül sokaknak még alkalmazkodási, összeférhetetlenségi problémáik is vannak, és nem utolsósorban valamilyen szenvedély betegségük is vélelmezhető. Hatékony szociális munkát végezni velük csak mind ezek szem előtt tartása mellett lehet.

A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület az utcai szociális munkán keresztül folyamatosan vizsgálja a kerületben megjelenő hajléktalanok számát, jellemzőit.

Az Egyesület 2016/2017-es évben is folytatta a téli krízisidőszakban végzett ételosztási tevékenységét. Az Önkormányzat által megítélt támogatásból naponta 40 adag ételt (adagonként 2 darab szendvicset vagy egy darab felmelegíthető ételkonzervet) és forró teát biztosítottak a közterületen élő, valamint a III. kerületi Miklós u. 32. szám alatti nappali melegedőbe betérő hajléktalan emberek számára. Tekintettel a januári hideg időszakra az intézményeik 130-150%-os kihasználtsággal működtek, az élelmiszerek felhasználására is itt került sor. Az ételosztást feltétel nélkül mindenki igénybe vehette. A krízisétkeztetés biztosításán túl az Egyesületnek másodlagos célja, hogy az érintetteket az ellátórendszer egyéb lehetőségeiről is tájékoztassák, és arra készítsék őket, hogy egyéb intézményi szolgáltatásokat is igénybe vegyenek.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Szegregátum a településeknek azon területei érinti, ahol az aktív korú népességben belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya mindkét mutató tekintetében magasabb, mint 50%. Az általános tapasztalatok alapján el-

mondható, hogy ezeken a területeken az alacsony státuszú mélyszegénységben élő és roma népesség koncentrációja igen magas, éppen ezért a városi szegregátumok meghatározásának egyik elsődleges célja az ilyen jellegű területek lehatárolása. Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében különös figyelmet kell fordítani minden infrastrukturális fejlesztés és kerület-rehabilitációs támogatás esetén az alacsony státuszú lakosok helyzetére. Kiemelten fontos a kerület különböző pontjain lakók részére az (szociális) infrastruktúrához való hozzáférés- biztosításának gyakorlata és annak vizsgálata, hogy érvényesül-e a településen a diszkriminációmentesség, szegregációmentesség.

Az alacsony státuszú lakosok esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl, olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik munkaerő-piaci hátrányaikat, javítják foglalkoztatási esélyeiket.

Óbuda-Békásmegyeren a KSH-adatszolgáltatása alapján az akkori veszélyeztetett területnek minősülő részeken jelentős változások történtek, a veszélyeztetett területek átalakultak, veszélyeztettségük megszűnt. Az Önkormányzat sem jelölt meg olyan további területeket ahol jelenleg a szegregáció veszélye fenyegetne.

A kerületünkben nincsenek elkülönített telepek, etnikailag szegregált lakókörnyezetek. Mivel a kis létszámú, szociális lakásokban élő családok integráltan, vegyesen helyezkednek el a szociális problémát nem generáló lakossággal ezért ezek nem veszélyeztetett területek. Az antiszegregációs program készítése nem releváns.

A szegregációs mutatók tekintetében az Önkormányzatnak nincsenek a 2001-es népszámlálásnál újabb adatai, ezért a segélyezési mutatókat, ill. a szociális bérlakásokat vette figyelembe. A segélyezési mutatók sem támasztanak alá a kerületben magasabb számú, koncentráltan jelenlévő veszélyeztetett területeket.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Kerületben a házi és fogorvosi alapellátás összesen 26 telephelyen, többségében önkormányzati tulajdonú ingatlanban működnek. A helyi rendeletben meghatározott, orvosokhoz tartozó ellátási területek a kerület teljes egészét lefedik. Óbuda-Békásmegyer felnőtt lakosságának háziorvosi ellátását 59 felnőtt háziorvos biztosítja. Az orvosok ellátási körzete alapján egy felnőtt háziorvoshoz átlagosan 2012 felnőtt lakos tartozik. A fogorvosi alapellátásban 25 fogszakorvos vesz részt, egy felnőtt fogorvosra átlagosan 4523 felnőtt lakos jut. A kerületi lakosok alapellátási szintű, sürgősségi ügyeleti ellátását az Önkormányzat szerződés útján biztosítja. A felnőtt lakosság ügyeleti ellátását már 23. éve az IMS International Medical Services Kft. látja el. Napi 24 órában állnak a betegek rendelkezésére - 2017-ben 11844 beteget láttak el -. Kerületben a járó- és fekvőbeteg szakellátás biztosított. A lakosság gyógyszerekkel és gyógyászati segédeszközökkel való ellátásáról 33 gyógyszer-tár gondoskodik, közöttük vannak olyanok, amelyek 24 órás ügyeletet tartanak.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkor kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Kötelező jellegű népegészségügyi szűrések már nem léteznek. Kötelezően elrendelni szűrővizsgálatot csak járványügyi indokkal lehetséges, ezek azonban nem tartoznak a népegészségügyi szűrések közé. Az egészségügyi mutatók viszonylag pontos képet adnak a település egészségügyi helyzetéről. Az életminőség javítását és egészségfejlesztést szolgáló intézkedések (Eütv.) biztosítottak a kerületben.

A kerületben nagy hagyománya van az egészségőrzésnek a korábbi évek Óbudai Egészségolimpia programsorozata. A Szent Margit Rendelőintézet évente számos alkalommal biztosít lehetőséget

ingyenes szűrővizsgálatok elvégzésére a kerület lakosainak saját szervezésű egészségnapjain vagy más rendezvények programjaként.

A szűrővizsgálatok elsődleges célja az, hogy az egészséges, vagy magukat annak gondoló személyek elsősorban panaszmentes betegségeit időben diagnosztizálják, és megfelelően kezelhessék. A vizsgálatok a legtöbb esetben csupán pár percet vesznek igénybe és fájdalommentesek. Amennyiben a szűrésen valamilyen betegség tekintetében pozitív eredmény merül fel, a páciens rövid időn belül visszahívják átfogó szakorvosi vizsgálatra a pontos diagnózis felállítása érdekében. A betegségek korai felfedezésével a beteg és az orvos is időt nyer, így lehetőség van a korai kezelésre, és a súlyosabb következmények, esetleges szövődmények elkerülésére.

A Szent Margit Rendelőintézet Nonprofit Kft. és Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata 2017-ben is megrendezte az **Egészségkörút Óbudán** programsorozatát, melyet 2014-ben indítottak útjára az egészségmegőrzés jegyében. Az egészségtudatos magatartásra ösztönzés, a preventív gyógyítás a rendelőintézet fő célkitűzései között szerepelt. 2017-ben 8 alkalommal szerveztek ingyenes egészségügyi szűréseket a kerület hat különböző pontján. A programokat úgy állították össze, hogy vonzó legyen minden korosztály számára, így már 28 különböző szűrővizsgálat és tanácsadás közül választhattak az érdeklődők. A minden esetben ingyenes szűrővizsgálatokon 1760 fő jelent meg. A résztvevők számának folyamatos növekedése jelzi, hogy a kerület lakosai egyre fontosabbnak gondolják egészségük megőrzését. Ebben pozitív változásban nagy szerepe van a Rendelőintézet tájékoztató és ismeretterjesztő programjainak.

Az **Egészséges Ezüstkör** sorozatát az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézménnyel közösen szervezi. A havi előadás-sorozatában kifejezetten megelőzési céllal a Rendelőintézet szakemberei, orvosai tartanak a kerületi idős embereknek előadásokat különböző szakterületekről.

Az Önkormányzat törekszik olyan erőforrások felkutatására, amely hozzájárul az egészségügyi ellátórendszer hatékony működéséhez szükséges humán erőforrás biztosításához, az egészségügyi humán erőforrás ágazatban tartásának elősegítéséhez, mobilitásának biztosításához, valamint a hiányszakmák, hiányterületek felé történő orientációjához.

A magyar – ezen belül a fővárosi és a kerületi – lakosság egészségi állapota jelenleg elmarad Magyarország társadalmi - gazdasági fejlettsége alapján elvárható szinttől. A daganatos és szív-érrendszeri betegségek mellett a mentális megbetegedések előfordulása is nagyarányú, mely tényezők összességében nagy betegségterhet jelentenek az ország számára. A felsorolt betegségek jelentős hányada vezethető vissza a helytelen életmódra, ezért a lakosság egészségmagatartásában jelentős javulást kell elérni, és ehhez biztosítani szükséges a megfelelő fizikai-, társadalmi-, gazdasági- és jogi környezetet.

A kerület eltökélt abban, hogy hozzájáruljon az egységes egészségfejlesztési rendszer kialakításához, mely jól meghatározott kliens utak mentén biztosítja a lakosság számára a szükségleteknek és igényeknek megfelelő szolgáltatásokat. Az egészségfejlesztési feladatok összehangolása és megfelelő ellátása érdekében az Önkormányzat a Szent Margit Rendelőintézet révén 2017-ben pályázatot nyújtott be Egészségfejlesztési Iroda létrehozására. A pályázatról pozitív döntés született, így a megállapított támogatás segítségével a kerületben a közeljövőben megvalósulhat az az egészségfejlesztési, betegségmegelőzési tevékenység-portfólió bővülés, mely lehetővé teszi a mentális egészség megőrzését, valamint a mentális egészségi problémák korai felismerését és a páciensek ellátórendszerrel való összekapcsolását, ellátását is.

Óbudai Egészségügyi Konzultáció 2018

2017 őszén az Önkormányzat Képviselő-testülete elfogadta az *Örlős Endre Egészségügyi Programot*, mely célul tűzte ki az alapellátás, valamint a járó- és fekvőbeteg szakellátás olyan funkcionális egységének megvalósítását, ahol a betegellátás az egyes progresszivitási szinteken egységes irány-

elvek mentén történik. A dokumentum összefogja azokat a fejlesztéseket és programokat, amelyeket Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata – nagyobb részt saját forrásból, kisebb részben pályázati források felhasználásával – kíván megvalósítani a következő két esztendőben.

A fenti célok eléréséhez szükség van egy olyan problématerkép elkészítésére, mely mind a lakosság, mind a területen dolgozók szempontjait tükrözi. Ennek érdekében 2018. május 11-én elindult a lakossági és orvosi egészségügyi konzultáció első fordulója, amely a felnőttek egészségügyi ellátásával kapcsolatos kérdéseket tartalmazott. A gyermekek egészségügyi ellátására vonatkozó második forduló 2019-ben tervezzük meghirdetni. A kérdőívek az egészségügyi ellátással kapcsolatos kényelmi szempontokra, a helyi egészségügyi szolgáltatáshoz való hozzáférésre, az épületek kialakítására, az intézmények felszereltségére és ezek finanszírozására, valamint az alap- és szakellátás kapcsolatára vonatkozó kérdéseket tartalmaznak.

Az egészségügyi terület komplex megismerése, a problémák, lehetőségek teljes körű feltárása elősegítheti egy hozzáférhető, finanszírozható és XXI. századi ellátási rendszer létrehozását.

Óbudai Sportágbörze

A kerületben élők számára ingyenes szűrővizsgálatokkal vesz részt a Szent Margit Rendelőintézet: In-Body testösszetétel mérés, (BMI-, testsúly-, testmagasság-, haskörfogat mérés), táplálkozási tanácsadás, vérnyomás és pulzusmérés, kilélegzett szénmonoxid mennyiség mérése, krónikus hörgőgyulladás szűrése.

Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény Egészségnapja

A kerületben élők számára ingyenes szűrővizsgálatokkal vett részt a Szent Margit Rendelőintézet: Vércukor és koleszterinmérés, In-Body testösszetétel mérés, (BMI-, testsúly-, testmagasság-, haskörfogat mérés), táplálkozási tanácsadás, mozgásszervi panaszok szűrése (reumatológia), anyajegyszűrés (bőrgyógyászat), szemészeti szűrés (zöld és szürkehályog), szájüregi szűrés, ortopédiai szűrés.

Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ által szervezett Óbudai Rehab Atlétika Kupa

Ingyenes szűrővizsgálatokkal vett részt a Szent Margit Rendelőintézet: szájüregi szűrés, kilélegzett szénmonoxid mérés. A Védőnői Szolgálat részéről testsúly és testmagasság mérés.

Bike&Brekfast

Programsorozat célja, hogy a kerekezés előnyeit hangsúlyozva kedves gesztussal – kávé, gyümölcslé, péksütemény – díjazzuk azokat, akik a kerékpáros közlekedési formát választják, valamint ösztönözzük azokat, akik még nem próbálták. A Laktanya utcában egyedülálló kerékpáros szervizpontot létesült, amely napelemmel működtetett kompresszoros pumpával rendelkezik.

Óbudai Futófesztivál

A rendezvényen az alábbi ingyenes szűrővizsgálatokkal vett részt a Szent Margit Rendelőintézet: Vérnyomás és pulzusmérés, In-Body testösszetétel mérés, (BMI-, testsúly-, testmagasság-, haskörfogat mérés), táplálkozási tanácsadás, kilélegzett szénmonoxid mennyiség mérése, krónikus hörgőgyulladás szűrése.

Közösségi torna

A 2016-ban elindult közösségi torna program - többféle mozgás, több helyszínen. A kerületünkben számos szabadtéri fitnesspark található, ezért heti két alkalommal szakértő vezetésével a szabadtéri edzések már itt is elérhetőek. Mindemellét helyet kapnak a chi kung meditatív alapokra helyezett mozgáskultúrák, a core training és a fitness mozgáselemek. A foglalkozások 45-50 percesek. A rendszeresen végzett gyakorlatok javítják állóképességet, izomerőt és koordinációs készséget.

Szent György nap

Ingyenes szűrővizsgálatokkal vett részt a Szent Margit Rendelőintézet: Vérnyomás és pulzusmérés, vércukor- és koleszterinmérés, szájüregi szűrés, kilélegzett szénmonoxid mennyiség mérése, krónikus hörgőgyulladás szűrése, anyajegyszűrés (bőrgyógyászat).

Óbuda Napja

A rendezvényen az alábbi ingyenes szűrővizsgálatokkal vett részt a Szent Margit Rendelőintézet: Vérnyomás és pulzusmérés, vércukor- és koleszterinmérés, In-Body testösszetétel mérés, (BMI-, testsúly-, testmagasság-, haskőrfogat mérés), táplálkozási tanácsadás, kilélegzett szénmonoxid mennyiség mérése, krónikus hörgőgyulladás szűrése, anyajegyszűrés (bőrgyógyászat).

Hékás-Békás

A rendezvényen az alábbi ingyenes szűrővizsgálatokkal vett részt a Szent Margit Rendelőintézet: Vérnyomás és pulzusmérés, vércukormérés, In-Body testösszetétel mérés, (BMI-, testsúly-, testmagasság-, haskőrfogat mérés), táplálkozási tanácsadás, kilélegzett szénmonoxid mennyiség mérése, krónikus hörgőgyulladás szűrése, anyajegyszűrés (bőrgyógyászat).

Óbudai Kisgyermekes Családok Egészségnapja

A rendezvényen az alábbi ingyenes szűrővizsgálatokkal vett részt a Szent Margit Rendelőintézet: táplálkozási tanácsadás, bőrgyógyászat, gyermekfogászat.

Óbudai Piknik - Civil és Nemzetiségi nap

A rendezvényen az alábbi ingyenes szűrővizsgálatokkal vett részt a Szent Margit Rendelőintézet: Vérnyomás és pulzusmérés, In-Body testösszetétel mérés, (BMI-, testsúly-, testmagasság-, haskőrfogat mérés), táplálkozási tanácsadás, anyajegyszűrés (bőrgyógyászat), szájüregi szűrés.

III. Kerületi TVE uszodája

Az edzések és mérkőzések közötti szabad időpontokban az uszodát bárki látogathatja térítés ellenében. A kerületi lakosok pedig kedvezményes jegyet vásárolhatnak.

Óvodai dolgozók szűrőnapja

Az alábbi ingyenes szűrővizsgálatokkal fogadta a Szent Margit Rendelőintézet az óbudai óvodák dolgozóit urológiai szűrés, bőrgyógyászati szűrés, kardiológiai szűrés, nőgyógyászati szűrés, szemészeti szűrés.

A mozgássérültek és fogyatékkal élő személyek is hozzáférnek az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ által szervezett szűrővizsgálatokhoz.

Egészségnap „Nem csak nőknek”, Kaszásdűlői Egészségnap, Csillaghegyi Egészségnap.

Hazánk egyik fő politikai és társadalmi célja a munkaalapú társadalom kialakítása. Ennek megteremtésében az egészségügyi ágazat részvétele is nélkülözhetetlen. Az egészségügy humán erőforrásának megfelelő szintű biztosítása az egészségügyi szolgáltatások minőségének és biztonságának az alapfeltétele. Az egyre komplexebb egészségi problémák indokolják az ellátás színvonalának javítását, továbbá a betegbiztonság emelése megkívánja, hogy jól képzett egészségügyi szakdolgozók és orvosok segítsék az egészségtudatos magatartás kialakítását, a gyógyulást, a rehabilitációt és vállaljanak nagy szerepet a magyar lakosság egészségügyi állapotának és gyógyulási esélyeinek javításában

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Célunk a komplex rehabilitáció minél szélesebb körű elérése. Kerületben a rehabilitáció egyes összetevői fellelhetőek és működnek, azonban ezek összehangolt, együttes, tervszerű alkalmazása a multiszektoriális és az önkormányzati lehetőségeken túlmutató okok miatt nehézkes.

Komplex rehabilitáció összetevője	Ellátó intézmény
egészségügyi	Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény Otthoni Szakápolási Szolgálat; Szent Margit Rendelőintézet Nonprofit Kft.; Szent Margit Kórház
pszichológiai	Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ; Nevelési Tanácsadó;
oktatás-nevelési	speciális és integrált közoktatási intézmények
foglalkoztatási	Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ; BFKH III. Kerületi Hivatala; civil szervezetek
szociális	Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ; Polgármesteri Hivatal Szociális Szolgáltató Főosztály; Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény; BFKH III. Kerületi Hivatala; civil és egyházi szervezetek

Forrás: Önkormányzati adatok

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata elkötelezett híve az egészséges életmódnak, a gyermekek körében az életkori szükségleteket kielégítő, egészségtudatosabb étkezési kultúra elterjedésének.

2008-ban indult el az Iskolabüfé programunk a diákok egészségesebb táplálkozása érdekében. A korszerű, egészséges étkezés szerepeltetése intézményekben, a korai elhízás elleni harc egyik hatékony lépése. Célunk, hogy minél inkább egészséges termékek kerüljenek az iskolabüfék polcaira. 2013. február 1-jével bevezetésre került az ún. emelt szintű étkezés a nevelési, oktatási intézményekben.

Konzorciumi partnerként részt vesz a Horizont 2020 keretében a „*Helyi tényeken alapuló beavatkozások a gyermekkori elhízás kezelése érdekében*” elnevezésű projektjavaslat második forduló pályázatán: az elhízás korunk egyik legnagyobb népegészségügyi problémája, amely jelentősen érinti az egyént és a társadalmat, illetve hatalmas terhet ró az egészségügyi ellátó rendszerekre. A betegségnek számos szociális és környezeti kockázati tényezője van, ezért nem tudjuk ellene sikeresen felvenni a harcot, ha hozzáállásunk nem komplex, kontextus-specifikus és nem célozzuk meg a teljes életkorspektrumot. Európába legtöbb országában számos a gyermekkori elhízás leküzdését célzó program fut, ám ezek sokszor nem hozzák meg a várt eredményt, mert nem veszik figyelembe a probléma összetettségét. A pályázat komplex szemlélettel vizsgálja az elhízáshoz vezető kockázati tényezők kapcsolatrendszerét mind egyéni, mind családi, mind helyi környezeti szinten.

A kerületi nyugdíjasok Óbuda-Békásmegyer területén, 11 helyszínen, az önkormányzat által fenntartott idősek klubjában vehetik igénybe a nappali ellátást és a szociális étkeztetést.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata kiemelt helyen kezeli a sportot, amit mi sem bizonyít jobban, mint hogy létrehozta az **Óbudai Sport és Szabadidő Nonprofit Kft-t**. Elsődleges feladatuk a kerületi sportélet felpezsdítése. Az ingyenes sportolási lehetőségeket igyeksenek összegyűjteni és közzétenni, hogy a mozgásnak ne az anyagiak szabjanak határt. Az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény minden évben megrendezi az Idősek sportnapját, ahol több mint kétszáz kerületi nyugdíjas polgár mutatja meg technikai tudását, állóképességét. Olimpiai

bajnok díszvendég vezeti a bemelegítést a versenyfeladatok előtt és közreműködik a díjátadásban. A díjakat Óbuda Polgármestere adja át. Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ Fogyatékosok Nappali Otthona évente rendez atlétikai kupát, utóbbi két évben országos szinten kerülnek megrendezésre programjaik.

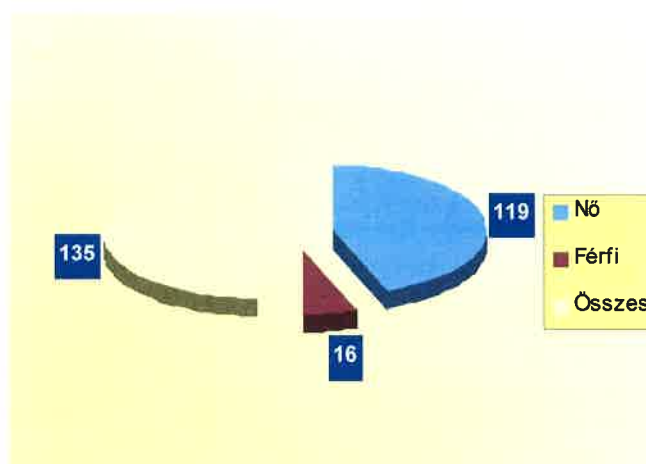
f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az **Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény** integrált szervezeti formában biztosítja Óbuda-Békásmegyer teljes területén az alap és szakosított ellátást, komplex ápolási és gondozási feladatokat lát el, emellett teljes körű szociális információs szolgáltatást nyújt a kerület lakóinak.

A komplex szolgáltatás az intézmény valamennyi szervezeti egységében egyformán elérhető annak érdekében, hogy a lakosság a lakóhelyéhez legközelebb kapja meg a szükséges ellátást. A szociális biztonság megteremtéséhez kapcsolódó ellátási formákról, az intézmény szolgáltatásairól, az ellátások igénybevételére vonatkozó szabályokkal kapcsolatos tudnivalókról személyesen, telefonon és e-mailben is naprakész információt nyújtanak, saját honlapot üzemeltetnek.

A kerületi rászoruló lakosok Óbuda-Békásmegyer területén, tíz helyszínen, az önkormányzat által fenntartott idős klubjaiban vehetik igénybe a nappali ellátást és a szociális étkeztetést. A házi és a jelzőrendszeres házi segítségnyújtó szolgálat ellátását igénylők telefonon, személyesen és írásban is kérhetik az ellátást. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díját kedvezményesen, a jövedelemmel arányosan állapítják meg. A személyi térítési díjat méltányosságból csökkenthetik, vagy elengedhetik. A nappali ellátás térítési díját az Önkormányzat teljes egészében átvállalja.

A kor előrehaladtával, az egészségi állapot gyengülésével az idős emberek számára az egymásra épülő szolgáltatások nyújtanak biztos támaszt. Kezdetben elegendő a szociális étkeztetés biztosítása, az önállóság szűkülésével a házi segítségnyújtás és az idős klubja elégíti ki a megváltozott gondozási igényeket. Egy-egy nehezebb élethelyzetben további lehetőség a család támogató háttérével (vagy anélkül) az átmeneti elhelyezés biztosítása, amely a **Derús Alkony Gondozóházban** valósul meg. A Gondozóház feladata, hogy a szociálisan és/vagy egészségileg rászoruló idős emberek részére adekvát gondoskodást nyújtson, figyelembe véve az idős ember szükségleteit, igényeit, valamint az öregedés sajátosságait. Az intézmény szakmai célkitűzése, hogy az ellátást igénybe vevők részére kiegyensúlyozott, nyugodt körülmények megteremtése mellett fizikális, mentális, ápolás-gondozást biztosítson családi környezetben. 2017. évben a Derús Alkony Gondozóház szolgáltatását 135 idős ember vette igénybe.

Az ellátottak nemek szerinti megoszlása – 2017.

Óbuda-Békásmegyer területén hat nyugdíjasház tartozik az Önkormányzat fenntartása alá. A beköltözni kívánók kérelmét az Egészségügyi, Szociális és Lakásgazdálkodási Bizottság bírálja el. A nyugdíjasházak hiányzó liftjeit az akadálymentes közlekedés érdekében az Önkormányzat az elmúlt években pótolta.

Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ a kerületben élő felnőtt korú fogyatékos emberek, valamint pszichiátriai betegek számára külön-külön biztosít nappali ellátást. Támogató szolgáltatás igénybevételére is lehetőség van, mely lehetővé teszi a különböző fogyatékkal élő személyek lakókörnyezetben történő ellátását, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítségét, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtást. Formái személyi segítség és szállító szolgáltatás. A szállító szolgáltatást szerdai napokon ingyenesen veheti igénybe az a sérült ember, aki a Polgármesteri Hivatalban kívánja intézni ügyeit. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár és Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat közötti megállapodás értelmében a szállító szolgálat bekapcsolódott a „Könyvet házhoz” programba.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

A kerületi ellátórendszer elemei mindenki számára hozzáférhetők, egységes, egymásra épülő szolgáltatásokat nyújtanak. Az ellátórendszer hatásosságát és hatékonyságát eredményezi az is, hogy az egészségügyi, az oktatási- közművelődési-, sport- és a foglalkoztatási intézmények, szervezetek a szakmai programjuk megvalósítása során együttműködnek.

Budapest Főváros III. Kerület, Önkormányzatával szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a lakóközösségek, a munkahelyek, önkormányzati intézmények, templomok, civil szervezetek. A kerület, elsősorban a természeti környezetére, kulturális tradícióira és közlekedési kapcsolataira építve reálisan tűzheti ki célul, hogy országos és Közép-Európai viszonylatban is kiemelkedő minőségű lakó és üzleti környezetet biztosít.

Célunk, hogy a kerületben élők igényeit magas szinten kielégítő, élénk üzleti étellel rendelkező, a fővárosi, hazai és külföldi polgárok számára egyaránt vonzó, gazdag kultúrájú üzleti-, lakó- és pihenőkörnyezetet hozzunk létre, amely fejlődésének alapját a történelmi hagyományok, a kedvező természeti és gazdaságföldrajzi adottságok fenntartható, tudatos kihasználása képezi. Ez, mint cél, elérésének ideje nem konkrét, mindazonáltal a jövőkép által felvázolt állapot a fejlesztési folyamatok elkövetkező kb. 10 – 12 éves időszakára (kb. 2020-ig) jelent iránymutatást (lásd: ITS)

Az Óbudai Nyár a kerület műemléki helyszínein megrendezett, önálló műsorfüzettel rendelkező rendezvénysorozat, melynek keretében koncertek, kiállítások, színházi előadások, filmvetítések, és megannyi kulturális élmény várja az érdeklődőket. A kínálatot a kerület kulturális intézményei is színesítik. A különböző helyszíneken a gyermekek éppúgy megtalálhatják a kedvükre való játékokat, mint a nyugalomra váró nagyszülők, hisz a játszóháztól az izgalmas könyvtári eseményekig élmények sokaságát kínálja a rendezvény.

a) közösségi élet szinterei, fórumai

A helyi közéleti szerep növekedésének ösztönzésére a helyi média szolgál. A kerületi újság - Óbuda Újság - eljut az állampolgárok, a kerületi vállalkozások, intézményekhez. A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár kerületben működő tagkönyvtárai és az Óbudai Platán Könyvtár is biztosítja az itt élők részére a „könyvet házhoz szolgáltatást”.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata gondot fordít arra, hogy az állampolgárokat, a kerületben lévő „szellemi tőkét” bevonja a kerület társadalmi életébe, a kerület-fejlesztési programok előkészítésébe. Az ingatlanberuházókat ösztönözi képzőművészeti alkotások, szökökutak elhelyezésére, segíti a nemzetiségi művészeti csoportok alakulását, bemutatkozását, a nemzetiségi hagyományörző rendezvények (Balkán Csokor, Óbudai Búcsú) lebonyolításához helyszínt biztosít, az Óbudai Múzeum gyűjti a helytörténeti anyagokat, és időszakos és állandó kiállításokon bemutatja. Egyre nagyobb hagyománya van a civil és nemzetiségi szerveződéseknek pl. Civil és Nemzetiségi Nap - Óbudai piknik. A helyi lakosság integrációját támogató közösségfejlesztő programok egyre nagyobb számban fordulnak elő.

A kerületben működő civil szervezetek aktívak, színes tevékenységeikkel hozzájárulnak a kerület fejlődéséhez. Az Óbudai Promenádo program keretében kialakított modellértékű, új közösségi terünk a Civil Ház, mely a Kolosy téri piac galériáján egy kb. 80 fő befogadására alkalmas, bútorozott terem, iroda raktárhelyiséggel. Az új létesítmény a civil szervezetek aktivitására alapozva szervezi a programokat, amelyek a helyi lakosságnak, leginkább a kisgyermekes családoknak vagy a nyugdíjas korosztálynak szólnak. Az állandó vagy időszakos programok, műsorok, kiállítások, előadások, foglalkozások a civil szervezetek pályázata illetve megkeresés útján alakul ki. Figyelembe véve a Civil Ház modellértékét és újszerűségét, ezek rugalmasan változhatnak a lakosság felől érkező igények szerint.

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata 100%-os önkormányzati tulajdonban lévő, egyszemélyes nonprofit kft.-ként hozta létre az Esernyős Óbudai Kulturális, Turisztikai és Információs Pont Nonprofit Kft.-t. Az Esernyős Nonprofit Kft. célja „a közösségi kulturális hagyományok és értékek ápolásának, a művelődésre, társas életre szerveződő közösségek tevékenységének, a lakosság életmódjának javítását szolgáló kulturális célok megvalósításának támogatása, továbbá a művészi alkotómunka feltételeinek javítása és a művészeti értékek létrehozásának, megőrzésének segítése”.

A kerületben működő idősök klubjai kedvelt helyszínei a közösségi életnek. Színes, változatos programkínálattal várják a fiatal nyugdíjasokat és a korábban születetteket, teret kínálnak a közösségépítésre. Kerületünk vezetése arra törekszik, hogy Óbudán, azon belül a szűkebb lakóhely szerinti közösségekben erősödjének a kapcsolatok, közeledjenek egymáshoz az óbudai emberek. Az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény klubjainak programjai szorosan illeszkednek kerületünk közösségépítő programjaikhoz. A klubok örömmel részt vesznek a kerületi közösségépítő projektekben, mint pl. bográcsos főzőverseny, vagy részvétel a „Takarítsuk ki Óbudát” akcióban.

Hasonló módon a fogyatékos és pszichiátriai nappali ellátások a munkavégzés lehetősége, a gyógy-pedagógiai fejlesztések és életvezetési tanácsadások mellett nagy hangsúlyt helyeznek a csoporttagok lelki egészségének megőrzésére, egy nagy közösséggé formálódásában.

Az egyes feladatok ellátása során együttműködnek a helyi, nem önkormányzati fenntartású intézményekkel, civil szervezetekkel, nemzetiségi önkormányzatokkal és egyéb szervezetekkel.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Az önkormányzat nem gyűjt és értékeli adatokat arra vonatkozóan, hogy az általa működtetett, vagy felügyelt közszolgáltatásokhoz (oktatás, nevelés, szociális ellátás, egészségügy, közétkeztetés, gyermekjólét, közművelődés, stb.) való hozzáférés mennyire biztosított a településen élő hátrányos

helyzetű romák számára, illetve, hogy a gyakorlatban mennyire veszik igénybe ezeket a szolgáltatókat.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat területén a közös és kölcsönös segítségvállalás mintegy 150 működő civil szervezet által végzett önkéntes munkák keretein belül valósul meg. A szervezet a létesítő okiratában rögzített célszerű tevékenységeinek ellátását önkéntesek végzik.

A szolidaritás és felelősségvállalás az itt élő magánemberek önkéntes munkáiban is megnyilvánul.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A kerületben a rendszerváltás óta folyamatosan tevékenykedik Cigány Nemzetiségi Önkormányzat, amely aktívan együttműködik az Önkormányzattal.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
mélyszegénységben élőkéről adathiány	adatbázis elkészítése
Segélyezéssel, szociális transzferekkel nem lehet olyan mértékű jövedelmet biztosítani, amely a létfenntartási szükségleteket kielégítik úgy, hogy ebben a lakhatási költségek is benne vannak	foglalkoztatás – munkalehetőségek teremtése
az önkormányzati bérlakás állomány a teljes lakásállomány 5 %-a. Az EU országokban ez a szám 30-35 %.	több, viszonylag jelentős számú, alacsony komfort-fokozatú, kisrezsijú bérlakás

Az önkormányzat törekszik arra, hogy foglalkoztatóként növelje a romák foglalkoztatási arányát, pl. azáltal, hogy intézményeikben (polgármesteri hivatal, óvodák, iskolák, egészségügyi és más intézmények) roma szakképzett és nem szakképzett munkaerőt alkalmaz.

Az önkormányzat által fenntartott, illetve támogatott közművelődési intézmények és kulturális programok kínálatában jelennek meg a cigány nemzetiségi kultúrát, mint értéket bemutató elemek is.

Helyi civil szervezetek, cigány nemzetiségi önkormányzat, a védőnő és a körzeti orvos együttműködésében tájékoztató fórumok tartása a szűrővizsgálatok fontosságáról.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Jogszabályi háttér:

- 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról,
- Szt.
- Gyvt.

- Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselőtestületének:
- 9/2006. (III. 1.) rendelete a szociális tanulmányi ösztöndíjról,
- 2/1999. (I.29.) rendelete a rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban való részesítés feltételeiről, valamint a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokról, azok igénybevételéről és a fizetendő térítési díjakról
- 10/2015.(II.16.) önkormányzati rendelet a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról (továbbiakban: Szr.).

Alapfogalmak

Veszélyeztetettség: olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza. (Gyvt. 5.§ n) pont)

A gyermekek védelmének rendszere

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

- a) a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- b) a gyermekétkeztetés,
- c) a gyermektartásdíj megelőlegezése,
- d) az otthonteremtési támogatás,

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások:

- a) a gyermekjóléti szolgáltatás,
- b) a gyermekek napközbeni ellátása,
- c) a gyermekek átmeneti gondozása,
- d) Biztos Kezdet Gyerekház.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekvédelmi szakellátások:

- a) az otthont nyújtó ellátás,
- b) az utógondozói ellátás,
- c) a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatás.

A gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések:

- a) a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása,
- b) a védelembe vétel,
- c) a családba fogadás,
- d) az ideiglenes hatályú elhelyezés,
- e) a nevelésbe vétel,
- f) a nevelési felügyelet elrendelése,
- g) az utógondozás elrendelése,
- h) az utógondozói ellátás elrendelése,
- i) a megelőző pártfogás elrendelése.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

a) Bejelentett lakosság:

Év	0-3 évig	4-6 évig	7-14 évig	15-18 évig	19-62 évig	63-75 évig	76 év fölött	Összesen
2010	4684	3416	8167	4368	77523	17394	8966	124 518 fő
2011	4739	3572	8271	4172	76923	17911	9023	124 611 fő
2012	4599	3673	8414	4072	76303	18425	9056	124 542 fő
2013	4658	3687	8782	3949	76102	18967	9022	125167 fő
2014	4733	3703	8944	4009	75494	19553	9162	125598 fő
2015	4682	3581	9057	3923	73935	19947	9085	124210 fő
2016	4860	3528	9450	4008	74521	21050	9513	126930 fő
2017	4743	3593	9467	4069	71318	21263	9431	123884 fő

Forrás: Önkormányzati adatok

2017 - ben csökkent a lakosság száma a 4-6, a 7-14, a 15-18, és a 63-75 éves korosztály száma egy kicsi emelkedést mutatott.

A gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 14. §. értelmében „A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint e törvényben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat.

A jogszabály a települési önkormányzat jegyzőjének feladatai közé sorolja a pénzbeli és természetbeni ellátások közül a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt, illetve a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedések közül a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítását.

Az önkormányzat feladata olyan, a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások biztosítása, mint a gyermekjóléti szolgáltatás, a gyermekek napközbeni ellátása, illetve a gyermekek átmeneti gondozása.

A települési önkormányzat jegyzője a Gyvt.-ben meghatározott feltételek szerint állapítja meg a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot (továbbiakban Rgyk.), melynek célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményének, a természetbeni támogatásnak, illetve a külön jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevétele.

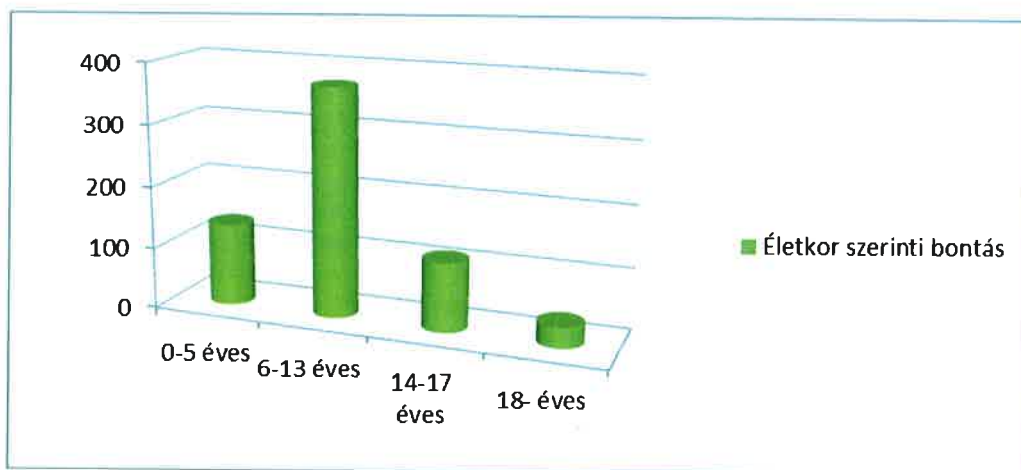
A jogszabály értelmében az egy főre eső jövedelem a családban nevelkedő gyermekek esetén nem haladhatja meg a nyugdíjminimum 130%-át (37.050,-Ft), egyedülálló szülő esetében a 140%-át (39.900,-Ft).

Az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén, a nappali tagozaton tanuló fiatal felnőtt részére nagykorúvá válását követően is megállapítható a kedvezményre való jogosultság, amennyiben a nagykorú gyermek a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

Kerületünkben a támogatási formát igénybevevők nagy része munkanélküli, alkalmi munkából, vagy kizárólag a gyermekek után folyósított juttatásokból tartja el családját. A szülők közül sok

kizárólag alapkörű iskolai végzettséggel rendelkeznek, mely jelentősen megnehezíti a munkaerőpiacon való elhelyezkedésüket.

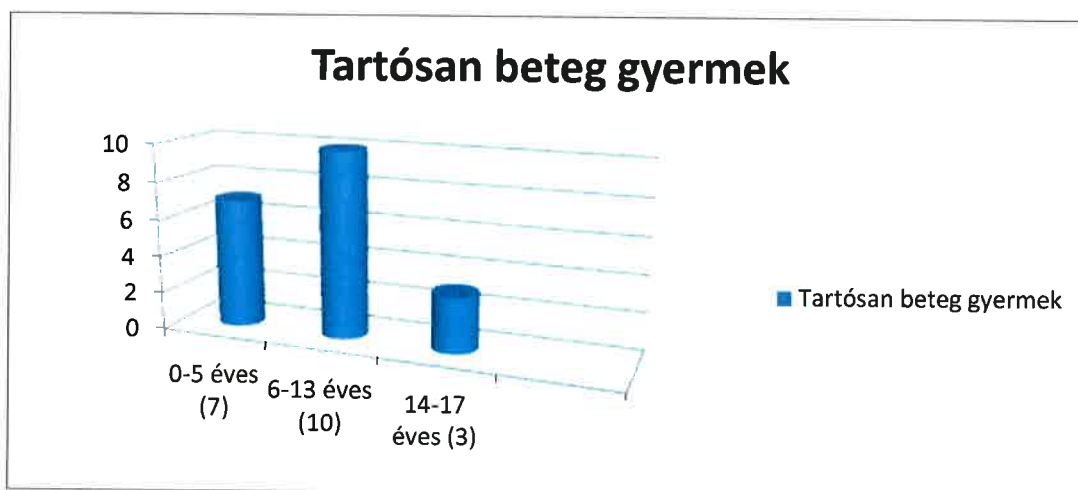
2017-ben 763 kérelmet nyújtottak be a jogosultság megállapítása iránt, melyből 664 gyermek részére lett megállapítva az Rgyk, akik közül december 31-én 652 gyermek esetében állt fenn a kedvezményre való jogosultság.

Forrás: Önkormányzati adatok

Az Rgyk-s gyermekek nagy arányban az általános iskolás korosztály közül kerül ki (371), őket követik az óvodások (134), a középiskolások (113) és a felsőoktatásban tanuló fiatalok 34).

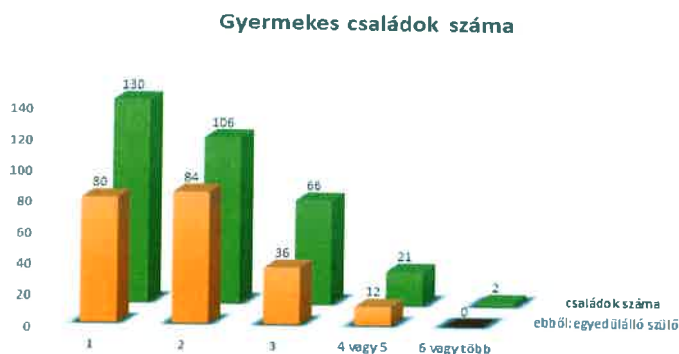
Tartósan beteg, fogyatékos gyermekek

Forrás: Önkormányzati adatok

Az Rgyk-s gyermekek közül életkorok szerint mennyi tartósan beteg gyermek jogosult a kedvezményre.

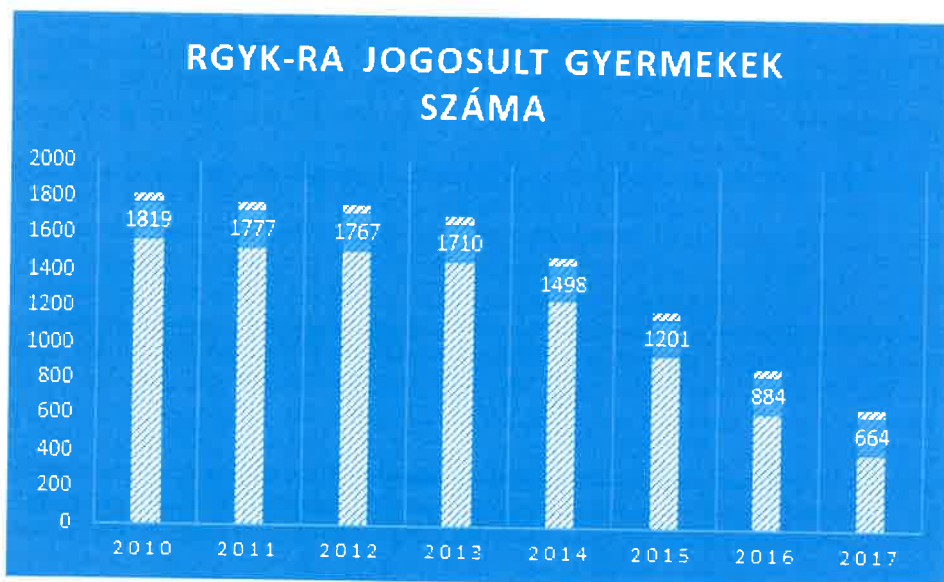
Családok száma a gyermekek száma szerint

Forrás: Önkormányzati adatok

A gyermekek nagy arányban egyszülős családban nevelkednek.

Az elmúlt években nagymértékben csökkent az Rgyk-ra jogosult gyermekek száma, mely valószínűleg a bölcsődében és az óvodában bevezetett ingyenes étkezésnek, illetve a közfoglalkoztatás bevezetésének és fenntartásának köszönhető.

Erzsébet utalvány

A Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése értelmében „A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,

b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

természetbeni támogatást nyújt fogyasztásra kész étel, ruházat, valamint tanszer vásárlására felhasználható Erzsébet-utalvány formájában.

Az utalványok igénylését követően a támogatást Önkormányzat a Magyar Posta ZRt-vel kötött szerződés értelmében postai úton juttatta el a jogosultak részére.

IDŐSZAK	ÉR- TÉK	MEGIGÉNYELT UTALVÁNYOK		KIADOTT UTALVÁNYOK		VISSZAKÜLDÖTT UTALVÁNYOK	
2017.08. hó	6 000 Ft	647	3 882 000 Ft	643	3 858 000 Ft	4	24 000 Ft
	6 500 Ft	53	344 500 Ft	52	338 000 Ft	1	6 500 Ft
2017.08. hó póttrendelés	6 000 Ft	32	192 000 Ft	27	162 000 Ft	5	30 000 Ft
	6 500 Ft	4	26 000 Ft	4	26 000 Ft		
	500 Ft	1	500 Ft	1	500 Ft		
összesen		737		727		10	
		4 445 000 Ft		4 384 500 Ft		60 500 Ft	

IDŐSZAK	ÉR- TÉK	MEGIGÉNYELT UTALVÁNYOK		KIADOTT UTALVÁNYOK		VISSZAKÜLDÖTT UTALVÁNYOK	
2017.11. hó	6 000 Ft	591	3 546 000 Ft	584	3 504 000 Ft	7	42 000 Ft
	6 500 Ft	35	227 500 Ft	31	201 500 Ft	4	26 000 Ft
2017.11. hó póttrendelés	6 000 Ft	14	84 000 Ft	13	78 000 Ft	1	6 000 Ft
	6 500 Ft	6	39 000 Ft	6	39 000 Ft		
	500 Ft	1	500 Ft	1	500 Ft		
összesen		647		635		12	
		3 897 000 Ft		3 823 000 Ft		74 000 Ft	

Pénzbeli ellátás

Pénzbeli ellátásra az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek gyámjával rendelt hozzátartozó jogosult, aki a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, vagy baleseti nyugellátásban, vagy nyugdíjszerű rendszeres szociális pénzellátásban, vagy időskorúak járadékában részesül.

A Gyvt.-ben szabályozott támogatási forma tekintetében a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény elbírálása során a hatóság vizsgálta a hozzátartozó jogosultságát, és – hasonlóan az elmúlt évekhez - Nem történt megállapítás e támogatási forma terén.

Karácsonyi segély

2017. év végén az önkormányzat saját költségvetése terhére - a településen egy éve - bejelentett lakcímmel rendelkező és november 1-jén rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek részére 8.000,-Ft karácsonyi segélyt folyósított.

A tárgyévben 585 gyermek részesült karácsonyi segélyben, 4.680.000 Ft-os összegben.

Hátrányos/ Halmozottan Hátrányos helyzet

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkén-

tes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,

c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében

a) az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,

b) a nevelésbe vett gyermek,

c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Megnevezés	Jogosultak (fő)	Ebből (b oszlop adott sorhoz tartozó adata):					
		0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18 évesnél idősebb	
a	b	c	d	e	f	g	
Rgyk-ban részesülő gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	652	29	105	371	113	34	
Ebből: hátrányos vagy halmazottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelemmel érintett gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma	48						
Megállapított hátrányos helyzetűek száma	26	3	7	11	3	2	
Ebből	1. szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége miatt	26	3	7	11	3	2
	2. szülő(k), családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt						
	3. elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt						
Megállapított halmazottan hátrányos helyzetűek száma	6			3	3		
Ebből	1. szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és a szülő(k), családba	4			1	3	

fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága miatt						
2. szülő(k), családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt	2			2		
3. szülő(k), családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége és elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmények miatt						

Forrás: Önkormányzati adatok – hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyerekekről

2016. január 1-től a törvény rendelkezésének alapján, állami támogatás igénybevételével, kötelező feladatként biztosítja az önkormányzat a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szünidei étkeztetését. E mellett az önkormányzat valamennyi szünidőben saját forrásból finanszírozza a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményel rendelkező gyermekek étkeztetését. A gyermekek a szülők által történő igénylés alapján az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ két telephelyén (Kelta utca 5, Váradi utca 9-11) tudják igénybe venni a kétfogásos melegíthető ebédet.

Szünidő típusa	Napok száma	Gyermekek száma	Kötelezően biztosított	Önként vállalt	Elfogyasztott adag
Tavaszi	2	20	6	14	40
Nyári	54	128	19	109	4339
Őszi	4	36	20	16	142
Téli	4	36	18	18	144
Összesen	64	218	63	155	4665

Forrás: Önkormányzati adatok – 2017-ben a gyermekek szünidei étkeztetése

Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

A települési önkormányzat képviselő-testülete a hatáskörébe tartozó ellátást kiegészítheti, valamint a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel más pénzbeli támogatásokat is megállapíthat.

Az Önkormányzat 2016. évben az alábbi támogatásokat biztosította a kerületben élő arra rászoruló gyermekek/ fiatalok és családjuk számára - támogatások jelentős része saját forrásból fedezve:-

- rendkívüli gyermekvédelmi támogatás,
- étkezéstérítési támogatás,
- beiskolázási segély,
- szociális tanulmányi ösztöndíj,
- Óbudai Továbbtanulási Támogatás,
- Újszülöttek támogatása,
- Nyári táboroztatás Táboroztatási támogatás, táboroztatás
- fejlesztést igénylő gyermekek támogatása 2016.01.15-től

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás (Rgyt.)

Az Szr. értelmében rendkívüli gyermekvédelmi támogatás nyújtható annak a rendkívüli élethelyzetbe került

a) gyermekét nevelő családnak, melyben az egy főre számított havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 220%-át (62.700,-Ft);

b) gyermekét egyedül nevelő szülőnek vagy más törvényes képviselőnek, ha az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250%-át (71.250,-Ft), amennyiben a vagyoni feltételeknek megfelel.

A vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének harmincszorosát meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra vagy tartós betegségre tekintettel fenntartott gépjármű.

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata elsősorban pénzübeli támogatást nyújt a gyermeket nevelő családok részére, postai úton, folyószámlára történő utalással, illetve rendkívüli esetben, készpénzben is kifizethető a megállapított összeg.

A családok a gyermekek részére ruházatra, élelmiszervásárlására, újszülött fogadására, kelengye vásárlására, illetve a nevelésbe vett gyermekkel/gyermekekkel történő kapcsolattartás elősegítése miatt fordultak az önkormányzat felé segítségért 2017. évben 10.981.000,- Ft összeget fordított a gyermekes családokra, mely átlagban 27.316,-Ft –ot jelentett. E támogatási formában 692 megállapító határozat született, mely 402 családot érintett.

Az előző évekhez viszonyítva (947) csökkent a kérelmek száma (743) viszont ezzel arányosan nőtt a családok részére nyújtott támogatás egyszeri összege.

Étkezéstérítési támogatás

Teljes ingyenességet ugyan nem tud nyújtani a gyermeket nevelő családok részére, de enyhíteni tudja az étkezéstérítéssel járó kiadások terheit.

A rendelet szerint a Gyvt. 21/B. §-ban biztosított normatív kedvezményen túl további 45% kedvezményben részesül

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló,

ba) ha tartósan beteg vagy fogyatékos,

bb) ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek és a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 150%-át

A Gyr. azon családok részére is biztosítja a kedvezményes térítési díj fizetésének lehetőségét, akik nem tartoznak a fenti felsorolásba, és - a feltételek fennállása esetén - szociális alapon étkezéstérítési támogatást állapít meg az alábbiak szerint.

Gyermekétkeztetés esetén a 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló

a) 45% kedvezményben részesül, ha a családban az egy főre eső jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150%-át, azaz a 42 750,-Ft-ot

b) 60% kedvezményben részesül, akit szülője egyedül nevel és a családban az egy főre eső jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 150%-át azaz a 42 750,-Ft-ot.

A rendelet értelmében „Ha a gyermek önkormányzati fenntartású vagy működtetésű intézménybe, vagy az önkormányzattal köznevelési megállapodást kötött intézménybe jár, az étkezéstérítési tá-

mogatásra való jogosultság megállapítása az intézmény feladata. Amennyiben a gyermek nem az önkormányzat által működtetett intézmény tanulója, az eljárást a szülő kezdeményezi a Polgármesteri Hivatal Szociális Szolgáltató Főosztályán.

A benyújtott kérelmek száma 67 volt, melyből 43 megállapító döntés született. Összesen 81.697.000 Ft-ot fordított gyermekétkeztetésre, melyből határozat alapján 862 011 Ft-ot utalt a különböző oktatási intézmények részére.

E támogatási formánál nincs lehetőség méltányosságból történő megállapításra, ezért a családoknál a rendkívüli gyermekvédelmi támogatás megállapításával segítjük a szülőket, hogy a gyermekek az intézményben tudjanak étkezni, ezzel biztosítva a napi háromszori étkezést részükre.

Kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

	Ingyenes étkezésben résztvevők száma, óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50%-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankezelésben részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008.	215	327	1 701	2271	0	137
2009.	229	360	1 430	2441	3	312
2010.	258	628	1 135	2592	3	150
2011.	280	684	1 204	2801	3	262
2012.	266	701	1 284	2831	3	298
2013.		773	1 732		4	329
2014.	256	595	1 630		2	289
2015.					0	305
2016.					0	162
2017.					0	128

Forrás: Önkormányzati adatok

Beiskolázási segély

A tanévkezdéssel járó költségek enyhítése érdekében a rászoruló családok a Gyr. szerint beiskolázási segélyben részesíthetők

- az általános iskolában, nappali rendszerű középiskolában, szakiskolában tanuló 23 évesnél fiatalabb, önálló keresettel nem rendelkező, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben

nem részesülő gyermek, illetve a felsőoktatási intézmény nappali tagozatán tanulmányokat folytató önálló keresettel nem rendelkező fiatal felnőtt, amennyiben a családjában az egy főre jutó jövedelem

- nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 200%-át, egyedülálló szülő esetén a 250%-át.

Év közben a rendelet módosítására került sor, így azok a gyermekek – kivétel az Rgyk-ra jogosultak - is részesültek beiskolázási segélyben, akiknek a tankönyv ingyenesen áll rendelkezésére.

A támogatás egyszeri összege 1-9. osztályos tanuló esetén: 6.000,-Ft
középiskolában tanuló esetén: 15.000,-Ft
felsőoktatásban tanuló esetén: 17.000,-Ft

2017. évben 147 beiskolázási segély iránti kérelmet nyújtottak be, melyből 132 gyermek/fiatal felnőtt részére tudott Önkormányzatunk támogatást megállapítani összesen 1 156 000 Ft összegben folyósította az ellátást a gyermekek részére.

Szociális tanulmányi ösztöndíj

Szociális tanulmányi ösztöndíjra az a tanuló jogosult, aki általános iskolába jár, és az iskola első osztályát elvégezte, vagy valamely középiskola nappali tagozatán tanulmányokat folytat (19. életévének betöltéséig), továbbá az előző tanévi tantárgyi átlaga 4,50 vagy a fölött van, illetve szöveges értékelése az intézmény pedagógiai programjában rögzített legmagasabb értékű fokozat, és családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 250%-át.

Az ösztöndíj megállapítása és folyósítása a tanítási évre történik, melynek összege 6.000,-Ft/hó.

Amennyiben a gyermek bizonyítványa kitűnő a támogatás összege 7.000,-Ft/hó.

A tárgyévet tekintve az év első felében azok a gyermekek részesülnek szociális tanulmányi ösztöndíjban, akik részére az előző tanévben lett megállapítva a támogatás, illetve szeptember és december hónap között pedig azok a tanulók, akiknek az adott tanév elején döntöttek a jogosultság megállapításáról.

Mindezek miatt a tárgyévben a folyósítás 10 hónapját figyelembe véve, lehetnek a gyermekek között átfedések, hiszen ha a család megfelelt a rendeletben foglalt feltételeknek, akkor a következő kérelemkor is pozitív elbírálásban részesül.

2017. évben 286 gyermek részesült szociális tanulmányi ösztöndíjban, melyre az önkormányzat 15 462 000 Ft-ot fordított.

Óbudai Továbbtanulási Támogatás

Az Önkormányzat nagy figyelmet fordít arra, hogy a – szociálisan rászoruló – fiatalok továbbtanulását támogassa, ezért a felsőoktatásban továbbtanulni szándékozó, azonban a képzés költségeit vállalni nem tudó tehetséges fiatalok segítésére a Képviselő-testület 2012. évben Óbudai Továbbtanulási Támogatás néven pénzügyi alapot hozott létre. Ezzel a juttatással azon III. kerületi bejelentett lakóhellyel rendelkező fiatalok felsőfokú képzését támogatja, akik jó tanulmányi eredménnyel végeztek a középiskolát, de szociálisan hátrányos helyzetűek.

Az Óbudai Továbbtanulási Támogatásra „az a fiatal felnőtt jogosult, aki Budapest III. kerületében bejelentett lakóhellyel rendelkezik és ott életvitelszerűen él, érettségi bizonyítványát 2012-ben vagy azután szerezte nappali tagozaton, és annak átlaga a kerekítés szabályainak alkalmazása nélkül 4,5 vagy a fölött van, illetve nappali tagozaton, költségtérítéses, teljes idejű alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, egységes osztatlan képzésben vesz részt, és a közeli hozzátartozók egy főre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb

összegének 250%-át, továbbá egyidejűleg csak egy felsőoktatási intézménnyel áll hallgatói jogviszonyban.”

A támogatás összege: a képzés hallgató által fizetendő költségtérítés összegének 50%-a vagy 100%-a, de legfeljebb 400 000 Ft/félév.

2017-ben 8 pályázó nyerte el a támogatást, és az Önkormányzat a tandíj teljes összegét - 3 787 000 Ft-ot - átutalta a felsőoktatási intézmények felé.

Újszülöttek támogatása

A Képviselő-testület döntése értelmében 2013. január 1-jétől az önkormányzat az újszülötteket is köszönti. A családok akkor jogosultak a támogatásra, ha a gyermek vagy – a gyermek születésekor – legalább egyik gondozó szülője a III. kerületben bejelentett lakó- vagy tartózkodási hellyel rendelkezik, és ott életvitelszerűen tartózkodik.

A támogatás a jogosultsági feltételeknek történő megfelelés esetén az előzetes Nyilatkozat kitöltése alapján történik, külön kérelmet nem kell benyújtani.

2013. január 1. és 2016. július 31. között született babák esetében a köszöntés üdvözlő lappal és 5.000,-Ft értékű dm vásárlási utalvánnyal, a 2016. augusztus 1. és 2017. augusztus 31-e közötti újszülöttek esetében 10.000,-Ft-os dm utalvány mellett KÉPMÁS magazinra történő féléves előfizetés igénylésével történik. 2017 szeptemberétől az utalvány összege gyermekenként 20.000 forintra emelkedett, amely egyösszegű támogatás valóban nagy segítséget nyújt a családok számára.

Köszöntött újszülöttek száma évenkénti bontásban:

2013 év	2014 év	2015 év	2016 év	2017 év
955	1140	1080	1176	1093

Forrás: Önkormányzati adatok

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat célja a jövőben is az, hogy családbarát, házasság- és gyermekpárti társadalmi környezetet teremtsen.

Táboroztatási támogatás, táboroztatás

Az Önkormányzat az elmúlt évekhez hasonlóan támogatta a kerületi gyermekek nyári táboroztatását, továbbá az egyéb nyári táborok megvalósítására pályázat útján került sor. A Balatonszabadi-sóstói tábor lehetőségét összesen 347 szociálisan rászorult – támogatott – gyermek tudta igénybe venni, pedagógus felügyelete mellett.

A Képviselő-testület a 2017. évi költségvetési rendeletében 18.000.000 Ft-ot fogadott el a kiadások fedezésére.

	tervezett keret (Ft)	ténylegesen felhasznált összeg (Ft)
I. Sóstó	11 000 000	10 091 571
II. Pályázat	7 000 000	4 140 000 civil szervezetek és 2 329 056 intézmények számára
Összesen:	18 000 000	16 560 627

Forrás: Önkormányzati adatok

Az Óbudai Sport és Szabadidő Nonprofit Kft. két helyszínen működtet nyári napközis táborokat. Az Óbudai Szabadidőpark területén a Laborc utcai tábor és a Kiserdei tábor koherens tematikával és hasonló programokkal került megtervezésre. A belső-óbudai iskolák tanulói a Laborc utcai Óbudai Szabadidőparkban, a békásmegyeri és csillaghegyi tanintézetek diákjai a Kiserdei Nyári Napközis Tábor helyszínén 7 héten keresztül 2017. július 3-2017. augusztus 18. között tölthették el tartalma-

san a nyári szünidőt. A tábori részvételt minden óbudai gyermeknek ingyenesen biztosították, hetente 150-250 gyerek töltötte a táborokban a vakációját.

A már 2016 évben véghezvitt, a gyermekek felügyeleti rendszerének teljes megújítása sikeres volt, így ebben az évben a pedagógus felügyelet megtartása mellett az eddigiekben alkalmazott csoportlétszám szerinti képzésben a gyermekek felügyeletében a szakavatott közreműködőket megtartották. A pedagógusi felügyeletet azért, hogy a táborozást magasabb színvonalon lássák el animátorok alkalmazásával egészítették ki. Kifejezetten ügyelve arra, hogy táborhelyszínenként és azon belül iskolai csoportonként ugyanazokat a személyeket alkalmazzák. Minden táborozó számára színes és színvonalas programokat biztosítottak, kihasználva erre mindkét helyszín kiváló területi adottságait. Ebben az évben táborhelyszínenként 3-3 tematikus napot is szerveztek, amely alkalmak során a gyermekek egy adott téma köré felépített programon vettek részt. A megrendezett tematikus napok igazán nagy élményt jelentettek a gyermekek számára. Így vettek részt a lovagi játékokon, a gallok sportarénájában és kalózzjátékokon. A kalandjátékok feladatait az összefogás, a bátorság és a hűség jellemezte.

Programok

A tábori programok pontos, 7 hetes beosztását az Óbudai Sport Nonprofit Kft. sportszervező munkatársai egyeztették le a sportegyesületekkel, melynek alapján az animátorok a tábor eredeti programbeosztásához alkalmazkodva és ahhoz teljesen asszimilálódva építették be programjaikba. Dél-előtti és délutáni foglalkozások rendjének és időpontjának változatlanul tartása mellett a sportprogramokhoz kapcsolódóan sport témájú foglalkozásokat, ügyességi játékokat, sorversenyeket rendeztek. Az animátorok a programok kialakítását minden héten a sportszervező munkatársakkal és táborvezetőkkel egyeztették és tettek javaslatokat egyéb programokra is. Rendeztek Ki mit tud? versenyt, kvízzjátékokat, tehetségkutató dal és táncversenyt, csoportjaikban kézműves foglalkozásokat tartottak. Nagy sikerrel szerepelt az iskolai csoportok közötti foci-bajnokság, házi floorball verseny és aszfaltrajzverseny. A csoportok létszámának függvényében az egységeket 1-3 fő animatori felügyelettel egészítettük ki. Az önkormányzat által kiemelten támogatott óbudai sportegyesületek vállalták, hogy színesítik táboraink programját, szakedző biztosításával bemutatták az általuk képviselt sportágat játékos sportágismertető keretében. A sportprogramok a pütkösdűfűrdői helyszínen a Duna közelsége miatt a vizes sportokon való részvétel lehetőségével is gazdagodtak, úgymint kajak-kenu, sárkányhajózás, evezés és gályázás. A két tábor infrastrukturális adottságai eltérőek. A Laborc utcában sportpályák és strandmedence működik, a Kiserdei táborban a szomszédos Pütkösdűfűrdői strand biztosít fürdési lehetőséget. A Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt-vel kötött megállapodás alapján hetente három alkalomra szóló belépésre teremtettünk lehetőséget. A Budapesti Rendőr Főkapitányság szakemberei kerékpáros akadály és KRESZ pálya felállításával a gyerekeket a helyes és biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés szabályaival ismertették meg. Az Óbudai Védőnői Szolgálattal együttműködve biztosítottuk az egészségügyi felügyeletet, valamint megállapodásunk értelmében a védőnők heti egy alkalommal tartottak kiegészítő foglalkozásokat az egészséges táplálkozásról és a mentálhigiénéről. A táborokban a következő sportágakkal lehetett közelebbről megismerkedni: judo, baseball, kosárlabda, labdarúgás, strandkézilabda, strandröplabda, úszás, vízilabda, aerobic, vívás, akrobatikus torna.

Együttműködő sportegyesületek:

- Budai Akrobatikus Torna Egyesület
- III. ker. TVE Sportegyesület
- Óbudai Fless SE
- Óbudai Judo Club
- Ledényi Judo Team

- Gankaku Sportegyesület
- Óbudai Kézilabda Sportiskola SE
- Óbudai Wellness és Diáksport Egyesület
- Római Sportegyesület
- VASAS Röplabda Szakosztály
- Atlétikai Sportegyesület Rómaifürdő
- Óbudai Brick Factory Baseball SE
- Külker Evezős Klub
- Kajak- Kenu Alapítvány – BKV Sport Centrum
- Római Fürdőtelep Egyesület
- Dance Factory
- Harmony Style Dance Club

Az önkormányzat által közbeszerzési pályázat útján az iskolai étkeztetésre kiválasztott Gyermekmenza Kft. biztosította a táborozók napi háromszori étkezését. A menükínálat során igyekeztek előtérbe helyezni az egészséges táplálkozást, és a táborozók a mennyiséggel és a minőséggel idén is elégedettek voltak.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata kiemelt támogatója az **Összefogás Óbudáért Egyesület – rászoruló gyermekek reggeliztetése programnak**. Az Egyesület 2013 márciusában indította el, a „*rászoruló gyermekek reggeliztetése*” elnevezésű programját. Magyarországon ma a szociális problémák körében az egyik legsúlyosabb a szegénység, amely sajnos a gyermekeket is egyre jobban érinti. Sok kisgyermek nem jut megfelelő mennyiségű és minőségű táplálékhoz. Óbelölük soha nem fog egészséges felnőtt válni, hiszen a szellemi és fizikai fejlődésükhöz szükséges kalóriamennyiséget, vitaminokat, ásványi anyagokat és nyomelemeket nélkülözniük kell. 2017-18-ban két helyszínen: a Békásmegyeri Közösségi Házban és a Kaszásdűlői Kulturális Központban naponta 100-130 gyermeknek biztosítanak egészséges és bőséges reggelit, valamint tízórai csomagot. Egyesület lelkes önkéntesei minden tanítási nap reggel 6 és 8 óra között várják a gyermekeket. A térítésmentes szolgáltatás igénybevételéhez semmilyen igazolás nem szükséges. Céljuk, hogy egyetlen óbudai gyermeknek se kelljen éhesen, korgó gyomorral beülni az iskola-padba!

A rászoruló gyermekek reggeliztetése mellett hivatásuknak tekintik a nehézsorsú óbudai családok támogatását. Ennek keretében Anyák Napja alkalmából ötven rászoruló család részére adtak át, egyenként 5.000 Ft értékű tartós élelmiszeradományt.

Az Egyesületnél már hagyomány, hogy Karácsony alkalmából az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központtal együttműködésben ötven rászoruló óbudai család részére adnak át egyenként 5.000 Ft értékű tartós élelmiszer adományt. 2017-ben december 3-án, szombaton érkezett meg hozzájuk a Mikulás. A „rászoruló gyermekek reggeliztetése” programjukban résztvevőket várták Mikulás napi ünnepségükre. Karácsony alkalmából a Faluház előtti parkolóban 4 mázsa szaloncukrot osztottak ki rászoruló óbudai családok részére, a gyermekek pedig sok-sok játék közül válogathattak.

Fejlesztést igénylő gyermekek támogatása

Felmerülő lakossági igényekre reagálva vezette be Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata 2016 januárjában ezt az országosan egyedülálló ellátási típust, mely a szakértői vélemény alapján fejlesztésre szoruló gyermekek költségtérítéses fejlesztéshez nyújt anyagi segítséget. A támogatás keretösszege egy naptári évben egy gyermekre tekintettel 120.000.-Ft.

Önkormányzati segély c) 2014

Megnevezés	Támogatásban részesített személyek száma		Támogatási esetek		Felhasznált összeg eFt		
	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	
	formában támogatva						
Egyszer részesült támogatásban	602	17	602	17	6	321	317
Kétszer részesült támogatásban	235	1	470	2	4	685	30
Háromszor v. többször részesült támogatásban	181	0	724	0	7	385	-
Összesen	1018	18	1 796	19	18	391	347

Önkormányzati segély c) + rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 2015

Megnevezés	Támogatásban részesített személyek száma		Támogatási esetek		Felhasznált összeg eFt	
	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni
	formában támogatva					

Egyszer részesült támogatásban	441	1	441	1	344	27
Kétszer részesült támogatásban	175	0	350	0	527	-
Háromszor v. többször részesült támogatásban	116	1	390	1	056	20
Összesen	732	2	1 181	2	927	47

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 2016

Megnevezés	Támogatásban részesített személyek száma		Támogatási esetek		Felhasznált összeg eFt	
	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni
	formában támogatva					
Egyszer részesült támogatásban	332	2	332	2	433	67
Kétszer részesült támogatásban	113	1	226	1	166	37
Háromszori. többször részesült támogatásban	109	1	364	1	238	40
Összesen	554	4	922	4	837	144

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás 2017

Megnevezés	Támogatásban részesített személyek száma		Támogatási esetek		Felhasznált összeg eFt	
	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni
	formában támogatva					
Egyszer részesült támogatásban	209	3	209	3	2 953	64
Kétszer részesült támogatásban	96	2	192	2	3 069	53
Háromszor v. többször részesült támogatásban	83	5	291	8	4 597	252
Összesen	388	10	692	13	10 615	366

Forrás: Önkormányzati adatok

Helyi gyermekvédelmi rendszerünk kiépítésén túl az Önkormányzat elkötelezett a gyermeki jogok tudatosítása mellett is, melynek elismeréseként **2015**-ben elsők között nyerte el az UNICEF által meghirdetett országos pályázaton a megtisztelő **„Gyerekbárát Település”** címet. A cím elnyerése a dicséreten túl egyúttal kötelezettséggel is járt, melyre figyelemmel és annak érdekében, hogy az Önkormányzat a gyermekek életminőségét a jogaik elismerésével és azok tiszteletben tartásával javítsa – egy széleskörű konzultációt folytatva – szükségesnek látta egy átfogó stratégiai dokumentum elkészítését, mely rendszerezi a már meglévő és jól működő koncepcionális elemeket, továbbá meghatározza a beavatkozást igénylő területeket.

A Gyermekjogi Stratégia a gyermekek és fiatalok, az Óbuda-Békásmegyer Ifjúsági Önkormányzat (a továbbiakban: ÓBIÖK), az Önkormányzat intézményei, a gyermekekkel foglalkozó szakemberek, a rendőrség, a gyermekjogi képviselő, valamint a helyi civil szervezetek bevonásával készült el. A dokumentum elkészítése során folyamatos konzultáció zajlott az UNICEF képviselőivel is. Ennek a közös munkának egyik állomása volt, amikor 2015. november 25-én az UNICEF által szervezett, kerületben tartott előadás keretében a Szervezet képviselői bemutatták a Gyerekbárát település program keretrendszerét, valamint azt a gyermekjogi megközelítést, amit a nyertes pályázat részeként végig kell vinni jelen kidolgozott programban, cselekvési tervben. Az eseményen részt vettek az Önkormányzat által delegált képviselők.

A Stratégiában bemutatásra kerülnek többek között a kerület demográfiai mutatói, a kapcsolódó helyi koncepciók, az önkormányzat által nyújtott pénzbeli és természetbeni, valamint a személyes gondoskodást nyújtó ellátások (szociális, gyermekvédelmi, közoktatási és egészségügyi) és a civil szervezetekkel való együttműködés területe. Megfogalmazásra kerülnek a beavatkozást igénylő célok, illetve ismertetjük a hozzájuk rendelt megvalósulások színtereit is.

Nagy hangsúlyt helyeztünk arra, hogy a jelenleg rendelkezésünkre álló szakirodalomban fellelhető információkon és adatokon túl, a mai magyar társadalomban, ezen belül is Óbuda-Békásmegyeren élő gyermekek jogi ismereteit, a területet érintő elméleti és gyakorlati tapasztalatait feltérképezzük. Ettől a céltól vezérelve Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata 2016 tavaszán kérdőíves kutatást végzett általános- és középiskolás diákok körében a gyermekjogokról. A felhasznált adatlapot 2014-ben az UNICEF Magyar Bizottsága állította össze. A nem reprezentatív kutatásban 1132 gyermek vett részt, amelyből a diákok fele lány (51%), fele fiú (49%), a nagytöbbség budapesti lakos (76%), minden második válaszoló 13-14 éves (49%) és általános iskolába jár (69%).

A felmérés eredményeit összegezve megállapítható, hogy a gyermeki jogok megismertetésére, védelmére folyamatosan szükség van. A szülők, a tanárok és a gyermekekkel tanórákon kívül, civil szervezeteknél foglalkozó szakemberek edukálása is fontos. Indokolt és szükséges soron kívül előadásokat tartani, osztályfőnöki órák és szülői értekezletek témájaként felvenni az iskolában a gyermeki jogok ismertetését. A képzések mellett a személyes tapasztalatokon alapuló tréningek szervezése is segít az információk elmélyítésében.

„Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata 2013-ban csatlakozott a Három Királyfi, Három Királylány Mozgalomhoz, amely egy régi hagyomány életre keltésével a közösség építését is segíti. Azóta a városházára kitűzzük a babázászlót, ha önkormányzati dolgozó családjában baba születik. Az önkormányzat számos támogatással igyekszik ösztönözni a családalapítást, gyermekvállalást. A kerület szolgáltatásai, rendezvényei, kiterjedt szociális ellátórendszere, kulturális- és sportprogramjai mind azt a célt szolgálják, hogy a III. kerület vonzó legyen a családok számára. A védőnői szolgálat számos oktató-, felkészítő és támogató programot szervez a várandós és kisgyermekes anyukák, családok számára, a kerület 11 bölcsődéjében 958 férőhely várja a gyermekeket, ahol a családok az ellátáson felül számos önként vállalt, plusz szolgáltatást is igénybe vehetnek. A szociálisan rászoruló családok részére a támogatások széles palettáját biztosítjuk a beiskolázási segítytől a továbbtanu-

lási támogatáson át a gyermekétkeztetésig. A kerület nagy rendezvényein, így többek között Óbuda Napján, az Óbudai Nyár és az Advent Óbudán programjain valamennyi korosztály talál magának tartalmas és színvonalas programot. Az önkormányzat célja, hogy kerületi lakosai úgy érezzék, Óbuda-Békásmegyer valóban Családbarát hely, és jó itt élni!” – mondta a díjátadáson dr. Gallóné Nagy Judit főosztályvezető.

Játszótér fejlesztések:

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata egyre több játszótérrel fejleszt olyan játszóeszközökkel, amelyeket a fogyatékkal élő és az ép gyerekek egyaránt használni tudnak, akár közösen is. 2015. októberében került sor az első ilyen játék átadására a Huszti úti játszótéren. 2016-ban Békásmegyeren, a Pünkösdfürdő utca – Hatvany Lajos utca sarkán lévő játszótéren adták át a „Labirintus” elnevezésű játszóeszközt, ezzel tovább gazdagodott a park kínálata. Az új eszköz több aktivitását is tudják használni fogyatékkal élő gyerekek. A rajztábla és az amőba játék, valamint a nyújtók is alkalmasak arra, hogy fogyatékkal élő gyerekek használják. Az integrált játszótéri eszköz elősegíti a fogyatékos gyermekek beilleszkedését. A játszótér kiváló hely arra, hogy az egészséges gyermekek megismerjék és elfogadják a fogyatékkal élő társaikat. Megteremti a feltételeket az eltérő fejlődésű, fogyatékkal élő és az ép gyermekek közös játékához. A kerekesszékekben élő, mozgásukban, vagy egyéb képességeikben korlátozott gyerekeknek is biztosítani tudja a játszótér a lehetőséget a játékra, a találkozásra társaikkal. Biztosítja a képességeik, készségeik fejlesztését és az esélyegyenlőséget.

„Játszva megelőzni” – Játszóház – Játszótér Program – Magyar Máltai Szeretetszolgálat:

Kettős küldetéssel indult útjára Magyarországon az első „szociális” játszótér, amelyet egy komplex program első elemeként hoztak létre. E komplex program a „Játszva megelőzni”. A programot

1998-ban kezdték el a szeretetszolgálat önkéntesei és munkatársai. Azzal a céllal indították útjára, hogy a panelrengetegben lakó családokat kimozdítsák a négy fal közül, s közösségi teret kínáljanak fel nekik a játszótereken, játszóházakban a közös játékra, ismerkedésre, beszélgetésre. Meggyőződésünk volt, hogy a játék egy olyan eszköz, ami által közelebb lehet kerülni egymáshoz, s így a bizalmi kapcsolatok kialakulásához is. Olyan közösségi teret kínálnak, ahol szabadidejüket hasznosan eltölthetik kicsik és nagyok is egyaránt. A céltalanul kallódó ifjúságnak is nyitottak játszótereik, amiben biztonságos környezetet nyújtanak egy olyan helyen, ahol tiszta környezetben, biztonságos játékeszközökkel, hozzáértő szociális szakemberekkel odafigyelést nyújtanak a betérő gyermekeknek, családoknak. Játszóterek, szervezett programjaik, klubjaik ingyenesen igénybe vehetőek a nyitvatartási időnkben. A „máltai játszóterek” mindegyike olyan kerítéssel körbekerített játékpark, melynek területén egy kb. 100 nm-es téliesített faház, azaz egy játszóház is áll. Ez lehetővé teszi, hogy látogatóik rossz idő esetén is részt vehessenek programjaikon. Játszótereiken mosdó- és pelenkázó-helyiségek is rendelkezésre állnak. A biztonságos használat érdekében a játékszereket csoportonként elkülönítve helyezték el tereiken. Rendszeresen felkeresik őket a környék iskolái és gyermekcsoportjai, akik szabadidejüket, különböző programjaikat náluk szervezik meg.

4.2. Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns, szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs Óbuda-Békásmegyér területén.

4.3. A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) Orvosi alapellátás

27 házi gyermekorvos látja el területi ellátási kötelezettséggel alapellátási feladatát, kerületben nincsen betöltetlen házi gyermekorvosi praxis. Az orvosok ellátási körzete alapján egy házi gyermekorvoshoz átlagosan 680 gyermek tartozik. A fogorvosi alapellátásban 12 gyermek-fogorvos vesz részt, egy gyermek-fogorvosra átlagosan 1996 gyermek jut. A gyermekek alapellátási szintű, sürgősségi ügyeleti ellátását az Önkormányzat szerződés útján biztosítja. 2017. szeptember 1. napjától – a korábbi szolgáltatót, a Főnix-Med Zrt-t váltva – az Inter-Ambulance Zrt. áll a betegek rendelkezésére hétköznap este 20 órától másnap reggel 8 óráig, hétvégén és munkaszüneti napokon folyamatosan (24 órában). E mellett az Önkormányzat a kerületi gyermekorvosok bevonásával a Pethe Ferenc téri rendelőben kibővített gyermekgyógyászati rendelést biztosít hétvégenként reggel 9-12 óráig ambuláns formában. 2017-ben - a munkaszüneti napok átlagát tekintve - napi 10-12 gyermek fordult meg a rendelésen.

b) Óbuda-Békásmegyer Védőnői Szolgálat

Budapest Főváros III. Kerület, Önkormányzat Képviselőtestülete 2003-ban döntött Óbuda-Békásmegyer Védőnői Szolgálat létrehozásáról, amely 2004. január 1-től önálló költségvetési intézmény keretei között működik. A területi védőnők a várandós anyák és a 0 – 6 éves gyermekek védőnői ellátását végzik. A területi védőnő feladatát az ellátási területén lakcímmel (III. kerületi állandó lakcím vagy tartózkodási hely) rendelkező családokon túl a körzetében jogszerűen tartózkodó azon személyeknél is végzi, akik az ellátás iránti igényüket a védőnőnél bejelentik vagy felkeresik őt (átmeneti tartózkodás esetén). Munkáját a védőnői tanácsadóban, a családlátogatások alkalmával a családok otthonában, valamint a körzetéhez tartozó óvodákban végzi.

A területi védőnő feladatai: nővédelem, a várandós anyák gondozása, a gyermekágyas időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban; a 0-6 éves korú gyermekek gondozása, az óvodában a védőnői feladatok végzése, az oktatási intézménybe nem járó otthon gondozott tanköteles korú gyermek gondozása. A tanácsadóhoz tartozó területi védőnők szervezeten, külön időpontban végzik a körzetükhöz tartozók várandós és csecsemő tanácsadását és az önálló védőnői tanácsadásokat. Valamennyi védőnő mobiltelefonnal rendelkezik, melyen munkaidőben rendelkezésre áll a gondozottak részére.

A kerületi védőnők az intézmény 8 telephelyén, a kerületi gyermekorvosi rendelők mellett található védőnői tanácsadóknak dolgoznak. 2013. évi önkormányzati fejlesztések óta a Vöröskereszt u. 9-11. szám alatt a kerület iskolavédőnöinek helyet adó Iskolavédőnői Központ található. A Tanácsadók jól felszereltek, az eszközellátás és a munkafeltételek egyaránt adottak. Gyermekbarát környezetben, szoptatásra és pelenkázásra alkalmas terekkel, baba-sarokkal várja a családokat.

A Heim Pál Kórház Anyatejgyűjtő Állomásából érkező női tej a Vörösvári úti Védőnői Tanácsadón keresztül jut el a III. kerület csecsemői számára. A védőnői tanácsadóknak szervezett csoportos egészségfejlesztési programok, mint a baba-mama klubok, szülésre felkészítő foglalkozások, babamasszázs tanfolyamok folyamatosan elérhetőek a várandósok és kisgyermekes családok számára, melyek ingyenesen látogathatók.

Területi védőnők által ellátott terület – 2017. évi demográfiai adatok szerint

Várandós anyák száma	2 016 fő
Védőnői körzetekben gondozott 0-11 hónaposok csecsemők száma	1 280 fő
Védőnői körzetekben gondozott 12-35 hónaposok száma	2 399 fő
Védőnői körzetekben gondozott 3-6 éves gyermekek száma	4 176 fő
Élve születések száma: 1230 fő	
Késői magzati halálozás (Halvaszületések) száma: 2,44 ezrelék (3 fő)	
1 éven aluli veszteség (Csecsemőhalálozás): (0 fő)	
Koraszülöttek aránya: 3 % (Koraszülöttek száma: 39 fő)	

év	területi védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	38	207
2009	38	210
2010	39	211
2011	39	230

2012	40	202
2013	42	200
2014	40	198
2015	40	194
2016	42	187
2017	42	187

Forrás: Védőnői álláshelyek száma, Önkormányzati adatok

Az egy védőnőre jutó gyermekek száma ideálisnak mondható, bár védőnői körzetenként nagy változatosság jellemző a gondozott családok szociális összetétele tekintetében. A védőnők egyaránt találkoznak a legszegényebb réteggel és a legmagasabb társadalmi osztályban lévő, jó módú családokkal is. A családok gondozása során különös jelentőséggel bír az egyéni, célzott gondozás valamint a szolgáltatások egyenlő eséllyel történő hozzáféréseinek biztosítása.

2018. január 1-től 15 fő iskolavédőnő látja el feladatát a III. kerületi általános és középfokú oktatási intézményekben. Az iskolavédőnő feladata a 6-18 éves korosztály, valamint a 18 év feletti, középfokú nappali rendszerű iskolai oktatásban résztvevők megelőző jellegű, az egészségügyi alapellátás keretében szervezett iskola-egészségügyi ellátása. Munkájuk során szorosan együtt dolgoznak az iskolaorvossal, iskolapszichológussal, a nevelőtestület tagjaival. Az iskolavédőnők az osztályvizsgálatok, valamint a korhoz kötött védőoltások szervezése mellett nagy hangsúlyt helyeznek a különböző témakörökben tartott egészségfejlesztési foglalkozásokra, valamint az évenként megrendezett csecsemőgondozási, elsősegély-nyújtási és a kerületi iskolabüfé versenyeknél a tanulók felkészítésére. A nyári szünetekben – 8 héten át - a napközis táborok egészségügyi ügyeletét látják el.

Óbuda-Békásmegyer Védőnői Szolgálatára évről-évre számos, a lakosságot érintő új szolgáltatást, valamint mindenki számára elérhető, ingyenes programokat kínál az óbudai kisgyermekes családok számára több helyszínen. A már hagyománnyá vált *Kisgyermekes Családok Egészségnapja* az Óbudai Kulturális Központban kerül megrendezésre az Anyatej Világnapja alkalmából. A rendezvény elsődleges célja az anyatej fontosságának népszerűsítése. A program során ingyenes szűrővizsgálatok, tanácsadás, termékbemutatók és gyermekprogramok között válogathatnak az érdeklődők. Hasznos információkat, új ismereteket kaphatnak a szülők a gyermekgondozás, a helyes táplálkozás, a fog- és bőrápolás, baleset-megelőzés, a bölcsődei beszoktatás vagy a szociális juttatások témakörében. A rendezvény szakmai színvonalát számos kerületi gyermekgyógyász is erősíti, így lehetőség nyílik, a gyermekek nevelésével kapcsolatos, a gondozás során felmerülő problémákat az Óbudán dolgozó gyermek házi orvosokkal, gyermekfogszakorvosokkal, neonatológusokkal közvetlenül megbeszélni. A védőnői szolgálat munkatársai hosszú évek óta segítik az édesanyákat tanácsaikkal, javaslataikkal, mely nagyon fontos, hiszen a közösség legkisebb egysége a család.

Egyre nagyobb igény mutatkozik a „*Babaváró*” programokra, melyen a gyermeket váró szülők a gyakorlatban sajátíthatják el például a pelenkázás és a fürdetés mozdulatait, ezzel segítve az újszülött hazaérkezését követő első napok bizonytalanságainak átvészelését.

A Csobánka téri Védőnői Tanácsadóban nagy sikert aratott a *Babakonyha*, ahol szezonális, egészséges ételeket mutatnak be és készítenek el a védőnők. Szintén ezen a helyszínen, havonta egy alkalommal a Tanácsadó védőnői *Babaruha börsét* tartanak a körzetükben élő szociálisan rászoruló családok számára a rendelkezésükre álló babaruhákból.

A *Baba-mama klubokban* a közel azonos korú, főként 2 éves kor alatti babák és szülei találkozhatnak egymással. A védőnők emellett meghívott vendégekkel, az aktuális eseményekhez, ünnepekhez

társuló közös programokkal kedveskednek a legfiatalabb klubtagoknak. Így a Farsangi multság, az Anyák napi ünnepség vagy a Karácsonyra való készülődés mellett a bölcsődei szolgáltatások bemutatásával, gyermekfogász szakorvossal, egészséges csecsemő és kisdeditáplálási receptekkel, hordozókendő bemutatóval, homeopátiás tanácsokkal vagy baba-mama tornával is találkozhatnak a családok.

Népszerű a kerületi családok körében *Baba-masszázs tanfolyam*. Immár két éve vehetnek részt anyukák gyermekeikkel a *Kismama zumba* foglalkozáson, mely országos szinten egyedülálló program, hiszen itt védőnők vigyáznak a gyermekekre, mialatt az anyukák mozognak egy kicsit. Emellett a védőnők *Szülésre felkészítő*, valamint *Szoptatást támogató csoporttal* is segítik a kisgyermekes családokat.

Az *iskolabüfé verseny* keretén belül az iskolavédőnők a tanév során minden, a Tankerülethez tartozó oktatási intézményben ellenőrzik, majd meghatározott pontrendszer alapján pontozzák az iskolabüféket a választék, az egészséges táplálékok aránya és a büfé környezet alapján. A program része a kerületi Táplálkozási vetélkedő, melyet 2017. évben immár 10. alkalommal szervezett meg az Iskolabüfé Munkacsoport a III. kerületi általános iskolák számára. A versenyre jelentkező csapatokat előzetesen iskolai foglalkozások keretében, 4 alkalommal, a Szolgálat iskolavédőnöi és a főállású iskolaorvosok közösen készítik fel az egészséges táplálkozás témakörében.

2016-tól már 30 *légzésfigyelő* áll a kerületi Védőnői Szolgálat rendelkezésére, hogy ingyenesen kölcsönözzék azokat féléves használatra az újszülötteleket gondozó családoknak. A korszerű és megbízható légzésfigyelőket, a csecsemőkor legérzékenyebb időtartamára, az első fél évre, védőnői javaslatra, kis súlyú újszülöttek, koraszülöttek, ikrek, valamint egészségügyi problémával küzdő újszülöttek családjai kaphatják meg ingyenesen.

A légzésfigyelő készülékek bérlésével egy időben vezették be az *újszülött újraélesztés oktatását*, melynek lehetőségét szintén ingyen biztosítják a várandósok és kisgyermekes családok számára.

A Védőnői Szolgálat 2016 óta önálló programokkal kapcsolódik a *Születés Hete* országos program-sorozathoz. Az eseményre látogató várandós anyák, kisgyermekes családok egy héten át minden hétköznap különböző színes programokkal találkozhatnak a várandóság, a szülés, a szünetelés, vagy a családává válás köré szerveződő témákban.

A KSH Népeségtudományi Kutatóintézet által indított „Kohorsz '18 – Magyar Születési Kohorszvizsgálat” című kiemelt projekt az EFOP 1.9.4. –VEKOP 16 EMMI felhívás keretében valósul meg. A kutatás célja, hogy átfogó képet adjon a gyermekek magyarországi felnövekedéséről és az azt befolyásoló tényezőkről. A program különlegessége, hogy az adatgyűjtés már a magzati korban elkezdődik, majd folytatódik a gyermek 1/2, 1 és 3 éves korában. Az adatfelvételt az első két időszakban a védőnők végzik, a kutatás közel 650 védőnői körzet teljes körű lekérdezésén alapul. A közel 650 körzetből 7 a kerületünkben található.

c) Gyermekek fejlesztése

A bölcsődés korú gyermekek korai fejlesztését - önként vállalt feladatként - az Óbudai Egyesített Bölcsődében dolgozó szakemberek látják el. Az Önkormányzat a költségvetésében külön keretet biztosít a speciális ellátást igénylő, sérült gyermeket nevelő rászoruló családok megsegítésére, valamint együttműködési szerződés keretében olyan civil szervezeteket is támogat, melyek ezáltal a szolgáltatásaikat kedvezményesen nyújtják az azt igénylő sérült, kerületi gyermekeknek.

A **Gézengúz Alapítvány**, amely már 29 éve végzi hiánypótló tevékenységét a III. kerületi csecsemők és kisgyermekes preventív ellátásnak, rehabilitációjának, területén. 2017-ben is biztosította a III. kerületben lakó 0-8 éves korú gyermekeknek a korai diagnosztikai, terápiás és fejlesztő foglalkozások keretein belül a gyermekneurológiai vizsgálatokat, UH, diagnosztikát, szű-

rővizsgálatokat, pszichológiai és pedagógiai felméréseket, egyéni és csoportos gyógytornát, zeneterápiát, fejlesztő pedagógiai, logopédiai, hidroterápiás és pszichoterápiás ellátást. A Gézengúz Alapítvány által nyújtott szolgáltatásokra jelentős és folyamatos igény mutatkozik a kerületben. A tavalyi évben 385 kerületi gyermek vette igénybe az Alapítvány szolgáltatásait, ebből havi átlagban 5 fő - Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat támogatásával - térítésmentesen.

Az óbudai székhelyű **Flóra 2007 Közhasznú Alapítvány** is már 10 éve segíti a beilleszkedési, magatartási, önellátási, nyelvi-kommunikációs és kognitív képességek zavarával küzdő autista gyermeket nevelő családokat. Az Alapítvány együttműködik a kerületi bölcsődékkel: az odajáró kisgyermek fejlesztésében aktívan közreműködik, továbbá a szakmai team megbeszéléseken is részt vesz. Ezen túlmenően a komplex gyógypedagógiai palettát kedvezményes térítési díj ellenében biztosítja az Alapítvány a kerületi lakosok számára.

Gyermekvédelem

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata számos helyi civil szervezettel működik együtt feladatai, s így gyermekvédelmi kötelezettségei ellátása során. A kerületi civil szervezetek aktív szereplői a szabadidős programok szervezésének, részt vállalnak a drogprevenció és bűnmegelőzés feladataiból, de akadnak olyan szervezetek is, amelyek tevékenységükkel a gyermekvédelmi alapellátás valamely formáját valósítják meg.

A Budapest III. Kerületi Polgárőr Egyesület 2016-2017-ben „Hogyan ne váljunk áldozattá?” témájú előadást tartottak a Veres Péter Gimnázium 5. osztályos tanulóira részére. Meghívott vendégként rendszeresen részt vesznek a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányság által szervezett nyílt napokon a helyi iskolák tanulóival közösen.

A szolgálatot ellátó polgárőrök a BRFK III. kerületi Rendőrkapitányságtól, Óbuda-Békásmegyer Közterület-felügyeletétől, valamint a lakosságtól kapott jelzések figyelembevételével járőröznek. Jelentős energiát fordítanak a magányosan közlekedő gyermekek, iskolák, a játszótérek biztonságára, valamint az Aquincumi MÁV állomás környékére.

Az Országos Polgárőr Szövetség Elnöksége a 2018. évet a család, a gyermek- és ifjúságvédelem évévé nyilvánította, melyben Budapest III. Kerületi Polgárőr Egyesület is részt vesz.

Személyes gondoskodás keretében nyújtott gyermekjóléti alapellátások

Gyermekjóléti szolgáltatás:

Gyermekjóléti Központ

Gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszagondozását.

Család- és gyermekjóléti szolgálat - összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal - szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el.

Család- és gyermekjóléti központ a gyermekjóléti szolgálat általános szolgáltatási feladatain túl ellátja a jogszabályban meghatározott feladatokat:

- a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése,

- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt,
- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő gyermekjóléti szolgálatok számára.
- az utcai és lakótelepi szociális munka keretében működteti a Víziorgona u. 7. szám alatt a Reintegrációs és Ifjúságnevelési Gócpontot (RING).

Gyermekek Átmeneti Otthona olyan gyermekek számára nyújt teljes körű ellátást, akik átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül maradnak, vagy ellátásuk a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett.

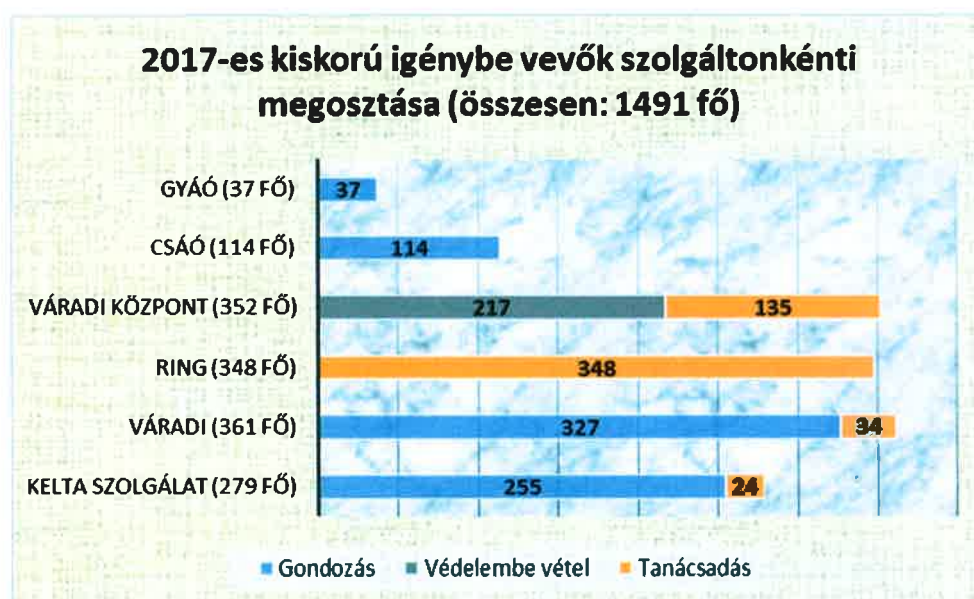
Családok Átmeneti Otthona olyan családok számára nyújt ellátást, akiknek elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított.

Az ellátottak számának alakulása

Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központnak 2017-ban 1491 kiskorú igénybe vevővel volt kapcsolata a szociális alapellátás, a gyermekjóléti alapellátás, valamint a gyermekek átmeneti gondozása keretein belül. Az igénybe vevők 40%-át Belső-Óbudán, a Váradi utcai telephelyen, a 60 %-át pedig a Békásmegyeren, a Kelta utcában gondozták.

A gyermekek közül:

- a gyermekjóléti alapellátás keretében 733-,
- a védelembe vétel keretén belül 217-,
- a gyermekek átmeneti gondozása keretében 151 -
- a tanácsadás keretén belül 541-, kiskorút láttak el.

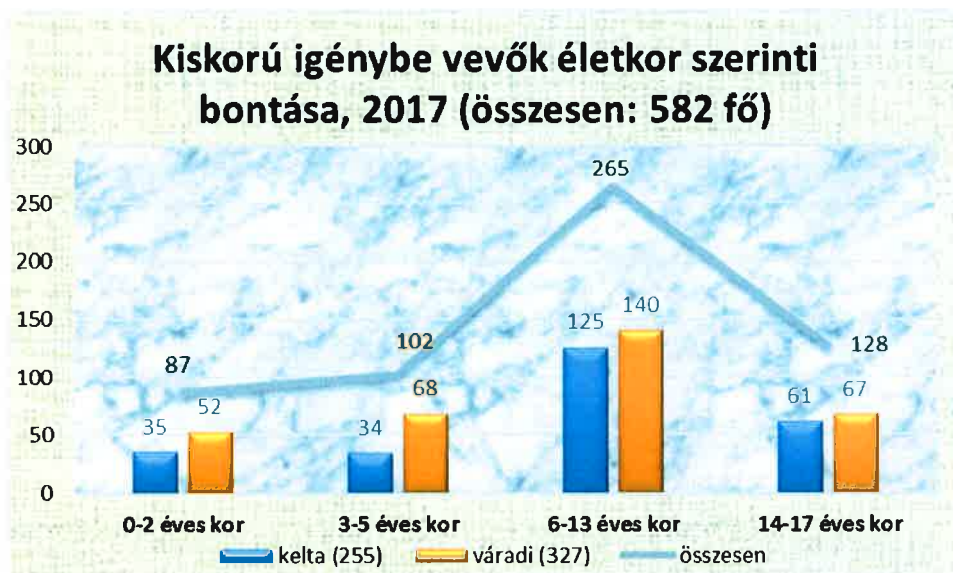
Forrás: Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával, a szociális és mentálhigiénés problémái vagy krízishelyzete miatt segítséget igénylő személylyel vagy családdal az okok megszüntetése valamint az életvezetési képességek megőrzése céljából egy közös megállapodáson – cselekvési terven – alapuló segítő munkafolyamatban működik együtt.

Az Intézmény szolgáltatásait igénybevevők az első kapcsolatfelvétel alkalmával tájékoztatást kapnak a biztosított szolgáltatás tartalmáról, az intézmény által vezetett, az igénybe vevőre vonatkozó nyilvántartásokról és a panaszjog gyakorlásának módjáról.

Amennyiben a szakmai tevékenység az első interjú kapcsán tett intézkedéssel nem zárható le, akkor a szolgálat családsegítője a szolgáltatást igénybe vevő nagykorú személlyel együttműködési megállapodást köt, a cselekvőképességében a gyermekjóléti, szociális ellátások igénybevételével összefüggő jognyilatkozatok tekintetében részlegesen korlátozott nagykorú személy esetén a gondnoka hozzájárulásával.

Az igénybe vevő kiskorúak közel fele 6-13 év közötti gyermekek közül kerül ki, negyede pedig a 14-17 év közötti fiatalokat jelenti. Jellemzően erre a két csoportra érzékelik a legtöbb jelzés a szolgálathoz.

Forrás: Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ

Kiskorú igénybe vevőinél leggyakrabban az anyagi, magatartási, gyermekintézménybe történő beilleszkedési nehézségek jelentkeznek, de nagy arányban vannak jelen a családi konfliktusok is.

A veszélyeztetettség hátterében sokszor a gyermek, vagy a szülő mentális problémája, a család diszfunkcionális működése húzódik meg. A gyermekkel és családjával végzett szociális munka során, vagyis a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése, a családban jelentkező zavarok ellensúlyozása érdekében általában komplex korrekciós szakmai tevékenység biztosítására van szükség.

Gyermekek átmeneti gondozása: a Gyermekek Átmeneti Otthona

Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központban működő Gyermekek Átmeneti Otthona 2008. február 1-én nyitotta meg kapuit a gyermekek előtt.

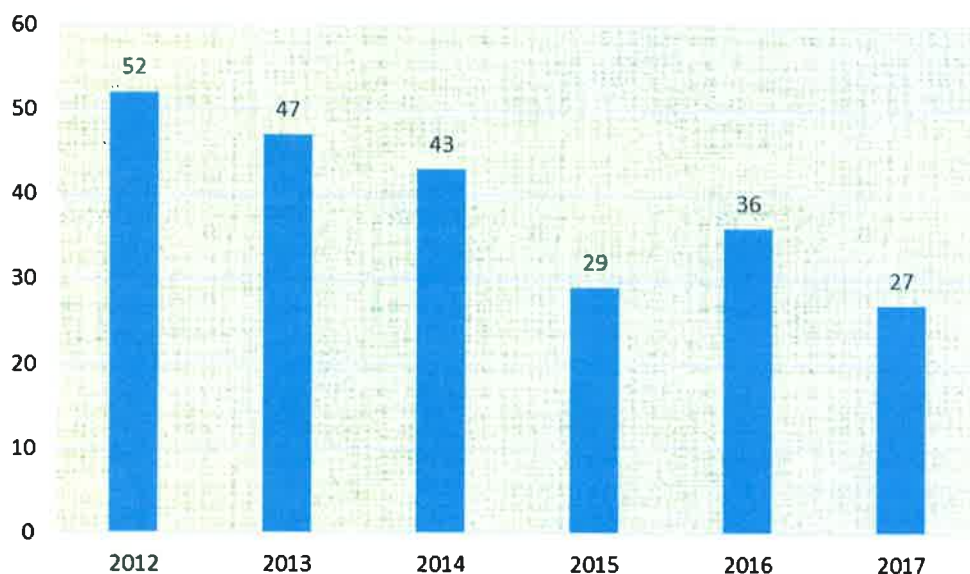
A krízisben lévő családok gyermekei számára ideiglenesen pótolja a szülői gondoskodást, úgy, hogy a szülői felügyeleti jog továbbra is megilleti a szülőt, és biztosítja a gyermek testi, értelmi, erkölcsi fejlődését, iskolai tanulmányinak folytatását, újabb krízishelyzet elkerülését. Stabilitást és biztonságot nyújt a gyermeknek és szülőjének problémáik megoldása idejére, lehetővé téve, hogy meghatározott időn belül megoldást keressen annak érdekében, hogy a gyermek mielőbb visszakerülhessen családjába. A szülői felügyeleti jog továbbra is megilleti a bekerülő gyermek szülőjét, azonban a gondozás és nevelés feladatát az Otthon is végzi.

A Gyermek Átmeneti Otthonában az a családban élő gyermek helyezhető el, aki átmenetileg ellátás és felügyelet nélkül marad, vagy elhelyezés hiányában ezek nélkül maradna, valamint akinek ellátása a család életvezetési nehézségei miatt veszélyeztetett. Az alapellátás keretében a családban nevelkedő, rászoruló gyermeket ideiglenes jelleggel az életkorához, egészségi állapotához és egyéb szükségleteihez igazodó, teljes körű ellátást biztosító átmeneti gondozásban kell részesíteni. A Gyermek Átmeneti Otthonában az ellátást a szülő és a gyermek kérelmére vagy beleegyezésével nyújtja.

Működési engedélye alapján 12 gyermeket tud ellátni egyszerre, közülük 9-et Óbuda-Békásmegyer területéről. Férőhelyeket ellátási szerződés értelmében szentendrei (1 férőhely), dunakeszi (1 férőhely) és I. kerületi (1 férőhely) illetékességű gyermekek számára is tart fenn.

A Gyermek Átmeneti Otthonát igénybe vevők száma nem tervezhető előre, de a tendenciákra érdemes odafigyelni. A szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma összességében csökkent, az Otthon telítettsége erősen hektikus. Az előző évben 27 gyermek és 7 felnőtt vette igénybe a szolgáltatást.

GYÁO - Létszámadatok (2012-2017)

Forrás: Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ

Az elhelyezést kiváltó problémák:

2017-ben vezető problémátípusnak számított a szülők életvezetési nehézsége. A szülők saját személyes problémájuk miatt nem törődtek eleget, vagy megfelelően a gyermekkel, ezért a kamaszkorba lépő fiúval/lánnyal rendkívül megromlik a viszonyuk.

Szerencsére, az említett problémákra az intézmény az átmeneti gondozás mellett más megoldással (pld. családterápia, mediáció) is tud szolgálni, és ezekkel sokszor jó irányba fordítható a családok működése. A tavalyi évben is nehézséget okozott, hogy több szenvedélybeteg és rendkívül súlyos pszichiátriai zavarokkal küzdő szülő gyermeke került gondozásukba.

A gyermekekkel végzendő szakmai munka az ismerkedő látogatással kezdődik. A család felkeresi az Otthont, a gyermek megnézheti leendő lakószobáját, megismerheti társait.

Az ellátó intézmények nagyrészt azok a kerületi óvodák és általános iskolák, ahova korábban is járt a gyermek, hiszen az ellátás fontos szempontja, hogy a lehető legkevesebb változás következzen be a gondozás miatt bentlakóink életében.

A gondozás folyamán az Otthon családgondozói igyekeznek szoros együttműködést megvalósítani a gyermek szülőjével, törvényes képviselőjével. Az Otthonban eltöltött időszakot a legtöbb gyermekünk pozitívan éli meg. Az Otthon a korábbi életmódjukhoz képest jelentősen komfortosabb körülményeket biztosít, a meleg folyóvíztől a tiszta ruhán és ágyneműn át a bőséges étkezésekig. Vannak, akik itt élik meg először azt, hogy figyelnek rájuk, törődnek velük, számít véleményük és fontosak érzéseik.

A gyermekek átmeneti otthonának szakmai teamje minden gyermekkel kapcsolatban mérlegeli, mennyire van reális esély arra, hogy családjába visszakérülve megkapja azt a gondoskodást, amely kiegyensúlyozott testi-, érzelmi-, értelmi fejlődéséhez szükséges. Amennyiben úgy látja, hogy erre nincs mód, akkor értesíti a gyámhivatalt annak érdekében, hogy tegye meg a szükséges hatósági intézkedéseket.

Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Földrajzi fekvésének köszönhetően a kerület különleges adottságokkal rendelkezik. A Duna partja, a hegyvidék, számos lehetőséget nyújt a sportolni vágyók számára, ehhez nyújtanak segítséget az e területen működő civil szervezetek. Sportegyesületeink szerepet vállalnak az egészségmegőrzés, egészségnevelés feladataiból is. A kerületben közel 50 sportszervezet vesz részt a gyermekek mindennapos testmozgásának szervezésében, lebonyolításában.

Aktívan rész vesznek a kerület sportéletében, kiemelt figyelmet fordítanak a sport közösségformáló, közösségmegtartó szerepére, és hogy a kerületi gyermekek minél szélesebb körben megismerkedjenek a sport adta örömmel, a csapat által nyújtott biztonság élményével.

Nyári ifjúsági táborok

Balatonszabadi-sóstói nyári tábor célja a III. kerületi lakcímmel rendelkező gyermekek és fiatalok nyári, belföldi, szorgalmi időn kívüli (kivétel óvodák) táborozásának támogatása. Kiemelten kezeljük a 7-10 napra szóló és a szociálisan rászoruló gyermekek szállás, utazás, étkezés költségeinek csökkentésére irányuló pályázatokat.

Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ a jelentkezési szakaszban játszik fontos szerepet, az Óbudai Sport Nonprofit Kft. közreműködése révén pedig a pedagógia, kulturális, oktatási célok mellett a testnevelés, aktív szabadidőeltöltés és egészséges életmód belső igényének kialakulása, a sportolás, mozgás örömeivel való gazdagodás valósul meg.

Az Óbudai Danubia Zenekar Nonprofit Kft. a zenei nevelés témakörében járul hozzá a szakmai koncepció sikeréhez és ad lehetőséget arra, hogy a gyermekek elsősorban zenészek, művészek játéka, a velük való közvetlen beszélgetés által kerüljenek közel a komolyzenéhez, hangszerekhez, zene-tanuláshoz.

A tábor programjainak kiemelt területei:

- angol nyelvi játékos foglalkozások, sakk alapok, bibliodráma eszközeivel történő fejlesztés,
- óbudai múzeumok és nevezetességek felkeresése, múzeumpedagógiai programokon való részvétel,
- kézműveskedés,
- társasjátékok, filmklub,
- sport, vetélkedők, természetjáró kirándulás,
- zenei nevelés,
- egészséges táplálkozás, életmód (pl. csökkentett cukor, sok zöldség és gyümölcs fogyasztás, étkezés utáni fogmosás).

Az önfelelt játék és kikapcsolódás – különös tekintettel a különös, magasabb költségű programokra – minden bizonnyal önmagában is nagy élmény a hátrányos helyzetben, nehéz életkörülmények között élő gyermekek számára, hiszen talán korábban nem volt alkalmuk részt venni hasonló élményekben, táborban. Mindezen túlmenően a szervezők határozott célja, hogy a résztvevő gyermekek esélyegyenlőségének javításához, tudásuk és képességeik fejlesztéséhez, a társas kapcsolataik, közösségekben való együttműködéséhez, az óbudai szűkebb lakókörnyezet megismeréséhez és a lokálpatrióta szemlélet értékadó, felelősségtudatot formáló kialakulásához is hozzájáruljon a nyári tábor megvalósításával.

4.4. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

Óbudai Egyesített Bölcsődék

„A családban nevelkedő kisgyermek számára a családi nevelést segítve, napközbeni ellátás keretében a gyermek fizikai- és érzelmi biztonságának és jóllétének megteremtésével, feltétel nélküli szeretettel és elfogadással, a gyermek nemzetiségi / etnikai hovatartozásának tiszteletben tartásával, identitásának erősítésével kompetenciájának figyelembevételével, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával, viselkedési minták nyújtásával elősegíteni a harmonikus fejlődést. A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítésére törekvés, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. A valamilyen kisebbséghez tartozó gyermekek esetében fontos a nemzetiségi/etnikai hovatartozás tiszteletben tartása, az identitástudat kialakulásának segítése. A csoportban gondozható, nevelhető sajátos nevelési igényű gyermekek esetében pedig minél fiatalabb életkortól kezdve a gondozásba ágyazott habilitációt és a rehabilitációt segítjük.”

Nagy hangsúlyt fektetnek a prevencióra, amely az ellátás minden területére kiterjed. A bölcsődei szakemberek gyakorlati képzésével, és elméleti továbbképzésével folyamatosan emelik a gondozás-nevelés színvonalát.

Az Óbudai Egyesített Bölcsődék 11 telephelyen, jelenleg 958 férőhelyen (feltöltöttség 90,60%-os) segíti a területen élő kisgyermekes családokat a szolgáltatásaival. A kötelező feladatain túl **időszakos gyermekfelügyelet**, és 2 telephelyen **játszócsoport** biztosítja azoknak a kisgyermekes családoknak a közösségi élettel való találkozását, társkapcsolatok, kulturális ismeretek, a gyermekneveléssel kapcsolatos ismeretek közvetítését, - akiknek nincs szükségük, illetve nem tudják alapformában igénybe venni a bölcsődei ellátást. Immáron 5 bölcsődében került kialakításra **sószoba**, ahol a gyermekek immunrendszere erősödik, miközben mozgásukat és kreativitásukat fejlesztő játékokkal játszhatnak.

Egyedülálló és országosan is kivételes kezdeményezés a kerületben indult, zenei hagyományainkra épülő **„Élő népzene a bölcsődében”** elnevezésű program. 2017 évben az Óbudai Bölcsisiekért Alapítvány jóvoltából elkészült a Kerek Zenekar 3. CD-je „Illik a tánc” címmel. A 2018-as évben továbbra is folytatódik a zenei fejlődésgondozás a bölcsődékben, hetente szerdánként, alkalmanként 3-3 telephelyen ismerkednek a bölcsődés gyermekek a mondókákkal, népdalokkal, hangszerekkel. Az Intézményvezető célja a foglalkozás akkreditálása, országos ismeretségűvé tétele.

Az ún. **„Szeretet-kapcsolat”** ellátás a szülő-csecsemő-kisgyermek konzultáció keretében a szakember a szülő-gyermek kötődési, kapcsolati problémáiban próbál segíteni, a szolgáltatást igénybe vevő szülők képzett szakembertől kaphatnak segítséget csecsemő és kisgyermekkoriban olyan problémák esetében, mint a csecsemőkoriban gyakori sírás, szoptatási nehézség vagy kisgyermekkorban étkezési, alvási, viselkedési, regulációs zavarok, amelyek korai anya-gyermek kapcsolati, kötődési problémákat feltételeznek. A konzulens olyan technikákkal, megoldási módszerekkel segíti a szülőt,

amivel az anya-gyermek, gyermek-anya kapcsolat jobbá tehető. A szolgáltatás elsősorban a nem bölcsődés gyermekekre irányul, akiket a családokkal kapcsolatban álló szakemberek irányítanak a konzulenshez. A szolgáltatás nem csak a kerületben, de országosan is egyedülálló a bölcsődei rendszerben.

Térítési díjköteles szolgáltatás az un. **Humánkineziológia, mozgásterápia és masszázs**. A szolgáltatások a Kerék, Víziorgona 1, Makovecz Bölcsődékben vehető igénybe. Előzetes telefonos bejelentkezés szükséges, nem csak bölcsődések részére. A terápia lényege a sérült gyermekek fizikai állapotának meghatározása, és célzott fejlesztése. Cél, hogy minél több taktilis és kinesztetikus inger érje a gyermekeket. A terápia támogatja idegrendszerük és intelligenciájuk fejlődését, mozgáskoordinációjuk kialakulását. A foglalkozások egyénre szabottak, és igazodnak a gyermek mozgásfejlődési szintjéhez.

A nemzeti köznevelésről szóló törvény az eddigi bölcsődei és egyéb intézményekben végzett korai fejlesztési feladatokat a Pedagógiai Szakszolgálatokra bízta 2013. január 1-jétől. Amennyiben a gyermek bölcsődei nevelésben részesül, a **korai fejlesztést és gondozást** az intézményben látják el továbbra is, azonban a szükséges szakemberről a pedagógiai szakszolgálati intézmény gondoskodik. **Az Integrált bölcsődei csoportokban** az elmúlt években kimutathatóan nőtt a részképesség zavarban szenvedő kisgyermekek száma. A korai fejlesztés előfeltétele az időben történő felismerés. A bölcsődei szakemberek tudása sok gyermek további életére meghatározó irányt, segítséget ad. Az integrált csoportokban a Szakértői Bizottság szakvéleménye alapján, halmozottan sérült gyermekeket fogadnak. Gyógypedagógus, humánkineziológus fejleszt, ad tanácsot, segítséget a gyermekeket ellátó gondozónőknek, szülőknek. A kerület bölcsődéiben a tipikus fejlődésű gyermekek csoportjába fogadnak másként fejlődő gyermekeket is. A másság elfogadásának természetességét kívánják ezzel megőrizni, hiszen a bölcsődés korú kisgyermek számára a társ mássága nem ismert. Az egészségesen fejlődő gyermekek mintanyújtása felhúzó, támogató, erősítő szerepet tölt be a fejlesztésre szoruló társ életében. Logopédus szakember segíti a bölcsődébe járó gyermekek beszédindítását. A Kerék bölcsődében a Sajátos Nevelési Igényű (SNI-s) gyermekek szüleinek szülőcsoportos beszélgetést szerveznek rendszeresen, pszichológus önkéntes munkájával.

Az Intézmény Álmos utcai telephelye Csillaghegy térségében hosszú évek óta az egyetlen bölcsődei ellátást nyújtó intézmény volt, azonban az épület adottságával és műszaki állapotával kapcsolatosan már korábban is merültek fel problémák. A bölcsőde felújítása, és az előírások szerinti átalakítása nem lett volna gazdaságos, az azonnali bezárása pedig további problémákat eredményezett volna, így az ingatlan kiváltására egy, a mai kor követelményeinek, a vonatkozó jogszabályoknak és a helyi szükségletnek megfelelő új bölcsődei telephely létesítése kezdődött meg pályázati forrás bevonásával 2013 szeptemberében a 1039 Budapest, Fodros utca 7. szám alatti ingatlanon. Az Új Széchenyi Terv Közép-Magyarországi Operatív Programjának keretén belül a mintegy 670 millió forintos beruházásból az önkormányzat 149.766.277 forint uniós támogatást nyert el a cél megvalósítására. A projekt eredményeképpen a magas színvonalon végzett szakmai munkaalkalmasabb környezetben folytatódhat a Csillaghegyi Makovecz Bölcsődében: a bölcsőde kapacitása 38 férőhelyről 64 férőhelyre nőtt, 1300 négyzetméteren kialakításra került egy sószoba, étel előállítására alkalmas főzőkonyha, külön fejlesztő szoba a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek számára az ehhez szükséges eszközökkel felszerelve. Továbbá az épület korszerű energetikai megoldásokat használva, napkollektor-rendszerrel állítja elő a használati meleg vizet.

A kerület legújabb bölcsődéje a Csillaghegyi Makovecz Bölcsőde, ahol 52 férőhely biztosított, 1300 négyzetméteren kialakításra került egy sószoba, egy 300 adag étel előállítására alkalmas főzőkonyha, egy központi játszószoba, valamint külön fejlesztő szoba a sajátos nevelési igényű (SNI) gyer-

mekek számára az ehhez szükséges eszközökkel felszerelve. Továbbá az épület korszerű energetikai megoldásokat használva, napkollektor-rendszerrel állítja elő a használati meleg vizet.

Arató bölcsődében 2016 őszén felújították a bölcsőde udvarát, kicserélték a felpúposodott gumitéglákat, illetve feltöltötték a süllyedés okozta szintkülönbségeket is. Kivágták a bölcsőde udvarára veszélyes fákat, eltávolították a veszélyes faágakat.

Makovecz bölcsőde udvarán található játszótéri eszközök ellenőrzése megtörtént. A játszókert teraszán a felpúposodott járólapokat kijavították.

Kelta bölcsőde körüli veszélyes fákat kivágták. Egyes csoportban linóleumcsere történt.

Kerek bölcsődében új fejlesztőszoba és sószoza került kialakításra. Két csoportszobában linóleumcsere, egy csoportban pedig radiátorcsere történt. A pillangó rugós játék alá gumitégla alap került.

Medgyessy bölcsődében több csoportszoba teraszra nyíló ajtaja és a főbejárati ajtó is kicserélésre került. Egy csoportszoba kifestése megtörtént, egy csoportszobában pedig linóleumot pótoltak. Fóliázásra került az épület folyosójának üvegteteje. A lefolyóaknak lefedésére kerültek.

Mókus bölcsődében felújításra került a főzőkonyha és a kapcsolódó helységek padlózata. Kicserélték az üvegtető repedt tábláit, majd fólia került rá.

Solymár bölcsődében megkezdődött a játszócsoport bölcsődei csoporttá alakítása. A nyári bezárások alatt kicseréltek három bejárati ajtót, valamint két csoportba új melegpadlót raktak le.

Szél bölcsődébe új beépített szekrények készültek.

Szérűskert bölcsődében elkészült a szélvédőtető és megtörtént a főbejárati ajtó cseréje is. Egy csoportszobában linóleumot cseréltek.

Vizorgona 1 bölcsődében teraszárnyékolás történt.

Vizorgona 8 bölcsődében a telefonvezeték kicserélték, klíma és WIFI szerelés történt. A közlekedő folyosón kicserélték a linóleumot. A teraszon új tetőt készítettek és egy homokozó fölé napvitortla került. A 9-es csoportban balesetvédelmi okokból a zuhanytálcát alacsonyabbra helyezték.

A kerületben működő védőnői szolgálattal, óvodákkal és az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központtal együttműködnek.

A „Családhaló Díjban” 2013-tól évente - a gyermekvállalásért, gyermeknevelésért, gyermekek egészségéért felelősen tevékenykedő szakembereket, intézményeket tüntetik ki – az Óbudai Egyesített Bölcsődék mind intézményi, mind egyéni kategóriában elismerésben részesül – 2017-ben a Kelta, 2018-ban a Makovecz Bölcsőde egy – egy kisgyermeknevelője „ az ország legjobb kisgyermeknevelője” Családhaló Díjban részesült.

Budapest Főváros III. Kerület, Önkormányzat fenntartásában **11 óvoda (32 telephely)** működik. A fenntartó által kijelölt fő feladatuk az Esélyegyenlőség biztosítása.

A kerületi óvodák tevékenységüket a munkatervi céljaiknak megfelelően, magas színvonalon, az éves munkaterv alapján valósították meg a nevelőtestülettel és a nevelést segítőkkel együtt. 2015-től az óvodák alapító okirataiba bekerült az integrált nevelés, amely a pedagógusoktól megfelelő szakmai felkészültséget és nagyfokú empátiát kíván. A szakbizottságok szakvéleménye alapján az integráltan nevelhető testi, érzékszervi, értelmi, beszéd vagy más fogyatékos gyermekek az intézményekbe bekerülhetnek. Az Óvodapedagógusok különös figyelmet fordítanak egyéni fejlesztésükre, felzárkóztatásukat tudatosan tervezik. Az átlagosnál több figyelmet szentelnek a lassabban fejlődő, lemaradó, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű, beilleszkedési vagy magatartászavarral küzdő, kiemelt figyelmet igénylő kisgyermek megkülönböztetett fejlesztésére. A lelki egészség megerősítése érdekében igyekeznek elérni, hogy a gyermekek jókedvvel, örömmel érkezzenek az óvodába és ott kiegyensúlyozottan jól érezzék magukat.

Az utóbbi időben egyre több a magatartás és részképesség zavarral küzdő gyermekek száma, ezért az önkormányzat – bár nem törvényi előírás – saját bevételei terhére fejlesztőpedagógusokat, gyógypedagógusokat, logopédusokat alkalmaz az óvodákban.

Törvényi szinten óvodánként fél állás óvodapszichológus alkalmazása az előírt. Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata felismerve azt, hogy milyen nagy szükség van ezekre a nevelést segítő szakemberekre, minden óvodában egész státuszban alkalmaz óvodapszichológust, akik a gyerekek segítése mellett a szülőknek és az óvodapedagógusoknak is nagy segítséget jelentenek.

Gyógypedagógiai asszisztens és pedagógiai asszisztens is segíti az óvodapedagógusok munkáját, és minden negyedik óvodára jut gyógypedagógus.

Óvodai idegen nyelvi támogatás biztosítása szociálisan rászoruló gyermekek részére

A III. kerületi Százszorszép Óvodában 2001 szeptemberétől kétnyelvű (angol-magyar) óvodai program szerint folyik a nevelés. A programot működtető és az angol nyelvű pedagógiai asszisztensek jelenlétét, munkáját, bérezését és egyéb juttatásait biztosító Szőlőtő Kétnyelvű Oktatási Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság vállalta, hogy a 2016/2017-es nevelési évtől kezdődően az Önkormányzat által meghatározott szociális szempontok alapján, az Önkormányzat által kiválasztott, szociálisan rászoruló óbuda-békásmegyeri gyermekek tekintetében a mindenkori havi díj 50 %-át kitevő kedvezményt nyújt. A támogatott gyermekekről az Önkormányzat előkészítő munkacsoportja tesz javaslatot, mely alapján a polgármester dönt adott év május 31-ig.

Néphagyományok az óvodában

2016 szeptemberében kezdődött ez a program. Fontos, hogy a népi hagyományokkal, valamint a népzenevel minél korábbi életkorban megismerkedjenek a gyermekek. Ennek elősegítésére az Óbudai Népzenei Iskola programsorozatot tervez a III. kerületi óvodák számára, amelynek célja a magyar zenei anyanyelv megismertetése, szakmai segítségnyújtás az óvodapedagógusoknak a néphagyományok óvodai használatához, intézményi együttműködés kiépítése az Óbudai Népzenei Iskola és a kerület óvodái között.

Tűzoltó program

Az egészségvédelmi programba illesztve, játékos módszerekkel lehet megtanítani az óvodáskorú gyermekeket arra, hogy óvatossággal, odafigyeléssel sok baleset elkerülhető. A „Szomjoltóság” csapata szórakoztató játékok által megismerteti a gyerekeket azzal, hogy vészhelyzet esetén melyek a legfontosabb teendők, hogyan előzhetőek meg a balesetek. Megismerik a tűzoltók munkáját, begyakorolják, mit kell tenni tűz, vagy füst esetén. Az óvodáskorú gyermekek számára ezek a tapasztalatok rengeteg információt jelentenek. A bábelőadás utáni játék során feldolgozzák a látott eseményeket, így alakítják érthetővé saját maguk számára. A program a 2017/2018-as nevelési évben indult.

Zoo ovi

A környezettudatos nevelési program kísérleti jelleggel indult, de rövid idő alatt nagy népszerűsége telt szert mind a pedagógusok, mind a gyermekek körében.

Az Almáskert Óvoda Óbudai Csicsergő Tagóvodája és az Elveszett Állatok Gyógyító, Ellátó, Elhelyező Alapítvány létrehozott egy olyan óvodai csoportot, ahol emelt szintű természet- és állatismeret oktatást valósítottak meg.

Óvodai úszásoktatás

Két helyszínen, a Római Teniszakadémián és a Vízművek Zrt. uszodájában van lehetőségük ingyenes úszásoktatásra a nagycsoportosoknak. Az úszásoktatás 5 szakaszra lett felosztva. Az edzések idejének kijelölésében fontos szerepe van az óvodai napirendnek. Az edzések periódusa 6 hét, heti 2 alkalommal. Az Önkormányzat nyújtotta ingyenes úszásoktatásnak nagyon örültek a szülők, hiszen

azok a családok is lehetőséget kaptak, akiknél addig nehézséget okozott gyermekük sportolásának megoldása.

Mimó és Csipek

A 2016/2017-es nevelési évtől az Európalánta Közhasznú Egyesület számára az önkormányzat lehetőséget biztosított arra, hogy kiegészítsék az óvodai programokat, foglalkozásokat. A nevelési évben a tervezett 6 óvoda látogatása megvalósult, a bábelőadások után a délelőtti Öko-Kalandok Játszóház segítette elmélyíteni a hallottakat. Mimó és Csipek kalandjai által óvodásaink könnyebben megértik, hogy a környezet-, és természetvédelem nem önmagáért van, hanem az egészséges, kiegyensúlyozott emberi élet alapfeltétele.

Óvodai Iránytű

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata nagy figyelmet fordít arra, hogy a leendő óvodások családjai tájékozottak legyenek. A hagyománnyá vált Szülői Fórumon szakemberek igyekeznek több oldalról kielégítő információkat adni az óvodakezdéssel kapcsolatban. Nyílt napok időpontjairól a honlapon és az Óvodai Iránytűben tájékozódhatnak, ahol minden III. kerületi óvodával kapcsolatos információt megtalálhatnak.

Szülői Fórum

Az Oktatási és Kulturális Osztály, valamint Óbuda-Békásmegyer Védőnői Szolgálatával által szervezett szülői tájékoztató fórum leendő óvodások szülei részére. A résztvevők hasznos információkkal gazdagodhatnak a III. kerületi óvodákról, az óvodai beszoktatásról, a nevelési év kezdetén szükséges előkészületekről, valamint a gyermekek egészségének megőrzéséről az új közösségben. Az előadásokat követően a szervezők válaszolnak a felmerülő kérdésekre is.

Láthatósági mellény

Polgármesteri kezdeményezés, hogy a III. kerületi oktatási intézmények láthatósági mellényt kapjanak. Az intézkedés célja, hogy valamennyi óvodás és kisiskolás korú gyermek részére biztosítsuk az intézményen kívüli, minél biztonságosabb közlekedést.

Kulturális intézmények és emlékhelyek látogatása

2015-től írta ki Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata a kerületben működő oktatási-nevelési intézmények számára. A pályázat útján elnyert pénzüsszeget az intézményekbe járó gyermekek belföldi kirándulásával, kulturális programokon való részvételével kapcsolatban felmerülő utazási költség kiegyenlítésére, kulturális intézmények és emlékhelyek belépődíjára lehetett fordítani. Mivel a kerületi múzeumok látogatása ingyenessé vált, a pályázat kiírása okafoggyottá vált, 2018-ban megszűnt.

A környezettudatos nevelésért!

2013-tól, minden évben kiírja az Önkormányzat a kerületben működő oktatási-nevelési intézmények számára, a környezettudatos nevelés elősegítése érdekében.

A támogatás a következő tevékenységekre fordítható:

A környezettudatos gondolkodást népszerűsítő, ismertető és erősítő céllal

- kirándulás, látogatás szervezése nemzeti parkokba, állatkertbe, vadasparkba, természetvédelmi területre
- környezetvédelemmel, természetvédelemmel kapcsolatos helyszínek meglátogatása
- környezetvédelmi oktatással kapcsolatos tevékenység
- iskolakert létrehozása

Bursa Hungarica

Az ösztöndíjrendszerben a már felsőoktatásban tanuló vagy a továbbiakban tanulni kívánó, szociálisan hátrányos helyzetű, kerületi állandó lakcímmel rendelkező fiatalok támogatása. Az Emberi

Erőforrások Minisztériuma a települési önkormányzat által megállapított támogatási összeget kiegészíti az önkormányzati támogatással megegyező mértékben. (max. 5000 Ft-tal)

Érettségizőknek könyv, beszállókártya

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata minden évben egy könyvvel, illetve beszállókártya csomaggal kedveskedik az elballagó diákoknak. A beszállókártya csomag három kártyából áll: egy narancssárga kártyából, mely 5 ingyenes belépési lehetőséget biztosít ballagó utasának a Laborc utcai strandra, egy zöld kártyából, mely egyszeri ingyenes belépési lehetőséget biztosít ballagó utasának és egy kísérőjének Óbuda-Békásmegyer múzeumaiba, valamint egy kék kártyából, mely 2 alkalommal lehetővé teszi, hogy a Kobuci kertben szervezett koncertre ingyen mehessenek el a ballagó diákok.

Nemzetközi érettségi program

A program célja a tehetséggondozás, és annak segítése, hogy minél szélesebb körben biztosítsák az érdeklődő fiataloknak, hogy majdani felsőfokú tanulmányaikat részben vagy egészben külföldi egyetemeken végezhessek, és az ehhez szükséges magas szintű nyelvismerethez hozzájuthassanak. Pályázati támogatásban ciklusonként 4 diák részesülhet, fejenként 500.000.-Ft összegben.

ECDL Start bizonyítvány a kerületi diákoknak

A program keretében a tanulni vágyó, plusz terhet vállaló diákok számára az önkormányzat térítésmentesen biztosítja az ECDL Start regisztrációs díj j megtérítését. A program sikeresen működik, jelentős számban vesznek részt rajta kerületünk diákjai.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 74-76.§- a szerint 2013. január 1-jétől az állam gondoskodik – az óvoda kivételével – az alapfeladatok ellátásáról. Ennek értelmében a települési önkormányzatok által fenntartott köznevelési intézmények állami fenntartásba kerültek.

2013. január 1-jével megtörtént a köznevelési feladatot ellátó intézmények **Klebelsberg Intézményfenntartó Központba** történő beolvadása.

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központból a területi szervei 2017. január 1-jével kiváltak, és az adott tankerületi központba olvadnak bele, és **Klebelsberg Központ** néven működiknek tovább. A köznevelési intézmény fenntartói jogait és kötelezettségeit tekintve 2017. január 1-jétől a KLIK jogutódja az a tankerületi központ, amelynek meghatározott feladatellátási területén a köznevelési intézmény székhelye található. A központ középírányító szervként érvényesíti, illetve - módszertani segítséget is nyújtva - érvényesíteti a tankerületi központok tevékenységében a közfeladatok ellátására vonatkozó követelményeket.

Az Észak-Budapesti Tankerületi Központ Köznevelési Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének célja, hogy a 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról, valamint a 2011. évi CXCV. törvény a köznevelésről szellemének megfelelően valamennyi területen megelőzze Óbuda- Békásmegyer, valamint Újpest tanköteles korú gyermekeinek és fiataljainak hátrányos megkülönböztetését, és elősegítse és megvalósítsa az esélyegyenlőséget a közoktatásban résztvevő gyermekek, tanulók számára. A nevelés-oktatás során megelőzik és megakadályozzák a tanulók hátrányos megkülönböztetését az egyenlő bánásmód elvének figyelembevételével. A közoktatási intézményekben megvalósítják az egyenlő bánásmód követelményét, mely szerint minden gyermeknek joga, hogy vele azonos helyzetben levő más gyermekekkel, tanulókkal azonos feltételek szerint velük azonos színvonalú ellátásban részesüljön. A megkülönböztetés tilalma vonatkozik a tanulók bárminemű diszkriminációjára. Tiszteletben tartják a gyermek, illetve a tanuló személyiségét, emberi méltóságát és jogait, valamint védelmet biztosít a fizikai és lelki erőszakkal szemben. Kiemelt feladatuknak tekintik a megfelelő intézményi légkör kialakítását, az alapvető értékek megőrzéséhez és megerősítéséhez való hozzájárulást. A közoktatási intézmények

az oktatás során nem tesznek különbséget a társadalmi helyzetre, nemre, nemzetiségre, etnikai hovatartozásra, családi vagy egészségi állapotra, vallásra vonatkozóan. Elősegíti a szegregációmentességet és az integrált oktatás megvalósulását.

A Tankerületi Központ illetékességi területén biztosított a tanköteles korú gyermekek elhelyezése. A Tankerületi Központ 26 köznevelési intézményt tart fent a III. kerületben: 15 általános iskolát (ebből 1 iskolaszanatórium), 3 gimnáziumot, 1 általános iskola és gimnáziumot, 2 művészeti iskolát, 4 szegregált intézményt és 1 kollégiumot.

Az általános iskolák közül Óbuda-Békásmegyeren ötben **sajátos nevelési igényű gyermekek (SNI)** oktatása integráltan történik, a pedagógusok munkáját fejlesztő pedagógus, logopédus, gyógypedagógus, pszichológus segíti, ahol szükséges az EGYMI biztosítja az ellátást utazó gyógypedagógussal. A sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése, oktatása során arra kell törekedni, hogy javuljon életminőségük, a korrekciós, habilitációs és terápiás célú pedagógiai eljárások segítsék elő a továbbhaladásukat, a társadalomba való beilleszkedésüket. Törekedni kell az SNI gyermekek minél korábbi óvodáztatására. Az integrált neveléshez biztosítani kell a személyi feltételeket (képzés, átképzés, utazó gyógypedagógus), a gyógypedagógiai tanácsadást és a fejlesztésekhez szükséges tárgyi feltételeket. Az SNI gyermekek, tanulók neveléséhez és oktatáshoz szükséges a fogyatékos-ság típusának és súlyosságának megfelelő gyógypedagógus foglalkoztatása, a neveléshez és oktatáshoz speciális tanterv, tankönyv és más segédletek megléte. Arra kell törekedni, hogy valamennyi általános iskolában álljanak rendelkezésre az integrációhoz szükséges tárgyi (akadálymentesítés, speciális taneszközök) és személyi feltételek. Az iskoláknak folyamatosan gondot kell fordítaniuk az elfogadó szemlélet kialakítására, az együttnevelésben részt vevő pedagógusok feladatellátáshoz szükséges kompetenciák megszerzésére. A kerületi gyermekek körében a sajátos nevelési igényű gyermekeknek a többi tanulóhoz viszonyított együttes aránya nem éri el az országos átlagot, de az óvodák jelzése alapján emelkedő tendenciát mutat. Főleg az autizmus spektrum zavarban szenvedő gyermekek aránya nőtt.

Halmozottan hátrányos helyzetű gyermek intézményi oktatása és nevelése megvalósul a tankerületben. A település intézményeiben a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya 1 %. A négy szegregált intézményben a gyermekek száma 432 fő. Ezekbe az intézményekbe olyan gyermekek járnak, akik a szakértői bizottság szakvéleménye alapján integráltan nem oktathatóak, mivel enyhén vagy közepesen súlyosan értelmileg akadályozottak.

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma folyamatosan változik, mivel a halmozottan hátrányos helyzet megállapításának egyik feltétele a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény vagy védelembe vétel, valamint a szülők által kitöltött nyilatkozat (egyik szülő sem rendelkezik 8 általános iskolánál nagyobb iskolai végzettséggel), amely önkéntes.

A pedagógiai szakszolgálat ellátja a rászoruló gyermekeket. A feladat ellátásuk az intézmények és a szakértői bizottság szoros együttműködését igénylik, amelynek nyomon követése fenntartói feladat. A tanulási nehézségekkel küzdő tanulók száma emelkedett a tankerületben. Szükséges a szakszolgálati feladatokat ellátó pedagógusok és minden pedagógus felkészítése e probléma kezelésére.

Az általános iskolai beíratás, felvétel során az intézmények maradéktalanul érvényesítik a hátrányos helyzetű tanulók felvételére vonatkozó jogszabályi előírásokat. A hátrányos helyzetű tanulók számára az intézmények a jogszabályi előírásoknak megfelelően biztosítják (étkezés, tankönyvvásárlás stb.) a szociális juttatásokat.

Az integrált oktatásra kijelölt általános iskolákban a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók oktatását a következő tevékenységekkel segítik:

- korai pedagógiai-pszichológiai szűrés
- egyéni kiscsoportos tervek kidolgozása

- személyközpontú bánásmód
- félévkor és év végén hatásvizsgálat
- kapcsolattartás a szakemberekkel, szülőkkel, az osztályban tanítókkal
- speciális szakemberek segítségének igénybe vétele
- tanácsadás a szülőknek
- szakszolgálatok igénybevétele
- iskolai szabadidőprogramok szervezése
- logopédus, pszichológus igénybevétele
- orvosi szűrővizsgálatok
- magatartásfejlesztő tréningek

Szociális hátrányok enyhítését szolgáló tevékenységi formák:

- felzárkóztató és tehetséggondozó programok
- drog és bűnmegelőzési programok
- pályaorientációs tevékenység
- kapcsolattartás a szakszolgáltató intézményekkel

A szegregált intézményekben mindegyik gyermek értelmi sérülésének megfelelő készségfejlesztő iskolában tanul tovább.

A Tankerületi Központ a III. kerületben két alapfokú művészetoktatási intézményt tart fenn. A művészetoktatás az óbudai közoktatási rendszer egyik jellemző és tradíciókkal bíró eleme. Mindegyik intézményben korszerű, eredményes zenepedagógiai munka folyik, mellyel sikerült fővárosi, sőt országos szakmai elismertséget is kivívniuk. Az **Aelia Sabina Alapfokú Művészeti Iskolában** jelenleg 25 tanszak (vonósok, zongora, ének fafűvős, rézfűvős, ütős, gitár, szolfézs, kamarazene, képzőművészet, néptánc, stb.) működik. A zeneiskola hallgatói rendszeres közreműködői a fővárosi, kerületi és intézményi rendezvényeknek, valamint nagy érdeklődés jellemzi önálló koncertjeiket is. Országos hangszeres zenei versenyek rendezését is felvállalják.

A Tankerületi Központ illetékességi területén működik az ország egyetlen önálló népzenei intézménye az **Óbudai Népzenei Alapfokú Művészeti Iskola**. A szinte már elfeledett hangszerek (duda, tekerőlant, koboz, tambura, citera) mellett ének, hegedű, brácsa, bőgő, furulya, népi játék, népszokások, szolfézs, népzenei ismeretek oktatása szerepel tananyagukban. A következő évek feladata e sikeres működés fenntartása. Kiemelkedő figyelmet fordítanak a halmozottan hátrányos helyzetű tehetséges fiatalok gondozására, szereplési lehetőségek biztosításával.

Két intézményben és egy telephelyen angol két tanítási nyelvű oktatás folyik.

Nemzetiségi oktatás két intézményben valósul meg, egyikben német nyelvoktató nemzetiségi, két-tőben nemzetiségi nyelvoktatás zajlik.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 27.§ (2) tanulók délutáni kötelező iskolai benntartózkodása jó lehetőséget nyújt a felzárkóztatásra és tehetséggondozásra, tanulmányi versenyekre való felkészítésre, felkészülésre, valamint a sportolási lehetőségekre. Ez minden tanuló számára biztosított.

A középfokú oktatási intézményekben hat, négy, illetve nyolc osztályos nevelés-oktatás folyik. A kerület gimnáziumai a társadalmi kihívásoknak megfelelnek, oktatási kínálatuk széles, két tehetséggondozó gimnáziumként működik, 0. évfolyam angol nyelvi előkészítő, matematika, természettudományi és nyelvi tagozaton történő oktatással. Valamennyi gimnáziumban kiemelt feladat a tehetséggondozás további fejlesztése, kihasználva a pályázatokhoz kapcsolódó lehetőségeket.

A tanulók lelki és testi egészségének megőrzésére és az egészségtudatos magatartás kialakítására, a betegségek, függőségek kialakulásának megelőzésére különböző programokat szerveznek az iskolák, a pedagógiai programokban leírtak alapján.

Az intézmények alternatív lehetőségeket keresnek a **mindennapos testnevelés megoldására**, pl.: az órarendben sávosan beiktatott testnevelésórák, kihelyezett testnevelésórák, egyesületekkel való kapcsolat.

Óbuda Önkormányzata 2007. szeptember 1-től működteti az Óbudai Sport és Szabadidő Nonprofit Kft-t, melynek többek között feladata a szabadidő és sporttevékenységek évközi koordinálása, szervezése. Ezzel lehetőség nyílt arra, hogy az iskolán kívüli programok ne csak a nyári szünetben, hanem egész évben önkormányzati támogatással valósuljanak meg.

Forrás: Észak-Budapesti Tankerületi Központ adatai

Óbuda-Békásmegyer nevelési és oktatási intézményein belüli szegregáció-mentesség és az egyenlő bánásmód elvének alkalmazása érvényesül. A kerület pedagógusai elsajátították azokat az ismereteket és készségeket, amelyek az esélyteremtő pedagógiai légkör létrejöttét indukálták, ezáltal garanciát nyújtanak a tanulók fejlődéséhez, fejlesztéséhez. A kommunikációs technikák helyzetorientált, adekvát használatával, hatékonyan támogatják a különböző oktatási-nevelési helyzetekben és a közösségi kapcsolatokban fellépő konfliktusok kezelését.

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatának támogatásával 2018-ban folytatódik 2017-ben elindult **Iskolaudvar program**. Az iskolák udvarainak megújulása jegyében 2018-ban az Aquincum Angol-Magyar Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola udvarának közösségi tervezése zajlik le, egy tájépítész-tervező és tájépítész szakos hallgatók bevonásával. A korábbi évhez hasonlóan mind a gyerekek, mind a tanári testület be tud kapcsolódni majd a folyamatba. 2018. szeptemberben az iskolai diákok bevonásával elkezdődött a folyamat. A diákok tanáraiktól tájépítész-munkafüzetet kapnak, aminek kitöltésével be tudnak kapcsolódni a közös ötletelésbe. A munkafüzetben megoszthatják elképzeléseiket a megálmodott iskolaudvarról, az igényeikről, ötleteikről, javaslataikról. A tájépítész egyetemisták kisebb csoportokban fogják koncepció-terv készítésbe fogni, és a diákok által kitöltött munkafüzetből is kapnak inspirációt. Ez a folyamat mindenkinek tanulságos lesz, hiszen egyszerre ötletelnek az udvar mindennapi használói, - a gyerekek és a tanárok -, valamint azok az egyetemisták, akik pályájuk során részben ilyen intenzíven használt tereket terveznek majd. A közösségi tervezés folyamatának végén egy tájépítész-tervező fog majd végső, összegző koncepciótervet készíteni, mind az iskolai, mind az egyetemi diákok ötleteinek felhasználásával. A koncepciótervet bemutatják az iskola munkatársainak és a gyerekeknek is. A koncepciótervet kiviteli tervek készítése követi, mely várhatóan 2019 tavaszára fog elkészülni.

4.5. Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
Beazonosított problémák	Fejlesztési lehetőségek
Intézményekről, aktuális programokról szélesebb körű tájékoztatók,	Szolgáltatást nyújtó intézmények közötti kommunikáció javítása
Karbantartási feladatok elvégzése az EU szabványoknak megfelelően	Pályázati lehetőségek felkutatása, saját forrás biztosítása
A speciális igényű gondozási feladatok ellátásában a különböző társszakmák segítése	Speciális továbbképzések, források megteremtése
Társszakmák közötti esetleges együttműködés	Az együttműködést segítő meeting, közös tréning szervezése a társszakmák képviselőinek közös bevonásával
Segítő szakemberek nagyfokú lelki megterhelése	Mentálhigiénés tréningek, kiégést megelőző tréningek szervezése, szakmai továbbképzések támogatása, rekreációs programok bevezetése
Üres álláshelyek betöltése	Helyi ösztönző programok
	A jelenlegi ellátórendszer fenntartása, kiterjesztése, minőségi fejlesztés
A korrekció nagyobb hangsúlyt fektet az ellátórendszer, mint a prevencióra	Preventív intézkedések preferálása, a prevenciós gyermek és családi foglalkozások szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Jogsabályi háttér:

- **a Tanács 76/207/EGK irányelve** a nőekkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv,
- **a Tanács 79/7/EGK irányelve** a férfiakkal és a nőekkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról,
- **a Tanács 86/378/EGK irányelve** a férfiakkal és a nőekkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról
- Az **Alaptörvény XV.** cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- A **Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény** 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani.
- **Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény** (a továbbiakban: **Az Ebktv.**) megfogalmazza hátrányos megkülönböztetés fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy valamely védett tulajdonsága miatt részesül kedvezőtlenebb bánásmódban. A törvény védett tulajdonságként nevesíti a személy (vagy csoport) nemét.

A nők elleni hátrányos megkülönböztetést nem mindig könnyű észrevenni: sokszor maguk a nők – különösen, ha vezető pozíciót töltenek, be - tiltakoznak a leghevesebben, amikor arról esik szó, hogy az otthoni, a munkahelyi vagy a közéleti szférában személyesen ők maguk, vagy a nők általában hátrányt szenvednének el a férfiakhoz képest. Bármily nehéz is a nemek helyzetére érzékeny elemzést lehetővé tevő adatokat gyűjteni, mégis meg kell próbálni a lehető legpontosabb információkat beszerezni.

A nők és férfiak közötti társadalmi egyenlőtlenség minden bizonnyal a legmélyebben gyökerező, legnehezebben tetten érhető, a társadalom részéről a leginkább, a legtisztább lelkiismerettel támogatott igazságtalanság. Nem könnyű fellépni ellene. Pedig a nemek közötti egyenlőtlenséget nemcsak azért érdemes leküzdeni, mert igazságérzetünk, emberi szolidaritás-érzésünk ezt diktálja, hanem elsősorban azért, mert az egyenlőtlenség: pazarlás. A társadalmi csoportok – így a férfiak és nők – közötti egyenlőtlen hatalom-megosztás az erőforrások egyenlőtlen felhasználásához vezet: a rendelkezésre álló potenciálok parlagon hagyásával egyenértékű.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	40774	46676	40170	45901	604	775
2009	40395	46382	39339	45209	1056	1173
2010	40177	46106	39027	44744	1150	1362
2011	40070	45977	38736	44299	1334	1678
2012	39842	45790	38671	44378	1171	1412
2013	39249	44307	38403	43291	846	1016
2014	39021	44046			825	999
2015	39591	44141			706	887
2016	39182	43519			556	733
2017	n.a.	n.a.			462	610

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A nők anyagi kiszolgáltatottságát fokozza, hogy sokan nem tudják felmutatni a nyugdíjjogosultsághoz szükséges ledolgozott munkaidőt. A kerület nem rendelkezik felméréssel ezekről az adatokról. A munkavállalási korú nők a női lakosság több mint a felét teszik ki. A munkanélküli nők száma magasabb a férfiakénál, de a foglalkoztatott és a munkavállalási korú nők száma is ugyanilyen arányban nagyobb, így megállapítható, hogy a munkanélküliség egyforma arányban érinti a férfiakat és a nőket.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A munkanélküliek száma és a programokon résztvevők száma arányaiban nem tér el jelentősen, így a programokon való részvétel nem jelent a részt vevő nőknek nagyobb nehézséget a férfiakhoz képest, viszont a munkanélküliek számához képest a képzési programok száma és a képzésben résztvevők száma alacsony.

Az Önkormányzat, mint munkáltató eleget tesz az egyenlő munkáért egyenlő bér követelményének. E célok megvalósulását példamutatásával tudja segíteni, hiszen szükséges az a tudatformálás és szemléletváltás, amely ezen a területen is biztosítja az esélyegyenlőséget. Tapasztalataink szerint a gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A képzési programok számának növelése és a képzések hatékonyabbá tétele érdekében ennek a területnek a kutatására a jövőben nagyobb hangsúly kell fektetni.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Helyi adatok nem állnak rendelkezésre, az Egyenlő Bánásmód Hatóság pedig fővárosi kerületekre lebontva nem rendelkezik adatokkal.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődék, családi bölcsőde, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A férőhelyek száma az elmúlt 4 évben 40%-kal nőtt, illetve a családi napközik/családi bölcsődék száma az elmúlt években csaknem tízszeresére emelkedett.

A fejlesztő foglalkoztatásban dolgozó sérülteknek, mind az intézmény kisgyermekes közalkalmazottainak lehetősége nyílik a rugalmas munkaidőben való munkavégzésre. Az intézmény több alkalommal szervezett családi napokat, melyen nemcsak a sérült emberek családtagjai, hanem az intézmény közalkalmazottainak gyermekei, hozzátartozói is részt vehettek.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. A védőnők 8 telephelyen, az Egészséges Tanácsadóknak végzik a preventív tevékenységüket. A Tanácsadók jól felszereltek, az eszközellátás és a munkafeltételek egyaránt adottak. Az egy védőnőre jutó gyermekek száma ideálisnak mondható, bár védőnői körzetenként nagy változatosság jellemző a gondozott családok szociális összetétele tekintetében.

Az Önkormányzat számos, a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátást, ezen belül gyermekjóléti szolgáltatást nyújt.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A nők elleni, illetve a családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján jelentős probléma.

A családon belüli erőszak visszaszorítása és az áldozatok védelme, hatékony segítése érdekében 2009. október 01-én hatályba lépett a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távoltartásról szóló 2009. évi LXXII. törvény. Ezen jogszabály a rendőri riasztást követően biztosítja az áldozat emberi méltóságához fűződő jogainak érvényre jutását, hiszen lehetőséget és egyben kötelezettséget is ró a Rendőrség számára azon esetekben történő alkalmazására, amikor a helyszíni intézkedése során észleltek alapján a hozzátartozók közötti erőszakra megalapozottan lehet következtetni – függetlenül attól, hogy a családon belüli erőszak áldozata a rendőrséggel együttműködő-e, avagy sem. Mindemellett pedig a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 212/A. §-a immáron önálló tényállási elemként kezeli a családon belüli erőszak elkövetésének leggyakoribb módjait a „Kapcsolati erőszak” törvényi tényállásában.

A jogszabályi háttér átalakulása komoly mérföldkövet jelentett a családon belüli erőszak ösztársadalmi megítélésének átalakulásában, azonban feltételezhető, hogy a látencia továbbra is igen magas ezen cselekmények esetében –legalábbis ez látszik igazolódni a BRFK III. Kerületi Rendőrkapitányságon évente regisztrált ideiglenes megelőző távoltartó határozatok, valamint kapcsolati erőszak miatt indított eljárások alacsony számából.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Kerületünkben anyaothtonok, és családok átmeneti otthonai egyaránt működnek. Az intézményi elhelyezés mellett külső lakásokban is van lehetőség családokat elhelyezni, illetve az önkormányzati bérlakások bérlőkijelölésében az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központnak véleményformálási lehetősége van.

A családok elhelyezése nyáron jól megoldott, a téli hónapokban adódnak elhelyezési problémák, előfordul, hogy várólista alakul ki. A férőhelyek számát az önkormányzat szakmai partnerséggel igyekszik folyamatosan bővíteni.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzat példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. A Képviselő-testületben a nők aránya 22 képviselőből 7 nő. A polgármester férfi, a jegyző nő, a 3 alpolgármester között 1 férfi és 2 női alpolgármester van.

A Hivatal középvezetőinek közel 30 %-a nő. Ha az önkormányzati intézmény hálózat felső vezetését vizsgáljuk, akkor 70 %-a nő.

Megállapítható, hogy kerületünkben nincs olyan szervezet, amely a nők érdekvédelmére alakult volna.

A kerületünkben városi bíróság, ítéltábla nem működik. A Budapesti II. és III. kerületi Bíróság vezetői között magasabb a nők aránya.

Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság						
Év	Elnök		Elnökhelyettes		Csoportvezető bíró	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008.	1			1		1
2009.	1			1		1
2010.	1			1		1
2011.	1			1		1
2012.	1			1		1
2013.		1		1	1	
2014.		1	1			1
2015.		1	1			1
2016.	1					1
2017.	1			1		1

Forrás: Budapesti II. és III. kerületi bíróság

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A roma, a sokgyermekes, vagy gyermeküket egyedül nevelő anyák, és a 45 év feletti nők hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Ennek oka a magyar társadalom hagyományos családmódeljében keresendő: még ma is sokan azt vallják, hogy a nők helye a ház körül, a családban van, nem a munkaerőpiacon. Ezt a szemléletet tovább súlyosbítják a nőkkel kapcsolatos negatív sztereotípiák. Nőket érintő társadalmi problémák tekintetében kevés adattal rendelkezünk. Az önkormányzati kezdeményezésű programok száma kevés. A terület alaposabb kutatást igényel. A feltárt problémákat civil szervezetek bevonásával célszerű megoldani.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A terület feltáratlan	Statisztikák készítése, kutatások
Várólista a családok átmeneti otthonában	Szakmai partnerség, férőhelybővítés
Hátrányos megkülönböztetés, családon belüli erőszak eseteinek bejelentése kevés	eljáró hatóságok elérhetőségeire felhívni a figyelmet, megfelelő tájékoztatás, segítségnyújtás

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorú népesség a lakónépesség 20%-át teszi ki. A kerületben 60 éven felüli lakosok aránya népességen belül 28%, mely folyamatosan nő.

A hatvanöt éven felüliek száma – vélelmezhetően a KSH, becsléseken is alapuló számításai miatt „furcsa” ugrást is bemutatva – a kilencvenes évek csökkenésével szemben határozottan növekszik. Ez részben demográfiai, de jellemzően egészségügyi okokkal is magyarázható. Várható tehát, hogy az idősek ellátása a jövőben is nagy, meghatározó szerepet kap a szolgáltatásaink körében.

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testülete a kerületben élő idősek életkörülményeinek javításáért érzett felelősségére tekintettel, továbbá annak érdekében, hogy az Önkormányzat tevékenységében eredményesebben érvényesüljenek az idősek érdekei, 529/ÖK/2009. (IX.30.) számú határozatával létrehozta Óbuda-Békásmegyer Idősügyi Tanácsát. Az elmúlt 8 év tapasztalatait összegezve, a 2016. november 30-ai ülésen a tanácsstagok kifejezték szándékukat, hogy aktívabb, hathatósabb munkát szeretnének végezni, ennek keretében az idősek életkörülményeit közvetlenül érintő helyi döntések és rendeletek tervezetét véleményezni kívánják, valamint figyelemmel kísérni azok végrehajtását. Ezen túl céljuk, hogy közvetítő szerepet töltsenek be a kerületben élő idősödő emberek, valamint a vallási közösségek és a civil szervezetek között.

2017. május 1-től Óbuda-Békásmegyer Idősek Tanácsa elnevezés új névre **Óbuda-Békásmegyer Idősek Tanácsa** módosult, illetve új ügyrend került elfogadásra.

A Tanács tagjai: az Önkormányzat részéről Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat polgármestere, az Egészségügyi, Szociális és Lakásgazdálkodási Bizottság elnöke, az Idősügyi Tanácsnok, Szociális Szolgáltató Főosztály vezetője, Pénzügyi és Intézményi Osztály vezetője, Ifjúsági, Civil és Nemze-

tiségi Iroda vezetője. A Polgármester által felkért szakemberek, akik a kerületben működő idősellátásban tevékenykedő szociális intézmények és szervezetek, valamint a kerületi idősek érdekképviselését ellátó szervezetek képviselői, továbbá az Országos Idősek Tanácsának képviselője, a Budapest Főváros Kormányhivatal II. Kerületi Hivatala Népegészségügyi Osztályának vezetője, a Fővárosi Önkormányzat Szociálpolitikai Főosztályának vezetője, a Szent Margit Kórház főigazgatója, valamint a Rendelőintézet ügyvezető igazgatója

A Tanács elnöke: Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat polgármestere.

A Tanács feladatai a következők:

- az időseket érintő problémák feltérképezése, szükségleteik feltárása és összegyűjtése, megoldásukra javaslatok kidolgozása és továbbítása a Képviselő-testület, valamint helyi és országos szervek, szervezetek felé;
- a kerületi idősek érdekeinek képviselete;
- közreműködés az Idősek Világnapjával összefüggő kerületi felkészülésben, illetve programokban;
- a kerületi idősek életkörülményeit közvetlenül érintő helyi jogszabályok, illetve más döntések előkészítéséhez javaslattevés;
- a Tanács munkájáról szóló éves jelentés összeállítása.

A tavalyi évben a módosított ügyrendnek megfelelően 2 tanácskozással került sor.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az idősek, nyugdíjasok jövedelmi helyzetére tekintettel az egészségesek szívesen végeznének jövedelmekiegészítő tevékenységgel. Erre esély, a munkaerő-piacon nincs, kivétel, ha speciális tudással rendelkezik.

Önkormányzatunk „Idősbarát önkormányzat” címmel rendelkezik, ez tükrözi azt, hogy a Képviselő-testület kiemelt figyelmet fordít az idősekre, és intézményein keresztül biztosítja az aktív bekapcsolódásukat a közéletbe.

b) tevékeny idős kor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az óbudai Zsigmond Király Főiskola Kommunikáció- és Művelődéstudományi Intézetének a Nyugdíjasok Óbudai Akadémiája megrendezésében a főiskola legfőbb partnere az önkormányzat. Több mint 3500 nyugdíjas hallgató jár a képzésekre. A képzésen minden 50 év feletti érdeklődő

teljesen ingyen vehet részt. Az előadásokra előre nem kell jelentkezni. Az előadások rendkívül sokféle témát ölelnek föl: az idősök szociális helyzetétől az internetig, az idősök munkalehetőségeitől az életkor meghosszabbításáról szóló elméletekig. Hosszabb távon cél, hogy valamennyi, idősebbeknek szóló képzés ingyenes legyen.

A tevékeny idősor megvalósításának ideális színterei az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény idősök klubjai, ahol egészségmegőrző, szabadidős és kulturális programok keretében egyebek mellett internet használatra, nyelvtanulásra, új mozgásformák gyakorlására kínálnak lehetőséget.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Az Egyenlő Bánásmód Hatóság csak a Fővárosra vonatkozóan vezet statisztikát a bejelentésekről, kerületre vonatkozó adattal nem tudnak szolgálni. A témában helyi szinten nincs nyilvántartás.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Az 59 felnőtt **házi orvosi** praxis mellett a kerületben működő nyugdíjasházakban is igénybe vehető rendszeresen orvosi ellátás.

Az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény tíz idősök klubjában nappali ellátást és szociális étkeztetést nyújt a nyugdíjas lakosságnak, itt lehet kérni házi segítségnyújtást, jelzőrendszeres házi segítségnyújtást és segédeszköz kölcsönzést. A jelzőrendszeres házi segítségnyújtást azok a kerületi lakosoknak igényelhetik, akik 65 év feletti egyedül élők, vagy kétszemélyes háztartásban élnek és egészségi állapotuk, vagy szociális helyzetük indokolja a segélyhívó készülék kihelyezését és képesek azt megfelelően kezelni. A kapcsolattartás és az egészségi állapot folyamatos figyelemmel kísérése érdekében havonta meglátogatják gondozottaikat. A szolgáltatás készenléti formában működik, célja az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzet elhárítása.

A nappali ellátás keretében rendszeres orvosi szaktanácsadást, egészségmegőrző, felvilágosító előadásokat, szűréseket is biztosítanak. A szociális étkezés helyben fogyasztással, elvitellel, vagy kiszállítással igényelhető.

A Derűs Alkony átmeneti gondozóház 56 férőhellyel működik. Az otthoni szakápolási szolgálat keretében a betegek házi vagy szakorvosi elrendelés alapján kerülnek felvételre.

A kerületben található szabadtéri fitness-parkok az idősök számára is elérhető és ingyenes sportolási lehetőséget nyújt, továbbá az Önkormányzat a nyugdíjasok részére ingyenes gyógyfürdő és úszás lehetőséget is biztosít.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A kerületben a kulturális feladatok ellátása tervszerűen, stratégiai szinten 2018. ősztől az új, elfogadott 2018-2023 közötti időszakra vonatkozó Kulturális Konceptió, operatív szinten az éves közművelődési cselekvési tervek alapján történik.

Az Óbudai Kulturális Központ Nonprofit Kft. házaiban megkülönböztetett figyelem övezi a nyugdíjas látogatókat. A befogadott programok mellett maga is szervez programokat, amelyekből a könnyű és a magas kultúra iránt érdeklődők is válogathatnak. Az 5 ház mindegyikében rendeznek a nyugdíjas korosztály számára kiállításokat, színházi előadásokat, sport és egészségmegőrző alkalmakat, táncházakat, műhelyeket, tematikus napokat, ismeretterjesztő előadásokat.

A klubok és szakkörök mellett a nekik szóló színházi bérletekkel is igyekeznek tartalmas szórakozást biztosítani a számukra. Önkormányzati támogatásának köszönhetően a nyugdíjas előadások jegyárai igen kedvezményesek. Emellett Galéria, kiállítások, Művészetbarát Klub, irodalmi teadél-

utánok, zenés estek, Zenebarátok Klubja, Komolyzenei Lemezgyűjtő Klub, szenior tánc és még sok más szabadidős programlehetőség áll az idősök rendelkezésére.

A „Könyvet házhoz” szolgáltatás 2007. április 12. óta üzemel a kerületben, a szolgáltatásnak köszönhetően könyvek, folyóiratok, egyéb dokumentumok jutnak el az idős, beteg – mozgásukban korlátozott, lakáshoz kötött – emberekhez. A szolgáltatás átmenetileg megváltozott élethelyzetben – pl. baleset, betegség miatt hosszabb ideig házhoz kötöttek, veszélyeztetett kismamák esetében – is igényelhető.

A szolgáltatás működtetése az Önkormányzat és a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár között kötött együttműködési megállapodás alapján történik, a szolgáltatás zavartalan működtetéséhez nélkülözhetetlen gépkocsit az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ Támogató Szolgálatát biztosítja. A szolgáltatást a FSZEK III. kerületi fiókkönyvtárai mellett az önkormányzat saját intézménye, az Óbudai Platán Könyvtár is biztosítja.

A sikeres együttműködésnek köszönhetően az igénybe vevők száma évről-évre növekszik. A sajátos kulturális szolgáltatással így nemcsak a könyvújdonságokhoz, napi folyóiratokhoz jutnak hozzá, hanem megtapasztalják az emberi törődést is.

A szolgáltatás révén évente átlagosan 20 kiszállítás és mintegy 150 kölcsönzés alkalmával több, mint 2000 dokumentum – könyv, hangoskönyv, folyóirat - jut el az igénylőkhöz a kerületben.

A 2012-től működő KönyvMegálló a felnőttek és gyermekek számára egyaránt kínálnak olvasni-valót. Több mint 300 kötetel indult, illetve ezek mellett Óbudai Anzicsz, turisztikai térképek is kerültek a könyvszekrényekbe, amelyek száma azóta is gyarapodott és így mindenki számára elérhetővé vált az olvasás. A könyvszekrények száma is gyarapodott az elmúlt években, 2018-ban már 11 db KönyvMegálló várja az olvasni vágyókat, mivel ebben az évben egy gyermek és egy felnőtt könyvmegálló került átadásra.

Az idősök mellett az egészen picinek és a gyesen lévő anyukáiknak is szervez programokat a Kulturális Központ.

Az Önkormányzat 2017-ben együttműködési megállapodást kötött a kerületben található, nem önkormányzati fenntartásban lévő múzeumokkal. Ennek keretében minden óbudai állandó lakcímmel rendelkező lakos ingyen látogathatja a múzeumokat, illetve az óbudai óvodák és iskolák ingyen kapják a múzeumpedagógiai foglalkozásokat, melyeket az önkormányzat finanszíroz.

c) idősök informatikai jártassága

A Német Nemzetiségi Önkormányzat és a Braunhaxler Egyesület 2004 január óta tart az „Ismerkedés a számítógéppel és az internettel. Idősebbek is elkezdhetik!” címmel számítógépes tanfolyamokat. A tanfolyam 20 órás, 2 és fél hónapig tart, kezdetben 4 számítógéppel, majd 5 számítógéppel tartja, hetente két alkalommal, 2x5 fős csoportokban.

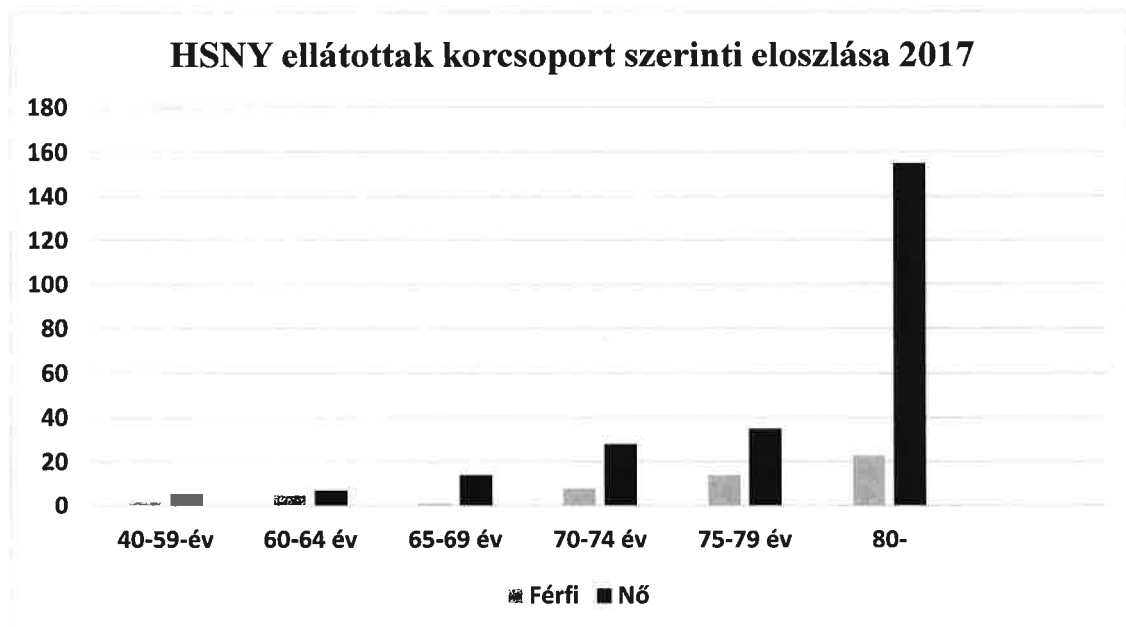
Az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény évről évre tapasztalja, hogy Óbuda nyugdíjas polgárai lépést tartanak a gyorsan fejlődő kommunikációs technikák és eszközök használatával. Az Önkormányzat segítségével 2016-ban elérték, hogy az ellátottak részére minden telephelyen az ingyenes WIFI használat biztosítanak. A fiatal nyugdíjasok, de a 70-es éveikben járók közül is sokan számítógépet, okostelefont megfelelő jártassággal használják. Ugyanakkor mindig van egy réteg, akik most kerülnek csak kapcsolatba a ma már nélkülözhetetlen számítástechnika eszközök használatával. Az Óbudai Gimnázium számítógépes helyiségében önkéntes diákok segítségével ismerkedhettek hétről-hétre az érdeklődők a számítógép használatával, az internet világvárával.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Jelentős számú program célozza meg a kerületben élő időseket. Ráadásul a programok száma az elmúlt 5 évben csaknem a duplájára nőtt. Az időseket célzó programok jellemzően idős klubjai keretei között valósulnak meg.

Az Idős Klubjai elsősorban saját otthonukban élő, tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk, vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló önmaguk ellátására részben képes személyek nappali tartózkodására szolgálnak. A klubok tagjaiknak pihenőhelyiségeket, az étel kulturált elfogyasztását szolgáló ebédlőket, tisztálkodási és mosási lehetőséget biztosítanak. Az épületek mozgáskorlátozottak számára is megközelíthetőek. Az Önkormányzat által fenntartott Óbudai Szociális Szolgáltató Intézményben a tíz nappali ellátást nyújtó Idős Klubja nagy népszerűségnek örvend, a taglétszámok maximálisan kihasználtak. A szakemberek olyan változatos programokat szerveznek a kerületi nyugdíjasok számára, amelyek az idősök életkori sajátosságait, igényeit figyelembe véve valósulnak meg.

Az Idős Klubjait látogató óbudai nyugdíjasok kiemelkedő érdeklődéssel fordulnak az egészségükkel, vitalitásukkal összefüggő programok felé, így nagyon kedveltek a mozgásprogramok, életmóddal kapcsolatos előadások, házi szűrések. A rendszeres mozgást kínáló, jó fizikai állapotuk megőrzésére irányuló aktivitások mellett nagy hangsúlyt fektetnek a szellemi frissesség megtartására. Szabadegyetem, előadás sorozatok, kiállítás és színházlátogatások, műveltségi vetélkedők és kirándulások adnak lehetőséget az élményekkel, impressziókkal teli, aktív időskor megélésére. Mindezen események során a közösségi lét örömeit is átélhetik a klubtagok, amelyből sok erőt merítenek. A vidám együttlétek során új kapcsolatok, barátságok szövődnek.

Forrás: Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény

Az egész kerület nyugdíjas lakosságát megcélzó rendezvényeik: **Újévi koncert, Magyar kultúra napja, Tavaszi fesztivál, Idősök sportnapja, Műveltségi vetélkedő**, és az **Idősök művészeti fesztiválja** - a fellépők és felkészítőik a szervezés során különös figyelmet fordítottak arra, hogy a szórakozással együtt kulturális értékeket fontos gondolatokat is közvetítsenek a közönség felé. A színjátszók hol humorral, hol lélekig ható üzenetekkel nyerték el a közönség tetszését. A versmondók a magyar költészet műveiből adnak elő. Vannak, akik saját költeményükkel állnak színpadra. Az éne-

kesek, kórusok szebbnél szebb dalaikkal arattak sikert, sokszor a közönség együtt énekel a fellépőkkel. A fesztivál programsorozatát a Képzőművészeti és Kézműves Kiállítás nyitotta meg.

Karácsonykor az Önkormányzat betlehemes játékkal, ünnepi vacsorával, ajándécsomaggal kedveskedik az idős lakosoknak.

A hangulatosan kialakított, minden igényt kielégítően felszerelt idősök klubjaiban változatos, színes programokat kínálnak egész nap. **Kulturális, szabadidős programok, irodalmi, zenei, egészségügyi előadások, kézműves és manuális foglalkozások, múzeumlátogatások, kirándulások, nyelv- és internetoktatás** széles palettájából tudnak az érdeklődők választani, melyek a nyugdíjas klubtagok igényének megfelelően folyamatosan bővülnek. Érdemes megemlíteni, hogy a mozgásprogramokon belül hányféle testedzés szerepel a kínálatban: **úszás, vízitorna, intim torna, jóga, meridián, chi-kung, gerinc és nyaktorna torna, álló-ülő torna, társastánc, hastánc, körtánc, zumba, ping-pong, kertészkedés, nordic walking.** A kerületben nagy népszerűségnek örvendenek a fitness parkok, ahol az idősebbek is elkezdhetik az edzéseket. Az Önkormányzat által felújított barátságosan berendezett klubhelyiségekben a sok közösségformáló program mellett a csendesebb beszélgetésekre, a baráti kapcsolatok ápolására is lehetőség nyílik.

Az „**Egészséges ezüstkor**” egészségmegőrző program a Szent Margit Rendelőintézet Nonprofit Kft.-vel együttműködve szervezik. A Rendelőintézet szakorvosai alkalmanként más és más szakterületről érkeznek; ez biztosítja, hogy az egészség kimeríthetetlen témáit különböző megközelítésből hallják klubtagjaik.

A”**Távoli tájak, különös kalandok**” egyik legnépszerűbb ismeretterjesztő programja az intézménynek. Az utazás, a különböző kultúrák megismerése sokak számára távoli emlék, vagy elérhetetlen álm. A világhírű örömeiben részesülhetnek mindazok, akik immár öt éve hónapról hónapra gondolatban velük utaznak. Az előadók között előfordultak professzionális utazók és lelkes műkedvelő világhírűek is. Az idegenvezetők nagy lelkesedéssel és tájékozottsággal, gyönyörű vetített képekkel mutatták be a csodálatos látnivalókat.

A „**Képernyősök, rádiósok szemtől-szemben**” az intézmény nagysikerű sorozata harmadik éve vonzza az óbudai nyugdíjasokat. Az egyes alkalmak olyan médiaszemélyiségekkel adnak lehetőséget személyes találkozásra, akiket eddig csak arcról, hangról ismerhetett a nagyközönség. Az izgalmas interjúbeszélgetések során betekintést nyerhetnek szakmai, művészi életútjukba.

2017. év II. félévétől a program Magyar Kiválóságok címmel új nevet kapott. Olyan személyek fogadták el a meghívást, mint pl. Benedek Tibor - olimpiai bajnok vízilabdázó, Shäffer Erzsébet – Pulitzer díjas újságíró, Herendi Gábor – rendező.

Az idősklubok tagjai minden év tavaszán és őszén **Műveltségi vetélkedőn – Arany János és Kodály Zoltán** - mérhetik össze tudásukat az aktuális emlékévként kijelölt témájából.

A nyári szünetben sok klubtagjuk teljesít **„nagymama szolgálatot”** a családjában. Egyes klubokban unoka-nagyi napokat tartottak, amikor a kicsik és nagyok együtt kézműveskednek, játszanak, kirándulnak. Volt közös agyagozás, torna, zumba, mozizás, activity. Közös találkozókat szerveztek a tudatos kapcsolatépítés jegyében.

A **Kiskorona Galériában** lehetőségük nyílik az idős, művészi tehetséggel megáldott óbudai lakosoknak többféle technikával készült szobraik, festményeik bemutatására.

Az Önkormányzat az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény szervezésében **ingyenes buszkirándulással** biztosítja, hogy a nehezebb anyagi helyzetben lévő idősök is eljussanak évente egyszer egy híres magyar városba, vagy természeti környezetbe.

A nyugdíjas korosztálynak igénye van arra, hogy testi képességeinek megfelelő szinten versenyezzen, megmutathassa fizikai, technikai tudását. Ezért az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény az Önkormányzat támogatásával az életkornak megfelelő uszodai mozgásprogramot, évente Senior Sportnapot és vizes nyugdíjas sportnapot, évente kétszer asztali tenisz kupát szervez. Az idősebb generációnak is igénye van arra, hogy testi képességeinek megfelelő szinten versenyezzen, megmutathassa fizikai, technikai tudását. Szeretnének lépést tartani a számítógép, az internet világával, ezért **ingyenes informatikai tanfolyamokat** szerveznek az Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény munkatársai. Az idős polgárok otthonukból és a klubokban elhelyezett Nagyi-netes számítógépeken keresztül felkapcsolódhatnak a világhálóra, tarthatják a kapcsolatot külföldön élő rokonaikkal.

Ingyenes nyelvoktatás iránt töretlen az érdeklődés a klubokban. A fiatal nyugdíjasok kitartóak és motiváltak a nyelvtanulásban, mert sokan még szeretnek utazni, másoknak külföldön élni hozzátartozóik. De vannak olyanok is, akik fel szeretnék frissíteni korábbi tudásukat, vagy még sohasem tanultak és most jött el az ideje. Az ő igényeikre adott válaszként az angol, német nyelvórák, gyakorló műhelyek több szinten kínálnak fejlődési lehetőséget. Nyugdíjas tanárok, klubtagjaink, munkatársaink részvételével biztosítjuk az élethosszig tartó tanulást.

Minden évben **parlamenti látogatást** szerveznek az idősök klubjaiban, a gyönyörű épület megtekintése mellett az érdeklődők a karzatról az ülésezők parlamenti munkájába is betekintheznek.

Az Önkormányzat a biztonság megőrzésére ingyenes elektromos ajtóékeket, méltányos árértékű muskátli és burgonyavásárt szervez, ingyenes úszáslehetőséget biztosít az idős lakosoknak. Augusztusban kedvezményes üdülnélésen vehetnek részt a nyugdíjasok Siófok - Sóstón.

Az idős emberek testi-lelki-szellemi frissességének, társadalmi aktivitásának megőrzésére az Önkormányzat kiemelkedő figyelmet fordít. Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata 2015-ben az idős lakosok érdekében végzett áldozatos munkájának elismeréseként ismét megkapta az „Idősbarát önkormányzat” díjat (kétszeres idősbarát).

Az önkormányzati fenntartásban működő Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény felkínálja minden III. kerületben élő nyugdíjas ember számára az alábbi alapszolgáltatásokat, amelyek megvalósításához az Önkormányzat évről-évre hathatós segítséget nyújt. Az ellátottjaik közül jóval nagyobb arányban vették igénybe a gondozást a nők.

A Budapest III. Kerületi Polgárőr Egyesület rendszeres, nyílt, demonstratív járőrszolgálatok végrehajtásával igyekszik növelni a kerület lakosainak szubjektív biztonságérzetét.

2013. óta vesz részt a „Tisztelet az éveknek – biztonságot az éveknek+” programban. A program végrehajtása során a nyugdíjas házakban, idős klubokban – mind a tíz helyszínen – évente két alkalommal tartanak szemléletes áldozatvédelmi-bűnmegelőzési előadásokat. A foglalkozásokon résztvevők megismerkedhetnek az időseket fenyegető veszélyekkel, a megelőzés lehetőségeivel, valamint a bekövetkezett baj utáni tevékenység rendjével, az áldozatsegítés lehetőségeivel. Tájékozta-

tást kapnak a polgárőrség feladatairól, a kerületi polgárőr egyesület tevékenységéről, és az elérhetősegeikről (szórólapok, kártyanaptár).

A szolgálatot ellátó polgárőr járőrök kiemelt figyelmet fordítanak.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	Generációs programok szervezése
idős koraival összefüggő társadalmi sztereotípiák	Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése

7. A fogyatékosokkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékosokkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Fogyatékos személyt nem érheti hátrányos megkülönböztetés, nem részesülhet ránézve sérelmes elbírálásban, kirekesztésben, fogyatékosága miatt nem lehet korlátozott a más emberek számára elérhető közjavakhoz való hozzáférésben. Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata ezt az irányelvet képviseli.

Egyenlő esélyekkel kell, hogy érvényesüljenek a mindennapi életünk során – a fizikai és szellemi környezetünkben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatás, a munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet valamint a sport és a szórakozás területén. Kiemelt prioritás a minőségi közszolgáltatások (oktatás, egészségügy, szociális ügyek, közlekedés stb.) egyenlő hozzáféréseinek megteremtése.

A fejlesztő foglalkoztatás az egyéni foglalkoztatási tervben foglaltak szerint, az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően fejlesztési jogviszonyban vagy az Mt. szerinti határozott idejű munkaviszony keretében (a továbbiakban együtt: fejlesztő foglalkoztatás) biztosítható, az Szt. 99/B. § - 99/D. §-ai alapján.

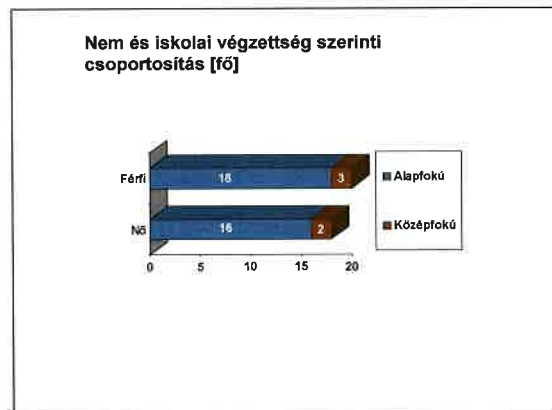
Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ fejlesztő foglalkoztatás keretében fogyatékos és pszichiátriai betegek számára képességüknek és állapotuknak megfelelő, könnyű betanított fizikai munkalehetőséget kínál.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A kerületben működő intézményeink hosszú távú céljaik egyike, hogy a fejlesztések hatására ellátottaik átkerülhessenek egy külső védett munkahelyre, majd megjelenhessenek a nyílt munkaerőpiacon. Kerületünk arra törekszik, hogy ne érvényesüljön a foglalkoztatás területén a hátrányos megkülönböztetés. Fogyatékos munkavállalók alkalmazása az önkormányzatnál és az önkormányzat által fenntartott intézményekben megvalósul.

Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ nappali ellátás keretében alapszolgáltatáson felüli szolgáltatásokat is biztosít, melyek elősegítik a sérült emberek önálló életvitelét. A foglalkoztatás az anyagi biztonság egyik tartó pillére lehet. A nappali ellátás foglalkozásai között szerepel a

havi jövedelem beosztása, a szabadidő hasznos eltöltése, sportolási, kulturális programokhoz való hozzáférés.

Forrás: Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ
Nemek és végzettségek szerinti megoszlás

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok
Az **Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ** működését

- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000.(I.7.) SzCsM rendelet;
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999.(XI.24.) SzCsM rendelet;
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások térítési díjáról szóló 29/1993.(II.17.) Korm. rendelet;
- a munkahelyek munkavédelmi követelményeinek minimális szintjéről szóló 3/2002.(II.8.) SzCsM-EüM együttes rendelet;
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény;
- a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról szóló 257/2000. (XII.26.) Kormányrendelet;
- a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény;
- Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testületének többször módosított, a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális szolgáltatásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 13/2005. (III.3.) rendeletében foglaltak határozzák meg.

Budapest Főváros közigazgatási területén lakcímmel rendelkező személyek részére az alábbi szolgáltatásokat biztosítja:

– **nappali ellátást nyújt:**

18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes, fogyatékos, aktív korú, nem foglalkoztatott személyek részére az Szt. 65/F.§ (1) bekezdés c) pontja alapján;

középsúlyos értelmi fogyatékos személyek részére az Szt. 65/F.§ (1) bekezdés c) pontja alapján; fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek részére a Szt. 65/F.§ (1) bekezdés b) pontja alapján;

- **fejlesztő foglalkoztatást biztosít:** az intézményi jogviszonyban álló személyek számára lehetőséget kínál intézményen belüli foglalkoztatásra az Szt. 99/B. § - 99/D. §-ok alapján fejlesztési jogviszonyban és Mt. szerinti határozott idejű munkaviszony keretében;

- **támogató szolgálatot működtet:** a fogyatékos személyek lakókörnyezetben történő ellátása, elsősorban a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének segítése, valamint életvitelük önállóságának megőrzése mellett a lakáson belüli speciális segítségnyújtás biztosítása révén, az Szt. 65/C. §-a értelmében;

Az intézmény ismét elnyerte a Család-, Ifjúság- és Népesedéspolitikai Intézet által meghirdetett Családbarát Munkahely 2016 címet. A pályázati időszak 2017. július 1. napjáig tartott.

A HUNGAROCNTROL TÁRSADALMI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS programján 2,5 millió forintos támogatást nyert az Önkormányzat a Központ pihenőkertjének felújítására.

Fogyatékosok Nappali Otthona (FNO)

Az intézmény nappali ellátása napközbeni felügyeletet, foglalkozásokat, programokat, reggelit/tízórait, egyszerű főétkezést biztosít gondozottjainak munkanapokon, strukturált rendben, személyre szabottan. Szükség esetén gondozási, ápolási feladatokat is ellátnak. Az intézményben zajló foglalkozások során az ellátottak meglévő képességeiknek fejlesztése, szinten tartása, életkoruknak, egészségi állapotuknak megfelelő hasznos tevékenységbe való bekapcsolása történik. Az ellátás során olyan fejlesztő foglalkozásokat szerveznek, amelyek elősegítik a közösségi beilleszkedést, a lehetőség szerinti önálló életvitelt, a folyamatos munkavégzést és a munkához való viszonyulás pozitív attitűdjét. A szabadidő eltöltéséhez optimális feltételeket biztosítanak, melyen saját választás és igény szerint vehetnek részt az ellátottak. Alkalmat teremtenek a társas kapcsolatok kialakítására, kulturális programokon való részvételre. Ezen felül megfelelő testi-lelki gondozást nyújtanak.

Szabadidős tevékenységeik szervezésével, hivatalos ügyek intézésének segítségével, szakmai információk nyújtásával a rászorulóknak környezetükbe való integrálását erősítik.

A nappali ellátás kereteiben való gondoskodás megelőzi azt, hogy kialakuljon a fogyatékossgal élő személy teljes függősége családjától, illetve a segélyekre szoruló, inaktív életforma. A fogyatékossgág tág kategóriát jelent, ezen belül a fogyatékossgág típusa szerint megjelölhetünk kisebb csoportokat. A csoportok tagjaira közösen jellemző az akadályozottság, viszont szükségleteik, gondozási igényeik személyenként igen eltérők.

A nappali ellátás az ellátási szükségletek alapján két egységre oszlik: enyhe fogyatékosok egységére és középsúlyos fogyatékosok egységére.

Az enyhe fokban fogyatékosok egysége látás, mozgás és enyhe értelmi sérült személyeket lát el. Ők kevesebb támaszra szorúlnak, mint középsúlyosan sérült társaik. Többségükben önállóan élnek, sokan közülük családot alapítanak. A társadalomba való eredményes beilleszkedésükben viszont nagyfokú támogatásra szorúlnak. E nélkül a társadalom peremére kerülésük, elszegényedésük, leépülésük valószínűsíthető. E személyeknél a szabadidő sokszínű, tartalmas eltöltése, higiénés-egészségügyi tanácsadás mellett a munkavégzéshez szükséges készségek megerősítése a cél, törekedve a fokozatos önállóságra.

A középsúlyos fogyatékosok egysége súlyos, halmozottan sérült és autista személyeket lát el. E személyeknél a szabadidős tevékenységek dominánsan fejlesztési céllal szerveződnek, megelőzve a kialakult sérültségre épülő másodlagos, illetve további sérüléseket. Fokozott igény mutatkozik a gondozási feladatokra. A munkavégzéshez szükséges alapkészségek ennél a csoportnál egyszerű házi és ház körüli munkák keretében fejleszthetőek.

Általános célkitűzéseiket meghatározza az ellátottak fejlesztési, gondozási igényei és partnereinek (elsősorban család és fenntartó) intézménnyel szembeni elvárásai.

Mindkét fogyatékos egység törekszik a személy centrikus magas színvonalú és folyamatosan megújulni képes intézményi működés megvalósítására, hangsúlyt fektetve az egyéni bánásmódra, megfelelő mentálhigiénés és gyógypedagógiai szakmaiságra, a fogyatékoság típusának és súlyossági fokának megfelelő differenciált fejlesztő eljárások alkalmazására, közben lehetőséget adva az ellátottak számára a szabad döntéshozatalra.

Az FNO engedélyezett létszáma 2017-ben 80 fő, az éves ellátotti létszám 17.744 fő volt.

Statisztikai adatok

Engedélyezett létszám		80 fő
Nyitó létszám (január 1.)		80 fő
Záró létszám (december 31.)		80 fő
Új ellátott		6 fő
Megszűnt megállapodások száma		7 fő
Kerületi lakos		72 fő
Kerületen kívüli lakos		7 fő
Éves ellátotti létszám		17.744 fő
Éves ellátotti átlagléttség		70fő
Nemek aránya	férfi	42 fő
	nő	37 fő
Fogyatékoság típusa enyhe részleg	Enyhe értelmi fogyatékos	36 fő
	Mozgásfogyatékos	6 fő
	Hallássérült	2 fő
	Látásfogyatékos	1 fő
	Autista	4 fő
Fogyatékoság típusa középsúlyos részleg	Kromoszóma rendellenesség	10 fő
	Halmazottan súlyos értelmi fogyatékos	4 fő
	Szülés körüli sérülés	11 fő
	Autista	5 fő

Életkor aránya	20-éven aluli	0 fő
	21-25	2 fő
	26-30	19 fő
	31-35	12 fő
	36-40	15 fő
	41-45	14 fő
	46-50	12fő
	51-55	4 fő

Az életkori megoszlásra jellemző, hogy az ellátottak nagyobb részét a 26-30 év, 36-40 év közötti, valamint a 41-45 év közötti személyek teszik ki.

Választható, szakköri tevékenységeik: pl. kerámiakészítés, gyöngyfűzés, kézműves foglalkozás stb. Rendszeres programjaik pl.: úszás, zeneterápia, konduktor vezetésével mozgásfejlesztés. Programjaikba szorosan illeszkednek az ünnepek is, amire a fiatalok tudatosan készülnek. Napi tevékenységeinkben megjelennek pl. a hónapok aktualitásai is.

A foglalkozásoknál a heterogenitást figyelembe veszik, és így szerveznek több csoportban, heti rendben programokat. Ellátottaik alkalmazkodó képessége eltérő, ezért lehetőséget biztosítanak számukra az elkülönülésre, visszahúzódnásra. Ennek érdekében kialakításra került egy több funkciójú szoba, ahol biztosítható az elkülönülés és az egyéni foglalkozás.

Az ellátottaik tekintetében szükség szerint éves egyéni gondozási/fejlesztési tervet készítenek a nappali ellátás terápiás munkatársai, szociális gondozói az ellátott illetve a hozzátartozó bevonásával. Az itt megfogalmazott fejlesztések kerülnek megvalósításra egy-egy foglalkozáson. A terápiás munkatársak készítik el a foglalkozások tervét. Az elért eredményeket, egyéb észrevételeket a csoportnaplóban rögzítik. Állapotváltozásról, jelentősebb eseményről a családokat értesíti a vezetés, levélben, vagy személyes találkozások során.

Pszichiátriai Betegek Nappali Otthona (PBNO)

A pszichiátriai betegek nappali ellátásának célja, hogy az ellátottaknak képességeik szerint biztosítsa a normális napi strukturált rendet, higiéniát. Lehetőséget nyújtson a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok kialakítására, terápiás célú beszélgetésekre, egyéni és kiscsoportos foglalkozásokra, relaxációs jellegű pihenésre, kikapcsolódásra, szabadidő kulturált eltöltéséhez és megfelelő testi-lelki gondozást nyújtson. A pszichiátriai kórképek tág kategóriát jelentenek, ezen belül a rendellenesség típusa szerint megjelölhetőek kisebb csoportok. Az Intézményben kéthetente 4 órában pszichiáter tart fogadóórát, amely nem csak a betegek számára jelent biztos és szakszerű orvosi segítséget, hanem az ellátottakkal foglalkozó szakemberek is megfelelő szakmai tanácsadást és tájékoztatást kapnak. A konzultáció zavartalanságának biztosítása céljából külön helyiséget alakítottak ki.

A terápiás foglalkozások, az életvezetési tanácsadások, a szabadidő sokszínű eltöltése, a higiénés szükségletek kielégítése mellett a munkavégzéshez szükséges készségek fejlesztése és szinten tartása is alapvető fontosságú a gondozás folyamatában. Tapasztalataik azt mutatják, hogy a nappali ellátásra jelentkező személyek a meglévő nehézségeik mellett, sokan nagyon jó intellektussal, esetenként felsőfokú végzettséggel és több éves szakmai gyakorlattal is rendelkeznek. Esetükben a meglévő készségekre, képességekre jobban lehet és kell építeni, távlati célként a teljes társadalmi reintegráció megjelölése az optimális, mind a munkaerőpiacon, mind a családi, közösségi viszonylatokban.

A szolgáltatás minden egyes ellátottra, személyre szabottan - olyan pszicho-szociális rehabilitációs tevékenység megvalósítása, amellyel az elveszett készségek, képességek bizonyos mértékben visszaszerezhetőek.

A nappali ellátással kapcsolatban fontos, hogy csak akkor végezhető hatékony és komplex rehabilitáció, ha nem csak az egyén, hanem annak tágabb szociális környezete is célpontja a törődésnek

(családba való visszaintegrálás, szükség esetén családsegítővel vagy civil szervezettel való kapcsolatfelvétel, nyílt munkaerő-piaci foglalkoztatás esetén kezdeti utánkövetés – támogatás).

A nappali intézmény működésének nem része a pszichiátriai szakgondozás, szakellátás, de az intézményben dolgozó terápiás segítő révén szükség szerint kapcsolatot tartanak az ellátott kezelőorvosával, vagy az ideggondozójával, továbbá a hozzátartozókkal, valamint olyan személyekkel, akik fontos szerepet játszanak az ellátott életében.

A különböző részcélok és feladatok a pszichiátriai betegek nappali ellátása során:

- a hiányzó közösségi kapcsolatok pótlása, az „egyedüllét” érzet kompenzálása,
- a depressziós, szorongásos téltlenség kóros következményének prevenciója,
- rendszeres orvosi vizsgálat és ellenőrzés melletti egészségi állapotuk javítása, megőrzése, kapcsolattartás a pszichiátriai gondozókkal,
- szükség esetén egyéni higiénés szokásaik korrigálása,
- öntevékenység és önségítés támogatása folyamatos motivációval,
- a társadalomba, a korábbi közösségbe, a családba történő visszaintegrálódás elősegítése,
- stressz-kezelés: a hétköznapi felmerülő stresszhelyzetek feldolgozása,
- intézményen kívüli kapcsolatok ápolása (család, hozzátartozó, szomszéd, baráti kör),
- kapcsolat kialakítása és fenntartása a kompetenciahatárok betartásával (pszichiáter, háziorvos, hivatásos gondnok),
- kulturális és szabadidős tevékenységek biztosítása,
- egyéni és csoportos terápiák, foglalkozások szervezése, a rehabilitáció, rehabilitáció elősegítése, támogatása,
- fejlesztő foglalkoztatás biztosítása, a munkába állás segítése,
- családtagok, hozzátartozók számára mentálhigiénés támogatás szervezése igény szerint.

Budapest Főváros közigazgatási területén, elsősorban III. kerületi lakcímmel rendelkező, pszichiátriai betegek részére biztosítanak nappali ellátást, akik egyrészt önálló életvezetésre pszichés - mentális nehézségeik miatt nem, vagy csak részben képesek, másrészt életvezetésükben bizonyos fokú segítséget igényelnek, iskolai oktatásra már nem jogosultak, speciális eszközökkel fejleszthetők, tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, az Szt. 65/F. § (1) b) pontja alapján.

A 3 hónapos próbaidő után intézményi jogviszonyuk a megállapodásban foglalt időpontig érvényes, amennyiben veszélyeztető magatartást nem tanúsítanak. Ellátottjaik nagy részben önkiszolgálóak, nem igényelnek állandó orvosi ellátást, illetve a meglévő nehézségeik ellenére alkalmazkodni tudnak társaikhoz. A pszichiátriai kórképük - a külső szakellátórendszer hatására – terápiákkal, gyógyszeres kezelésekkkel ambuláns módon jól befolyásolhatóak. Az érintettek kapcsolati bizalmatlansága,

esetenkénti izolálódása a velük történő kapcsolatfelvételt gyakran nehezíti, ezért a kapcsolatfelvétel módjára a szokásosnál nagyobb hangsúlyt fektetnek.

Az ellátottak a kerületi pszichiátriai gondozóban gondozottak és a szakorvosi vélemény alapján nappali ellátásuk és terápiás célú foglalkoztatásuk javasolt.

A szolgáltatás igénybevétele önkéntes alapon történik, az igénylő szóbeli vagy írásbeli kérelmére.

A pszichiátriai betegek nappali ellátásának gondozotti létszáma 20 fő.

A fejlesztő foglalkoztatás működtetése

A fogyatékos személyek és a pszichiátriai betegek számra intézményi jogviszony mellett fejlesztő foglalkoztatást szerveznek. A fejlesztő foglalkoztatás az egyéni foglalkoztatási tervben foglaltak szerint, az ellátott meglévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően fejlesztési jogviszony vagy Mt. szerinti határozott idejű munkaviszony keretében (a továbbiakban együtt: fejlesztő foglalkoztatás) biztosítható, az Szt. 99/B. § - 99/D. §-ai alapján.

A szolgáltatás célja az ellátottak munkavégzéshez szükséges fizikai és mentális készségeinek fejlesztése, az önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, fejlesztési jogviszony, illetve Mt. szerinti határozott idejű munkaviszony keretei között. A fejlesztő foglalkoztatás az ellátottak számára a munkavégzés lehetőségét biztosítja, illetve a munkaerő-piaci munkavégzésre készít fel.

A fejlesztő foglalkoztatás keretében azok a fogyatékos személyek és pszichiátriai betegek foglalkoztathatók, akik rendelkeznek intézményi jogviszonnyal, valamint foglalkozás egészségügyi vizsgálat szempontjából alkalmasak. A fejlesztési jogviszonyban lévők esetében a fentiekén kívül szükséges a munka- és szervezetpszichológus javaslata is vagy az érvényben lévő munka-rehabilitációs szakvélemény.

Az intézmény hatályos működési engedélye értelmében fejlesztő foglalkoztatás 90 főre engedélyezett. A 2017. december 31-i állapotnak megfelelően 55 fővel kötött az intézmény munkaszerződést foglalkoztatás céljából, 21 fővel pedig fejlesztési szerződést.

A foglalkoztatott célcsoport a fejlesztési jogviszony területén:

A foglalkoztatási célcsoport tagjai elsősorban a Fogyatékosok Nappali Otthona középsúlyos értelmi fogyatékos, halmozottan fogyatékos és autista személyek nappali ellátását biztosító egységének ellátottaiból kerülnek ki: olyan értelmileg akadályozott személyek, akik önálló életvezetésre fogyatékoságuk miatt nem képesek, iskolai oktatásra már nem jogosultak, speciális eszközökkel fejlesztethetők, egyszerű házkörűli munkákba, egyéb segédmunkákba felügyelettel bevonhatók, önálló helyváltoztatásra, közlekedésre képesek. Ők a munkaterápiás foglalkozásokon olyan szintre kerültek, hogy a fejlesztési jogviszony formában jól foglalkoztathatóak és a későbbiek során jó esélyük van arra, hogy munkaszerződéssel dolgozhassanak.

A foglalkoztatott célcsoport a Mt. szerinti határozott idejű munkaviszony területén:

A foglalkoztatottak a Fogyatékosok Nappali Otthona, illetve a Pszichiátriai Betegek Nappali Otthonának ellátottai, akik a tizennyolcadik életévüket már betöltötték, de még aktív korúak. Egészségi állapotuk miatt szociális, pszichés és mentális támogatásra szorulnak, önmaguk ellátására részben képesek. Jelenlegi állapotuk még nem teszi lehetővé számukra a nyílt munkaerő-piacon való megjelenést. A felvételnél előnyben részesülnek a III. kerületi lakosok.

A foglalkoztatott személyek pszichiátriai (schizophrenia, személyiségzavarok, depressio stb.) és fogyatékosági (értelmi, hallási, látási, mozgási) problémákkal küszködnek. Pillanatnyi állapotuk, a munkához való viszonyuk és érdekérvényesítő képességük még nem teszi lehetővé a munkaerő-piacon történő helytállásukat, de a célzott fejlesztés előfeltételezi annak lehetőségét, hogy a későbbiek során munkát vállalhassanak.

A fejlesztő foglalkoztatás helyszínei az intézmény területén találhatóak – papírműhely, játékműhely, varroda, szövőműhely, barkácsolóműhely.

Varroda:

A varroda az általános tárgyi feltételeken túl gépi varróasztalokkal, nagyméretű szabó asztallal, vasalóállványokkal, munkaasztalokkal, székekkel felszerelt. A varrodai, illetve a textilipari előkészítés kéziszerszámainak a foglalkoztatást segítők biztosítják a foglalkoztatottak számára. A segítő részlegvezető a segítő-koordinátor irányításával végzi a szakmai munkát. Felelős a minőségi munkáért. Az ipari gyorsvarrógépekkel és célgépekkel felszerelt üzemben ellátotti jogviszonyban lévő, megváltozott munkaképességű, varrónői szakképesítéssel rendelkező dolgozók készítenek ágyneműket és nagy mennyiségű lakástextíliát. A segítő részlegvezető a szabásminta segítségével leszabja a megrendelő által biztosított alapanyagot és átadja a varrónőknek a készáru elkészítéséhez. A készáru minőségi ellenőrzés után becsomagolásra és szállításra kerül.

A varroda legnagyobb megrendelői a Nuans-Textil Kft. és a Ballon Lamp Hungary Kft.

Támogató Szolgálat

Támogató Szolgálat Budapest Főváros közigazgatási területén, elsősorban a III. kerületben, szociálisan rászorult, valamely fogyatékossgal (értelmi-, hallás-, látás-, mozgássérült, autista, halmozottan sérült) élő lakosok önálló életvitelét hivatott segíteni. Kiemelt feladatuk és céljuk, hogy az önálló életvitelre részben, illetve segítséggel képes fogyatékos személyek önállóan tudjanak a lehető leghosszabb ideig otthonukban élni. A segítségnyújtás történhet személyi segítő közreműködésével (lakáson belül és lakáson kívül egyaránt) ill. gépjármű igénybevételeivel.

A szolgáltatás igénybevételenek feltételei (a szociális rászorultságot igazoló dokumentumok valamelyikének megléte):

- Fogyatékosági támogatásban vagy,
- Emelt összegű családi pótlékban vagy,
- Vakok személyi járadékában való részesedés.
- Orvos szakértői vélemény fogyatékossg fennállásáról, valamint
- Budapest Főváros közigazgatási területe, elsősorban III. Kerületi lakcímmel rendelkezők.

A fogyatékos emberek ellátási szükségleteit egyrészt meghatározzák életkori sajátosságok, fogyatékossguk mértéke, jellege, társult betegségek, lakáskörülmények, másrészt a szociális helyzet, azaz a családi állapot. Számos ellátottjuknak a Támogató Szolgálat személyi segítői jelentik a családot, hiszen az évek alatt kialakult bizalmi kapcsolat nagy jelentőséggel bír számukra. 2017-ben szolgálat 39 db megállapodással rendelkezett, nagyobb számban értelmi fogyatékos ellátottjaik vannak, akikhez az autista ellátotti csoportjuk is kapcsolódik, jellemzően veleszületett fogyatékossgról beszélhetünk. Ellátottjaik főként az intézmény nappali ellátásában részesülnek. Főképpen kísérést igényelnek számukra a hozzátartozók, hiszen a szocializáció, a társadalmi integráció folyamatához nagyban hozzájárul, ha tömegközlekedési eszközökkel, érkezik meg és megy haza a fiatal. Ezen kívül szállítást is igénybe vehetnek. Heti rendszerességgel úszásoktatásra is igénybe lehet venni a szállító szolgálatot, továbbá a különböző kulturális és sporteseményekre való eljutáshoz biztosítanak gépjárművet.

A másik nagy csoportot mozgássérültjeik alkotják, jellemzően szerzett fogyatékossgról beszélhetünk, akik baleset vagy betegség következtében váltak fogyatékossg. Szolgálat célja, hogy a fogyatékos ember segítséggel képes legyen az önálló életvitelre. Ellátottjaik állapotában különbségek tapasztalhatóak. Személyi segítőik napi rendszerességgel járnak fekvőbeteg ellátottjaikhoz, akik egész más szükségletekkel rendelkeznek, mint azon ellátottjaik, akik a bevásárlásban és ügyintézésben kérnek segítségnyújtást.

A harmadik csoportot a látássérültek alkotják. Közülük a legtöbben életük során valamilyen betegség vagy baleset következtében váltak csökkent látóvá, vagy veszítették el teljesen látásukat. A tapasztalatok alapján ez az a csoport, amely a lehető legkevesebb segítséget igényelnek és

az önálló életvitelre törekednek. Leginkább kísérésben, bevásárlásban, ügyintézésben kérnek segítséget.

Látássérültek Klubja

A klubdélutánra való eljutáshoz, a személyi segítséget illetve a szállító szolgáltatásukat többen kevesen igénybe veszik. Az összejöveteleken elhangzanak az aktuális, látássérülteket érintő információk, programkínálatok. Tagjaink létszámát tekintve átlagosan 12 fő. A találkozók időpontja általában minden hónap második keddjén, 11:00 óra. A szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe. Több kiemelkedő kulturális programon és előadáson vehetnek részt a klubtagjaikkal.

A nyújtott szolgáltatások bemutatása

- személyi segítség

A személyi segítő segítséget nyújt a fogyatékos ember személyi (higiénés, életviteli, életfenntartási) szükségleteinek kielégítésében, a társadalmi életben való teljes jogú részvételben, az önálló munkavégzésben, tanulmányok folytatásában, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételében, kulturális, művészeti, sport, szabadidős tevékenységek végzésében. A személyi segítő szervező tevékenységével is hozzájárul, hogy a rászoruló, a számára legmegfelelőbb ellátáshoz juthasson. A szolgáltatás térítési díja a jövedelmi viszonyokhoz igazodik, legmagasabb összege 350 Ft/óra volt.

- szállító szolgálat

A szállítási igények főként reggel és délután a munkába, iskolába érkezés és hazajutás idején halmozódnak, ebben az időszakban maximálisan kihasználta a gépjármű. A nappali ellátásba járó fiatalok közül is rendszeresen igénybe veszik a támogató szolgálat kínálta szállítási lehetőséget. Főként úszásra, kirándulásra, kulturális programokra szállítják őket.

A szolgáltatás térítési díja a jövedelemhez igazodik, melynek legmagasabb összege 250 Ft/km volt.

- információnyújtás, tanácsadás

A szolgálat hétköznapokon 8-16 óráig fogadja akadálymentes helyiségben, a kerületben élő fogyatékos lakosokat, valamint hozzátartozóikat személyes információnyújtás, tanácsadás céljából. A szolgáltatás térítésmentesen vehető igénybe.

2017. április 1-től - a 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet módosításával nyolc szolgáltatási elem jelent meg, melyek részben a személyi segítség különböző formáit, részint a szállítás elemét érintik.

Ezek a következők:

- tanácsadás
- esetkezelés
- gyógypedagógiai segítségnyújtás
- készségfejlesztés
- háztartási és háztartást pótló segítségnyújtás
- felügyelet
- gondozás
- szállítás

A **Motiváció Alapítvány** az egyik legelső civil szervezet Budapesten, mely azzal a céllal jött létre, hogy szolgáltatásaival, programjaival biztosítsa a fogyatékos emberek esélyegyenlőségét önálló életvitelük és a társadalmi életben való aktív részvételük során egyaránt. A Szervezet az 1991. májusi megalakulása óta küldetésének tekinti a fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek társadalmi beilleszkedésének, egyenértékű állampolgári létének segítését. A célcsoport igényeihez igazodó, szükségleteiket a lehető legjobban lefedő szolgáltatásokat működtet. Tevékenységét az

önrendelkező életvitel elvének messzemenő tiszteletben tartásával és figyelembevételével végzi. Szolgáltatásai az életvezetés területeire, a személyi segítség a fogyatékos ember otthonában és az otthonán kívül, a szállítás, az információnyújtás, a tanácsadás, az egyenlő hozzáférést biztosító környezet, a szabadidő hasznos eltöltése, a komplex munkaerő-piaci szolgáltatás, valamint a képzések és programszervezés területére terjednek ki.

A III. kerületi fogyatékos és megváltozott munkaképességű emberek társadalmi beilleszkedésének, egyenértékű állampolgári létének további elősegítése érdekében az Önkormányzat a Motiváció Alapítvánnyal 2016. decemberében együttműködési megállapodást kötött.

A megállapodás értelmében az együttműködés az alábbi szintereken valósul meg:

- Közreműködés az akadálymentes környezet megvalósításában.
- Ingyenes jogi tanácsadás.
- Komplex munkaerő-piaci szolgáltatás (fogyatékos, nyugdíjas) munkavállalóknak és munkaadóknak.
- Szakmai műhelymunka támogató szolgálatoknak, információcsere, szakmai tanácsadás.
- Érzékenyítő programok a kerületi köznevelési intézményekben.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A nappali ellátás intézményi térítési díját és a személyi térítési díj mértékét a személyes gondoskodás keretébe tartozó szociális szolgáltatásokról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjakról szóló 13/2005. (III. 3.) ÖK rendelet szabályozza.

A személyi térítési díj mértékét a jövedelemigazolások alapján állapítják meg. Csak nappali ellátást igénybevevő kerületi lakosnak a fenti rendelet értelmében térítés mentesen biztosítják a nappali ellátást. Aki a nappali ellátás keretében igénybe veszi az étkezést annak szintén a fenti rendelet értelmében jövedelmétől függően kell fizetni az ebéd árát. A különbözetet Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata vállalta magára.

Az intézményi finanszírozáson belül heti rendszerességgel konduktor foglalkozik a fiatalokkal. Ellátottaiktól a kulturális és sport programokon való részvételért eseti jelleggel térítési díj kérhető.

A fejlesztő foglalkoztatás finanszírozására a fenntartó pályázott. A 2017. évre elnyert feladatmutató az I. negyedévre 18.421 munkaóra, melyet 13.705.224 összegben határoztak meg. 2017. április 1. napjától december 31-ig 49.721 feladatmutató került jóváhagyásra, mely 44.500.295 Ft-ot jelentett az intézménynek.

Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ Támogató szolgálata segíti a fogyatékkal élőket a közszolgálatokhoz való hozzáférésben. Kerületi fogyatékos lakosok számára szerdai napokon önkormányzati ügyintézés céljából ingyenes szállítást biztosít.

Szociális foglalkoztatás formái 2017. március 31-ig	Ténylegesen teljesített feladatmutató
Munka-rehabilitáció	5.400
Fejlesztő-felkészítő	15.092
Összesen:	20.492

Fejlesztő foglalkoztatás formái 2017. április 1. napjától	Ténylegesen teljesített feladatmutató
Fejlesztési (Szt. szerint) jogviszony	12.796
Mt. szerinti határozott idejű munkaviszony	49.396
Összesen:	62.192

Célkitűzéseik elsősorban az, hogy a bevezetett új szolgáltatásaikat, programjaikat színvonalas és igényes szakmai munkával fenntartsák ellátottaik szükségleteinek és igényeinek figyelembevételével. Másodsorban szeretnének meghívni olyan szakembereket, akik egy-egy speciális problémára irányulóan tudnak megoldásokat kínálni mind az ellátottaknak, mind a szülőknek, mind az intézményben dolgozó szakembereknek.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A közszolgáltatást nyújtó intézmények akadálymentesítése folyamatos. Az egészségügyi, szociális szolgáltatások, a kulturális programokhoz történő fizikai akadálymentesített helyszínen érhetőek el. A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik. Az akadálymentes intézmények száma, minden területen a jogszabályi előírásnak megfelel. Az Önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Az EFOP-1.9.2-VEKOP-16-2016-00001 kódszámú „A fogyatékos személyek számára nyújtott szakmai- közszolgáltatások hozzáférhetőségének kialakítása, fejlesztése” című projektben közreműködik az Önkormányzat, melynek általános célja egy országos lefedettségű fogyatékosügyi tanácsadó hálózat, továbbá a beszéd- és nyelvi fogyatékos személyek számára logopédiai hálózat létrehozása a család- és gyermekjóléti központok bázisán, amely a fogyatékoságból adódó igényekre, szükségletekre reagáló közszolgáltatások minőségét javítja, illetve hozzáférhetőségét bővíti. Kiemelt cél, egy megtervezett, egységes és átlátható igénybevevői út kialakítása, amely visszacsatolás révén – folyamatos nyomon követést és szükség esetén, beavatkozási lehetőséget biztosít a fogyatékosággal élő emberek és családjaik számára. A program megvalósítása érdekében a Család- és Gyermekjóléti Központok bázisán országszerte 21 tanácsadói pont kerül létrehozásra (2 fővárosi, 19 megyei).

Az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központban 2018. április 1-én elindított **Fogyatékos Tanácsadó Pont** legalább 3 évig tartó időszakra jött létre, amennyiben a szolgáltatást sikerül megfelelően kiépíteni és működtetni, hosszútávú fenntartása is a tervek között szerepel.

A Fogyatékos Tanácsadói Pontban 2 fő fogyatékosügyi tanácsadó komplex rendszerben segíti a kerületi és környékbeli fogyatékos emberek, hozzátartozóik és a velük foglalkozó szakemberek tájékoztatását, továbbá hozzájárul a szociális munka eszközeinek és módszereinek felhasználásával az egyének, a családok, valamint a különböző közösségi csoportok jólétéhez és fejlődéséhez, a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Középületeink 80 %-ban akadálymentesek. Az intézményeink akadálymentesített mozgássérültek számára.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Kerületi szinten jelentős előrelépések történtek.

Kulturális intézményeink 80% akadálymentesített. Az önkormányzati fenntartású, nem akadálymentes közszolgáltatást nyújtó intézményeknél biztosítani az egyenlő esélyű hozzáférést, a fizikai

és infokommunikációs akadálymentesítés megvalósítása érdekében ütemterv készítése a források, felelősök, határidők megjelölésével.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Kerületben végzett felmérések és statisztikai adatok szerint megállapítható, hogy egyre több munkavállaló alkalmaz megváltozott munkaképességű munkavállalót és ennek megfelelően a munkahelyek akadálymentesítése is megtörténik.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Az elmúlt években jelentős fejlesztések történtek a gyalogos közlekedésben. A gyalogosok számára a hagyományos kialakítású utcákban megfelelően kiépített járdák vannak. A lakótelepeken jellemzően járda nélküli vegyes használatú úthálózat épült ki. A lakóterületeken az akadálymentesítések folyamatosan zajlanak. Az újonnan épült gyalogos-átkelőhelyeinknél a szegélyszüllyesztések megvalósultak, az új járdák és parkolók végeinél akadálymentesítettek. A járdák, parkolók és közöttük kapcsolatánál az akadálymentesítések megtörténtek.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata fontosnak tartja a mozgásukban korlátozott emberek akadálymentes közlekedésének fejlesztését, cél, hogy mindenki számára egyaránt bejárható és elérhető legyen a kerület minden pontja. A kerület teljes akadálymentesítése egy hosszú folyamat, melynek rövid és középtávon történő kielégítésére az Önkormányzatnak nincsen módja, azonban minden évben a lehetőségeihez mérten támogatja és aktívan tesz érte. A lakosság részéről gyakran érkeznek kérdések, panaszok a kerület akadálymentes útvonalaira vonatkozóan. A kerekesszékekkel közlekedők számára nem ismeretlen a Route4U nevű platform, mely a világ számos városában, köztük Budapest belsőbb kerületeiben, nyújt ingyenesen támpontot az akadálymentes útvonalak megtalálásában. Naprakész információkat nyújt, a járdák, átkelők, fontos helyek akadálymentes átjárhatóságáról. Gyorsan, felhasználóbarát módon készít akadálymentes térképeket és könnyíti meg a kerekesszékekkel közlekedők hétköznapijait. A térkép elkészítését megelőzi a terület gyalogos infrastruktúrájának felmérése és legfontosabb szolgáltató helyeinek megközelítésének vizsgálata. A felmérésen túl a platform üzemeltetői folyamatosan karbantartják és frissítik a térképet, azért hogy a felhasználók valóban naprakész információk birtokában tervezhessék útvonalait. A III. kerület applikációba történő felvételével kapcsolatban az Óbuda-Békásmegyer Városfejlesztő Nonprofit Kft. megkereste a nevezett céget és ajánlatot kért a teljes kerület akadálymentességének felmérésére - a kerület járdainfrastruktúrájának minden olyan tulajdonságát, ami a kerekessel járművek (pl. kerekesszékek vagy babakocsik) számára problémát jelenthet. Ezek a tulajdonságok:

- Az útfelület simasága
- A keresztezések padkájának magassága
- Hosszirányú lejtés
- Keresztirányú lejtés
- Járdaszélesség (beleértve az akadályokat is)

A felmérés alapján elkészített – ajánlott - útvonalak teljes mértékben személyre szabottak a felhasználók igényeihez igazodnak mivel az egyedi képességeikhez mérten állíthatják be akadálymentességi igényeiket az applikáción keresztül.

A felmérést a cég az elmúlt időszakban megkezdte, és várhatóan 2018. október végére elkészül a kerület akadálymentes járdatérképe. A felmérésre kerülő járdahálózat teljes hossza 663 km.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ önkormányzati fenntartású intézmény. Szolgáltatunk feladata, hogy a kerületben valamely fogyatékossgal (érzékszervi-, mozgásfogyatékos vagy értelmi sérült) élő emberek számára mindennapi életvitelükhöz lakásukon belül személyi segítséget nyújtsonak, illetve a lakáson kívüli közszolgáltatások elérésének érdekében akadálymentesített gépjárművel biztosítsák szállításukat. Legfőbb cél a minél önállóbb életvitel fenntartása, az esélyegyenlőség lehetővé tétele e személyek számára. Az Óbudai Rehabilitációs és Foglalkoztatási Központ 80 fő fogyatékos személy számára biztosít nappali ellátást, valamint 39 fő számára támogató szolgáltatást, a szállító szolgálat elektromos kerekű székes szállítására is alkalmas.

Szolgáltatást azok a rászorulóknak vehetik igénybe, akik fogyatékossgai támogatásban, magasabb összegű családi pótlékban vagy vakok személyi járadékában részesülnek. Napi rendszerességgel lehet igénybe venni, hétköznapokon 8 órától 16 óráig, az ellátott és a szolgáltató közötti megállapodásnak megfelelően.

Segítséget nyújtanak többek között a személyes higiéné megőrzésében, a takarításban, mosásban, vasalásban, a bevásárlásban, ügyintézésben, gyógyszer, ill. gyógyászati segédeszköz kiváltásában, a segédeszköz használatának megtanításában. Mindezek mellett oktatási, egészségügyi intézménybe kísérik az arra rászorulókat, lehetővé teszik szabadidős-, kulturális-, sport, ill. egyéb programokon való részvételüket, napi sétájuk megtételét, továbbá egyéb tevékenységek elvégzéséhez nyújtanak segítséget az ellátott személy igényeihez igazodva.

Akadálymentes 9 személyes kisbusszal segítik ellátottaik munkahelyre, oktatási intézménybe, orvoshoz, kórházba, hivatalokba, szabadidős, kulturális programokra, egyéb helyszínekre való eljutásában. Szállító szolgálatuk alkalmanként és rendszeres szállításra is igénybe vehető.

Az intézmény minden hónap második keddjén Látássérült Klubtalálkozót **szervez**. Rendezvényeik térítésmentesek, a programokra való eljutásban szállító szolgálat nyújt segítséget.

Személyi segítő és szállító szolgáltatásuk térítési díjköteles. A fizetendő térítési díj az igénybevevő jövedelmi viszonyaihoz igazodik, mértékét az Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testülete rendeletben szabályozza.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Fogyatékosügyi Kerekasztal

Azzal a céllal jött létre, hogy feltárja a kerületi fogyatékkal élők helyzetét, életkörülményeit, feltérképezze a fejlesztés és segítségnyújtás lehetőségeit, elősegítse a területen dolgozó szakemberek, az érdekképviseleti szervek, az érintett fogyatékos személyek, valamint az önkormányzat közti kapcsolattartást. Tagjai a fogyatékosokkal kapcsolatba kerülő és fejlesztésükben, ellátásukban fontos szerepet játszó állami, önkormányzati, civil szervezetek képviselői, a polgármesteri hivatal szakemberei.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata és a **Hallatlan Alapítvány** 2015. december 21-én megbízási szerződést kötött a III. kerületi hallássérült és siketvak lakosok számára online jelnyelvi videotolmács szolgálat biztosítása érdekében.

A „**videotolmács-szolgálat**” célja, hogy a hallássérültek bármikor önállóan tudják intézni ügyeiket. A szolgáltatás lényege, hogy amennyiben hallássérült ügyfél keresi fel a Polgármesteri Hivatal Ügyfélszolgálatát, az Ügyfélszolgálat az előre telepített, speciális számítógépes szoftver segítségével felhívja a videotolmács-szolgálatot, ahol a tolmács online fordít jelnyelven az ügyfél felé és szóban az ügyintéző felé. A videotolmács olyan innovatív technológiai megoldás, mely valódi segítséget jelent az egyenlő bánásmód megvalósulásához. A visszajelzések alátámasztották, hogy a szolgáltatás jól működik, a jövőben is indokolt ennek folytatása, annak érdekében, hogy a hallássérült és siketvak személyek is önállóan, zökkenő mentesen intézhessék ügyeiket.

Az elmúlt két év tapasztalata, hogy a szolgáltatás jól működik, ezért a jövőben is indokolt ennek folytatása, annak érdekében, hogy a hallássérült és siketvak személyek is önállóan, zökkenőmentesen intézhessék ügyeiket.

A **Vakok és Gyengélátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete** és Óbuda- Békásmegyer Önkormányzata 2012 és 2014 közötti időszakban együttműködött a látássérültek érdekében a Közösség lámpásai program keretében. A sikeres projekt hivatalos lezárását követően a kiépült „Szolidaritás szigetei” látássérült közösségek továbbra is fennmaradtak és a mai napig aktív helyi közösségévé váltak a kerület ezzel megvalósította a látássérültek társadalmi integrációját. Az Egyesület vezetősége elkötelezte magát a meglévő 14 látássérült közösség továbbműködtetése, mentorálása érdekében, és újabb látássérült közösségek létrehozását tűzte ki célul Budapest kerületeiben. Az Egyesület célja Budapest III. kerületében a látássérült emberek helyi közösségének megerősítése, a vak és gyengélátó emberek további felkutatása, önszervező közösségek, klubok működtetése és részükre tartalmas szabadidős programok szervezése, igényeik, szükségleteik megismerése és képviselete. Az elmúlt év alatt az Egyesületnek sikerült közösségbe szerveznie és aktivizálnia a III. kerület

letben élő látássérült tagjait, köszönhetően annak, hogy egy kerületi látássérült munkatársat tudnak foglalkoztatni, mint közösségi mentort.

Budapest Főváros III. kerület Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata a továbbműködtetést segítette elő az Egyesület és Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata között egy Együttműködési megállapodás megkötésével 2015. október 16-án (öt évre).

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata kiemelt figyelmet fordít a kerületben élő fogyatékos emberekre és mint fogyatékos- és idősbárát önkormányzat, elkötelezett az esélyegyenlőség biztosítása, a fogyatékosokkal élők életkörülményeinek javítása iránt. A városvezetés célja, hogy elősegítse a fogyatékosokkal élő emberek társadalmi életben való aktív részvételét, valamint az érintettek véleményét minél inkább beépíthesse a döntéseibe.

Lehetőség szerint minden magyar állampolgár számára esélyegyenlőséget kell biztosítani a közösségi eseményekhez történő önálló hozzáférésben és a fogyatékosokkal élő emberek számára a fogyatékoság típusától függetlenül, továbbá lehetőség szerint integrált eszközök bevonásával kell támogatni az állami megemlékezéseken való részvételt.

Az Önkormányzat a megkötött megállapodásban tervezet értelmében vállalta, hogy

- a nemzeti ünnepeken és a kiemelt fontosságú önkormányzati rendezvényeken a rendelkezésre álló eszközeivel hozzájárul a fogyatékosokkal élő emberek részvételéhez, már az események tervezésekor törekszik a fogyatékosokkal élő emberek speciális igényeinek figyelembe vételére,
- a nyilvános önkormányzati rendezvényeket, figyelemmel azok hagyományaira és jellegére, fizikailag és infokommunikációs szempontból akadálymentesített környezetben szervezi meg.

A stratégiai együttműködési megállapodás megkötésével biztosítható minden fogyatékos személy részére az esélyegyenlőség a kerületi közösségi eseményekhez történő önálló hozzáférése során. A szerződés ünnepélyes aláírására a kerületben működő Fogyatékosügyi Kerekasztal keretében kerül sor 2017. decemberében.

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata azokat a szervezeteket kereste fel, akik az országos megállapodást is aláírták. A részletek egyeztetésére egy 2017. májusi kerekasztal megbeszélésen került sor. A helyi viszonylatok megtárgyalását követően készült egy megállapodás tervezet az alábbi szervezetek közreműködésével:

- Vakok és Gyengénlátók Közép-Magyarországi Regionális Egyesülete
- Mozgássérültek Budapesti Egyesülete
- Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Közép-Magyarországi Regionális Közhasznú Egyesület
- Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége

Egyéb kezdeményezések az esélyegyenlőség megteremtése érdekében

Óbudai Szociális Kerekasztal

Az Szt. előírásai értelmében a 2000 fő feletti lakosságszámú települési önkormányzat feladata helyi szociálpolitikai kerekasztal létrehozása, különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére. Az Óbudai Szociális Kerekasztal – a kerületben működő szociális, karitatív, gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenységet ellátó szervezetek, intézmények, öntevékeny csoportok, egyházi közösségek, lakóközösségek információs szakmai fóruma – 2005. május 3-án tartotta első, alakuló ülését. A kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart, a program az éppen aktuális változás vagy felme-

rülő probléma megoldása érdekében kerül kialakításra. A résztvevők a szorosabb együttműködés reményében megoszthatják javaslataikat, ötleteiket a kerületi szociális élet valamennyi területével kapcsolatban. A 2016. évi ülésen Óbuda-Békásmegyer Szociálpolitikai Koncepciójának felülvizsgálatára került sor. Idén a kerekasztal tervezett témája a fejlesztési tervek összefoglalása, a „Családok Éve Óbudán” program ismertetése, áttekintése.

Óbuda-Békásmegyer Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszer

Óbuda-Békásmegyer Áldozatsegítő Szakmai Együttműködési Rendszer (a továbbiakban: ÁSZER) 2015. december 11. napján alakult meg, a bűncselekmények áldozataivá vált személyek hatékonyabb, helyi szintű segítése érdekében. Az ÁSZER tagszervezetei a kerületi gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai, valamint az áldozatokkal kapcsolatba kerülő állami, illetve civil szervezetek, egyházak képviselői.

Az ÁSZER céljának megvalósítása érdekében hatékonyabb kommunikációt szeretne kialakítani a kerületben működő szakemberekkel, intézményekkel illetve az áldozattal kapcsolatba kerülő szervezetekkel. Az ülések témája az éves munkaterv alapján került összeállításra.

Óbuda-Békásmegyer Kábítószerügyi Egyeztető Fórum

A szenvedélybetegségekkel kapcsolatos munkában a helyi közösségek, civil szervezetek és szakemberek segítő összefogása vezethet eredményre, hiszen a különböző társadalmi problémák abban a közösségben kezelhetők leghatékonyabban, ahol keletkeznek. Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata fontosnak tartja a helyi szintű közösségi és szakmai összefogást, támogatja a kábítószer-megelőzéssel és a kezeléssel foglalkozó helyi szervezeteket. Óbuda-Békásmegyer Kábítószerügyi Egyeztető Fórum a munkájával (a továbbiakban: KEF) ezeket az intézményeket fogja össze, koordináló, egyeztető tevékenységet végez.

A KEF a fenti koordináló tevékenységét a nemzeti és helyi Drogellenes Stratégia iránymutatásai valamint a tagok által megfogalmazott és elfogadott cselekvési terv alapján végzi.

A helyi drogstratégia korábbi helyzetelemzésen alapult, azonban a tisztán látás érdekében az új pszichoaktív szerek terjedése miatt kutatás készült. „Budapest Főváros III. kerület, Óbuda-Békásmegyer kábítószer problémával való érintettsége, kezelési lehetőségei” címmel 2017-ben az Óbuda-Békásmegyer területén élő, valamint ott tanuló fiatalok drogfogyasztási és egyéb függőségek (alkohol, dohányzás, energiital, internethasználat, stb.) érintettségének jellemzőit vizsgálták, továbbá a kerületben működő szolgáltatások feltérképezését, monitorozását, az esetleges hiányok felderítését, és a fejlesztési lehetőségek meghatározását végezték el. A kutatás tanulmánya lényegesen hozzájárulhat a kerületi drogvédelemhez és kezeléshez, illetve a KEF munkája eredményesebbé tételéhez, ezért a kapott megállapítások alapján továbbra is tudatosan tervezik az egyes tevékenységeket.

A KEF kiemelt feladata az információáramlás elősegítése, a rendszeres kommunikáció elérése a tagok között. A célok megvalósításához évente cselekvési terv készül. Az aktualitásokat előtérbe helyezve alakítják programjaikat, hogy az elméleti és gyakorlati tapasztalatokkal gazdagodva egyre hatékonyabban tudjon minden résztvevő eljárni egy-egy fiatal, csoport vagy akár településrész tekintetében. Ennek érdekében kiadta a „Tiszta sorok Óbudán” című tájékoztató anyagot, melyben a szenvedélybetegségekkel foglalkozó kezelőhelyek, továbbá a fiatalokkal foglalkozó szervezetek találhatóak.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

Akadálymentesítési terv elkészítése során a települési önkormányzat figyelembe veszi a fogyatékkal élők helyzetét.

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
160-as busz Békási végállomása és az Óbudai temető közötti szakaszon lévő megállók nem akadálymentesek	útszakasz megállóinak akadálymentesítése
Hév megállói nem akadálymentesek	megállók akadálymentesítése
termelő piacok területén nincsenek akadálymentes WC	akadálymentes WC-k létesítése a termelői piacokra
Nagyobb kereszteződések lámpái gyorsan átváltanak	Közlekedési lámpák átállítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

„Közel Egymáshoz”

Óbuda-Békásmegyeren jelenleg több mint háromszáz bejegyzett civil szervezet működik az alábbi tevékenységi körökben:

- egészségügyi és szociális gondoskodás, egyházak mellett működő szervezetek, érdekvédelmi szervezetek, gyermek és ifjúságvédelem, családsegítés, kulturális és helyi környezetvédő szervezetek, oktatási és nevelési intézmények mellett működő szervezetek, sportegyesületek.

Az Önkormányzat és a civil szervezetek közötti kapcsolattartást a civil referens segíti.

A **civil referens feladata**, hogy kapcsolatot tart a civil és társadalmi szervezetekkel, sportegyesületekkel, gyermek- és ifjúsági szervezetekkel, valamint az oktatási intézményekkel.

A kapcsolattartás legfontosabb eszköze az Önkormányzat által létrehozott civil levelező lista, melyre a civil szervezetek kérhetik felvételüket. Az Óbuda újságban az erről szóló felhívás rendszeresen megjelenik a referens elérhetőségével együtt, valamint az Önkormányzat honlapján is megtalálható a referens elérhetősége és a levelező listára jelentkezésről szóló felhívás. A levelező listán keresztül folyamatos a kapcsolattartás, hetente több alkalommal kapnak értesítést a szervezetek az aktuális pályázatokról, esetleges változásokról, fontosabb eseményekről, programokról, ingyenes továbbképzésekről, őket érintő jogszabályi változásokról. A levelező lista mellett kb. havi rendszerességgel kerül kiküldésre a Civil Hírlevél, amely a civil szervezeteket érintő - nem csak kerületi – híreket, aktualitásokat, felhívásokat tartalmazza.

Az Önkormányzat minden évben civil alapot különít el 20.000.000 Ft-os keretösszeggel a civil szervezetek működési pályázatának támogatására. Szintén minden évben kiírásra kerül a „Fogadj örökbe egy zöldterületet!”, és a nyári táborok támogatását célzó pályázat.

Jól működő, kiegyensúlyozott partnerségi kapcsolat alakult ki Budapest Főváros III. Kerület Óbuda-Békásmegyér Önkormányzata és a civil szervezetek között. A civil szerveződések együttműköd-

nek az önkormányzattal, akár részt vállalva annak kötelező feladataiból is. Tevékenységüket elhivatottságból végzik, azért az örömet, amit a valakiért való cselekvés, a valahová tartozás jelent. Rendszeres visszajelzést adnak a kerületben megjelenő problémákról, szükségletekről - hiszen ők közvetlenül érzékelik azok megjelenését -, és hogy milyen segítségre van szükség azok orvoslásához.

Segítségnyújtás a civil szervezeteknek: a civil irodában ingyen fénymásolhatnak, nyomtathatnak, és az irodához tartozó tárgyalótermet értekezleteik számára ingyenesen használhatják. A civil irodában segítséget kapnak a pályázati adatlap kitöltéséhez, elkészítéséhez. A pályázati tájékoztatás magában foglalja az önkormányzati és a nem önkormányzati pályázatfigyelést.

Azok a szervezetek, melyek Együttműködési megállapodást kötöttek Óbuda-Békásmegyer Önkormányzatával, az önkormányzat tulajdonában lévő helységeket kedvezményes bérleti díj fejében bérelhetik.

Az 1% igénylésére nyitva álló időszakban az Önkormányzat lehetőséget biztosít a civil szervezetek számára, hogy az Óbuda újságban megjelenjen nevük és adószámuk.

Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata KÖZEL Egymáshoz címmel kiadványt jelentetett meg, melyben bemutatkoznak a kerület civil szervezetei.

A civil szervezetek rendszeresen részt vesznek Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat kulturális és sport (pl. Óbudai Életmód és Sportnap, Óbudai Sportágválasztó, Kihívás Napja Sportrendezvény, Idősek Sportnapja, Önkormányzati Dolgozók Sportnapja, Diák Fitness Nap) rendezvényein, megemlékezésein. Óbuda Napján, a Zichy-kastély udvarán került kialakításra az ún. Civil Udvar, amely bemutatkozási és kapcsolatteremtési lehetőséget nyújt kerületi civil szervezetek részére. Hagyományteremtő céllal 2011-ben rendezte meg első alkalommal Óbuda-Békásmegyer Önkormányzata az Óbudai Pikniket. Az önkormányzat lehetőséget teremt arra, hogy a városrész lakói és civil szervezetei a szűkebb szomszédságukkal, lakóközösségükkel jobban megismerkedjenek. Ezek a „kis piknikek” jó szomszédi kapcsolatok kialakításának, közösségek formálódásának színterei.

2008-tól kiemelt rendezvény számukra a Civil és Nemzetiségi Nap. Ennek a napnak, a legfőbb célja, hogy Óbuda-Békásmegyer polgárai megismerjék a kerületben tevékenykedő civil szervezeteket és nemzetiségi önkormányzatokat, és hogy azok, akiknek küldetésük mások szolgálata, segítése, érezzék az összefogásban rejlő erőt és megoszthassák egymással a tapasztalataikat. Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Képviselő-testülete 2010-ben helyi elismerést alapított civil szervezetek részére, mely a Képviselő-testület döntése alapján **„Balázs Lajos Óbudai Civil Díj”** néven kerül átadásra 2013-tól. A díjat az az Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat területén bejegyzett civil szervezet kaphatja, amely a kerület polgárai érdekében kifejtett tevékenységét kimagasló színvonalon, az általa nyújtott szolgáltatást igénybe vevők általános elégedettsége mellett legalább 3 éve folyamatosan végzi.

A két kerületi rendezvény 2016-tól az Óbudai Piknik - Civil és Nemzetiségi Nap nevet vette fel.

Az Önkormányzat a Budapesti Civil Információs Centrummal együttműködésben Civil Fórumokat szervez a kerületben működő civil szervezetek működését, munkájukat segítő témakörökben.

2012-ben megnyílt a Civil ház, mely az Óbudai Promenádnál program keretében kialakított új közösségi tér, a Kolosy téri piac galériáján. A ház a civil szervezetek aktivitására alapozva szervezi programjait, amelyek a helyi lakosság közül leginkább a kisgyermekes családoknak vagy a nyugdíjas korosztálynak szólnak.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség
Budapest Főváros Főpolgármesteri Hivatala a fővárosi kerületek civil referensei számára kerekasztal megbeszélés kezdeményezett tapasztalatcsere céljából. A megbeszélések eredményesen zárultak, és nem zárkózunk el a folytatástól.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Önkormányzatunk Együttműködési Megállapodás kötött a helyi Nemzetiségi Önkormányzatokkal: Ruszin, Cigány, Lengyel, Örmény, Bolgár, Görög, Német, Szerb, Szlovák, Román. A megállapodás keretében az önkormányzat pénzügyi eszközökkel biztosítja a nemzetiségi önkormányzatok működési feltételeit, a nemzetiségek számára a városban elérhető közszolgáltatásokhoz történő egyenlő esélyű hozzáférést, támogatja a nemzetiségek szellemi, épített- és tárgyi örökségük védelmét.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége
Néhány szervezet, amelynél kiemelten megjelenik az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenység:

Az Európai Gyöngyök Roma Egyesület

Az egyesület 1999-ben alakult. Főbb céljaik között szerepel a kerület roma lakosságának a felzárkóztatása, társadalmi esélyegyenlőségének kialakítása, integrációjuk elősegítése. Információs irodájukkal a birtokukba került információkat továbbítják a hátrányos helyzetű roma családok részére. Jövőbeni terveik között szerepel egy szociális adatbázis és szociális térkép elkészítése. A pontos adatok birtokában az egyesület kialakíthat egy olyan stratégiát amely segítséget nyújthat majd a kerületben élő és dolgozó roma lakosság szociális helyzetének a jobbrafordulásában.

Új Világ Egyesület

Céljaik a hátrányos helyzetben élő, beteg gyermekek és családok támogatása, illetve a romák társadalomba való beilleszkedésének segítése. Integrációt elősegítő célkitűzéseiket kulturális és szabadidő programok szervezésével, lebonyolításával érik el. Jelenleg 60 olyan családot részesítenek rendszeres támogatásban, ahol beteg gyermeket nevelnek, vagy súlyos anyagi, családi gondokkal küzdenek.

Családsegítő tevékenységeket is folytatnak, amelyben segítséget nyújtanak a bármilyen oknál fogva hátrányt szenvedő családoknak, gyermekeknek, fiataloknak (pl. lakás pályázatok, szociális támogatások).

Kamasztér Egyesület

A Kamasztér Egyesület különböző programokkal kívánja elősegíteni a nehezen kezelhető, hátrányos helyzetű gyerekek integrált nevelését. A programok középpontjában a tudatosság fejlesztése, a szemléletformálás és az értékek közvetítése áll. Az elmúlt év programjainak célja a halmozottan hátrányos helyzetű ifjúsági csoportok foglalkoztatása, társadalmi integrációja volt.

Aranypatkó Lovas Egylet

Óbudán, az Aranypatkó Lovarda 1987 óta üzemel, 1996 óta a lovardán belül működik, melynek tagjai amatőr díjugrató és díjlovas versenyzők, valamint hobby lovasok. Elhelyezkedéséből adódóan sokan keresik fel a lovardát, így sok óbudai gyermek és felnőtt lovaglás iránti vágyát és szeretetét tudják kielégíteni. Az Egylet megalakulása óta tagja a Magyar Lovas Szövetségnek. Tagjaik aktív közösségi életének színtere a lovarda, ahol a közös tereplovaglásokat és a versenyeket követően közös sütés-főzésre kerül sor.

Céljuk, hogy működése során elősegítse a nagy múltú magyar lovas sport eredményes fejlődését, ápolja a magyar lovas hagyományokat. Az Egylet versenyzőivel részt vesz nemcsak a hazai, de külföldi amatőr lovas versenyeken, sport és szabadidős lovaglási lehetőséget biztosít, a magyar lovas hagyományokat és a lovas kultúrát széles körűen megismerteti a lakossággal, terápiás célú lovagoltatással, lovasterápiával egészségügyi és szociális tevékenységet folytat, együttműködik a kerület oktatási intézményeivel. Óbuda- Békásmegyer lakosai közül hetente körülbelül 150 fő látogatja a lovardát rendszeresen.

Terápiás foglalkozásaik segítségével kiemelkedő szerepet igyekeznek vállalni az értelmi és testi fogyatékkal élők életminőségének javításában.

A lovasterápiás tevékenységet - a lovardatörvényben szabályozott személyi feltételeknek megfelelően – a lovardában egy képzett hypoterapeuta és egy lovas parasport oktató végzi. 2018-ban az Aranypatkó Lovardában az alábbi terápiás tevékenységeket végzik:

- keddenként a Szellő utcai Óvoda, Általános iskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény SNI tanulói közül kiválasztott diákok a délelőtti folyamán 4 csoportban látogatják a lovardát. A foglalkozások résztvevői enyhe- és középsérült értelmi fogyatékos kisiskolások. A foglalkozások díját úgy határozzák meg, hogy a pedagógusok által kiválasztott gyermekek számára a részvételnek ne legyenek anyagi korlátai.
- kedd és szerda délelőttönként egész tanévben járnak terápiás foglalkozásokra a „Csalogány” Óvoda, Általános Iskola, Készségfejlesztő Speciális Szakiskola, Egységes Módszertani Intézmény, Diákotthon és Gyermekotthon szintén SNI tanulói közül 3. és 4. osztályos diákok.
- keddi, pénteki és szombati napokon egyéni foglalkozások zajlanak autista, tanulásban akadályozott, CP-s, látássérült, halmozottan sérült gyermekek és felnőttek számára.
- Esetenként integráló óvodák és iskolák kirándulás jelleggel látogatják a lovardát.

Budapesti Hidroterápiás Rehabilitációs Gimnasztika Alapítvány - BHRG

A BHRG Alapítvány 1993 óta – megalakulástól kezdődően – eltérő fejlődésű gyermekeket lát el egyéni és kiscsoportos mozgásterápiákkal, valamint kognitív fejlesztésekkel. Fél éves kortól 12 éves korig fogadják a sérült idegrendszerű gyermekeket, valamint az ép intellektusú, de tanulási, viselkedési vagy mozgási problémákkal küzdő gyermekeket.

III. kerületi központjaikban évente 6-700 család kap rendszeresen ellátást. Eddig 1500 terapeutát képeztek ki, 18 szakmai oktató filmet készítettek, 21 szakdolgozatot írtak a BHRG-terápiákkal kapcsolatban.

Elsődleges céljuk a korai fejlődési eltérések felismerése, amikor azok még jó eséllyel korrigálhatók. Szűrővizsgálati protokolljaikat a magyar és a nemzetközi ajánlások figyelembe vételével, az Alapítvány több mint 20 éves tapasztalata alapján állították össze és folyamatosan fejlesztik.

A Dr. Lakatos Katalin által kifejlesztett, 2008-ban szerzői mintaoltalommal levédett neuroszenzomotoros magyar terápia 3 része:

1. HRG (Hidroterápiás Rehabilitációs Gimnasztika) – több mint 1000 vízi feladattal minden sérültségi fokon képes javulást eredményezni az egyensúlyérzék, a figyelem, az utánzás, a monotónia-tűrés és a kötődés eltéréseinél.

2. TSMT-I (egyéni Tervezett SzenzoMotoros Tréningek) – több mint 1000, otthon is letornázható feladattal jelentősen csökkenthetők a súlyosabban sérült, elmaradt, nem eredményesen integrálható, a sikeres iskolai beválásban rizikós gyermekek elmaradása, zavaró tünetei.

3. TSMT-II (csoportos Tervezett SzenzoMotoros Tréningek) – több mint 1000, tornateremben megvalósítható feladat alkalmazásával eredményesen lehet hatni a kisebb elmaradásokra, a figyelemzavarokra, a koordinációs és utánzási gyengeségekre.

Az egymást kiegészítő, egymással jól összehangolható három terápia már 3 hónapos kortól 10-12 éves korig alkalmas megkésett mozgásfejlődésű, mozgássérült, megkésett beszédfejlődésű, megkésett pszichomotoros fejlődésű, értelmileg akadályozott, autizmussal élő, hiperaktív, figyelemzavaros, kontroll-funkcióiban gyenge, tanulási zavaros, viselkedés-zavaros, kötődési zavarokkal küzdő, ügyetlen gyermekek állapotának jelentős javítására, zavaró tünetek tartós csökkentésére.

Az elmúlt esztendőben drasztikusan megnőtt az SNI (sajátos nevelési igényű) gyermekek száma, ezért az államilag biztosított ellátások mellett ezen a területen is egyre inkább indokolt a szakmai civil szervezetek tevékenysége.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Közel jövőbeni terveink között szerepelhet egy olyan együttműködés megkötése, ahol a forprofit szféra próbál megoldást találni egyes társadalmi, globális problémákra a kerület döntéshozó szerveivel és polgáraival együtt.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek Budapest Főváros III. Kerületi Polgármesteri Hivatal érintett dolgozói, kerületben dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek, jegyzői és esélyegyenlőségi referens. Módszerünk az online és személyes kapcsolattartás.

Az elfogadott helyi esélyegyenlőségi program a www.obuda.hu oldalon hozzáférhető, amely alapján az esélyegyenlőséggel kapcsolatos folyamatok, intézkedések megismerhetők, és biztosított a megvalósítás folyamatos ellenőrzése is.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel

Romák és/vagy mélyszegénységben élők	mélyszegénységben élőkrol adathiány	adatbázis elkészítése
	segélyezéssel, szociális transzferekkel nem lehet olyan mértékű jövedelmet biztosítani, amely a létfenntartási szükségleteket kielégítik úgy, hogy ebben a lakhatási költségek is benne vannak	foglalkoztatás – munkalehetőségek teremtése
	az önkormányzati bérlakás állomány a teljes lakásállomány 5 %-a. Az EU országokban ez a szám 30-35 %.	több, viszonylag jelentős számú, alacsony komfort-fokozatú, kisrezsijú bérlakás
Gyermekek	intézményekről, aktuális programokról szélesebb körű tájékoztatók,	szolgáltatást nyújtó intézmények közötti kommunikáció javítása
	karbantartási feladatok elvégzése az EU szabványoknak megfelelően	pályázati lehetőségek felkutatása, saját forrás biztosítása
	a speciális igényű gondozási feladatok ellátásában a különböző társszakmák segítése	speciális továbbképzések, források megteremtése
	társszakmák közötti esetleges együttműködés	az együttműködést segítő meeting, közös tréning szervezése a társszakmák képviselőinek közös bevonásával
	segítő szakemberek nagyfokú lelki megterhelése	mentálhigiénés tréningek, kiegészítő tréningek szervezése
	üres álláshelyek betöltése	helyi ösztönző programok
	a jelenlegi ellátórendszer fenntartása, kiterjesztése, minőségi fejlesztés	a jelenlegi ellátórendszer fenntartása, kiterjesztése, minőségi fejlesztés
	a korrekció nagyobb hangsúlyt fektet az ellátórendszer, mint a prevencióra	preventív intézkedések preferálása
Nők	a terület feltáratlan	statisztikák készítése, kutatások
	várólista a családok átmeneti otthonában	szakmai partnerség, férőhelybővítés
	hátrányos megkülönböztetés, családon belüli erőszak eseteinek bejelentése kevés	eljáró hatóságok elérhetőségeire felhívni a figyelmet, megfelelő tájékoztatás, segítségnyújtás
	nemzedékek közötti kapcsolat nehézsége	generációs programok szervezése
	idős korral összefüggő társadalmi sztereotípiák	helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése
Fogyatékkal élők	kerület járdái 70 %-ban nem akadálymentesítettek	pályázati forrás
	160-as busz Békási végállomása és az Óbudai temető közötti szakaszon lévő	Fővárosi Önkormányzati feladat

	megállók nem akadálymentesek	
	hév megállói nem akadálymentesek	Fővárosi Önkormányzati feladat
	termelő piacok területén nincsenek akadálymentes wc	akadálymentes WC-k létesítése a termelői piacokra
	nagyobb keresztezések lámpái gyorsan átváltak	Fővárosi Önkormányzati feladat
	gyalogos átkelőhelyeken való átkelés és Intézményekben való bejutási lehetőségek – vakok és gyengén látók részére	Fővárosi Önkormányzati feladat
	az egészségügyi prevenciós szolgáltatásokat, a szűrővizsgálatokat a mozgásban erősen korlátozott személyek kevésbé veszik igénybe. Szükséges a támogatásuk a szűrőprogramokra történő eljuttatásuk (eljuttatásuk) terén.	segíteni, hogy a fogyatékkal élők is minél nagyobb számban részt vegyenek az egészségügyi szűrővizsgálatokon

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	adatbázis elkészítése	Európai Gyöngyök Roma Egyesület Cigány Nemzetiségi Önkormányzat elnöke Társszervek intézményvezetői
	foglalkoztatás – munkalehetőségek teremtése	Munkaügyi Kirendeltség kirendeltségvezető
	több, viszonylag jelentős számú, alacsony komfort-fokozatú, kisrezsijű bérlakás	Óbudai Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.
Gyermekek	szolgáltatást nyújtó intézmények közötti kommunikáció javítása	társszervek intézményvezetői
	pályázati lehetőségek felkutatása, saját forrás biztosítása	Óbuda-Békásmegyer Városfejlesztő Nonprofit Kft vezetője
	speciális továbbképzések, források megteremtése	társszervek intézményvezetői
	az együttműködést segítő meeting, közös tréning szervezése a társszakmák képviselőinek közös bevonásával	társszervek intézményvezetői
	mentálhigiénés tréningek, kiegészítő megelőző tréningek szervezése	társszervek intézményvezetői

Nők	helyi ösztönző programok	Oktatási és Kulturális Osztály vezetője
	a jelenlegi ellátórendszer fenntartása, kiterjesztése, minőségi fejlesztés	Társszervek intézményvezetői
	preventív intézkedések preferálása	Képviselő-testület
	statisztikák készítése, kutatások	Társszervek intézményvezetői
	szakmai partnerség, férőhelybővítés	Társszervek intézményvezetői
	eljáró hatóságok elérhetőségeire felhívni a figyelmet, megfelelő tájékoztatás, segítségnyújtás	BRFK III. kerületi RK kapitányságvezető
	Generációs programok szervezése	Idősek Tanácsa Társszervek intézményvezetői
Idősek	Helyi média bevonásával nyilvánosság eszközeinek bővítése	Óbudai Szociális Szolgáltató Intézmény Óbuda-Békásmegyer Idősek Tanácsa Sajtóreferens
	járdaszegély legömbölyítésével megoldható lenne	Budapesti Közlekedési Központ
	útszakasz megállóinak akadálymentesítése	Budapesti Közlekedési Központ
Fogyatékkal élők	megállók akadálymentesítése	Budapesti Közlekedési Központ
	akadálymentes WC-k létesítése a termelői piacokra	Óbudai Vagyonkezelő Nonprofit Zrt.
	Közlekedési lámpák átállítása	Budapesti Közlekedési Központ
	távirányítóval működésbe hozható beszálló jelzőlámpák	Budapesti Közlekedési Központ

Jövőképünk

Óbuda-Békásmegyer legyen egy olyan kerület, ahol az emberek, az újonnan beköltözők, otthonra lelnek, mert megtalálják mindazt, amire szükségük van a mindennapi élethez és a kikapcsolódáshoz. Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák diszkrimináció mentes életfeltételei biztosítottak, felzárkózási esélyeik javulnak.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők életminősége folyamatosan javuljon.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek egészséges testi és lelki fejlődését és biztonságos környezetük kialakítását.

Fontos célunk a kedvezőtlen népesedési folyamatok megállítása, az idősödés kihívásainak megfelelő kezelése és az abban megmutatkozó területi különbségek mérséklése.

Folyamatosan odafigyelünk, hogy az idősek a társadalom megbecsült tagjai és egészségesek legyenek. Ne legyenek magányosak és biztonságban valamint védettségben éljenek.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a horizontális és vertikális szegregáció felszámolását. Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők infokommunikációs hozzáféréseinek, akadálymentes közlekedésének megteremtésére és esélyegyenlőségére.

Jövőképünk

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat legfontosabb célja, hogy a kerületben élő állampolgárok jólétét biztosítsa, életminőségét folyamatos javítása, mindezeket olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat által fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

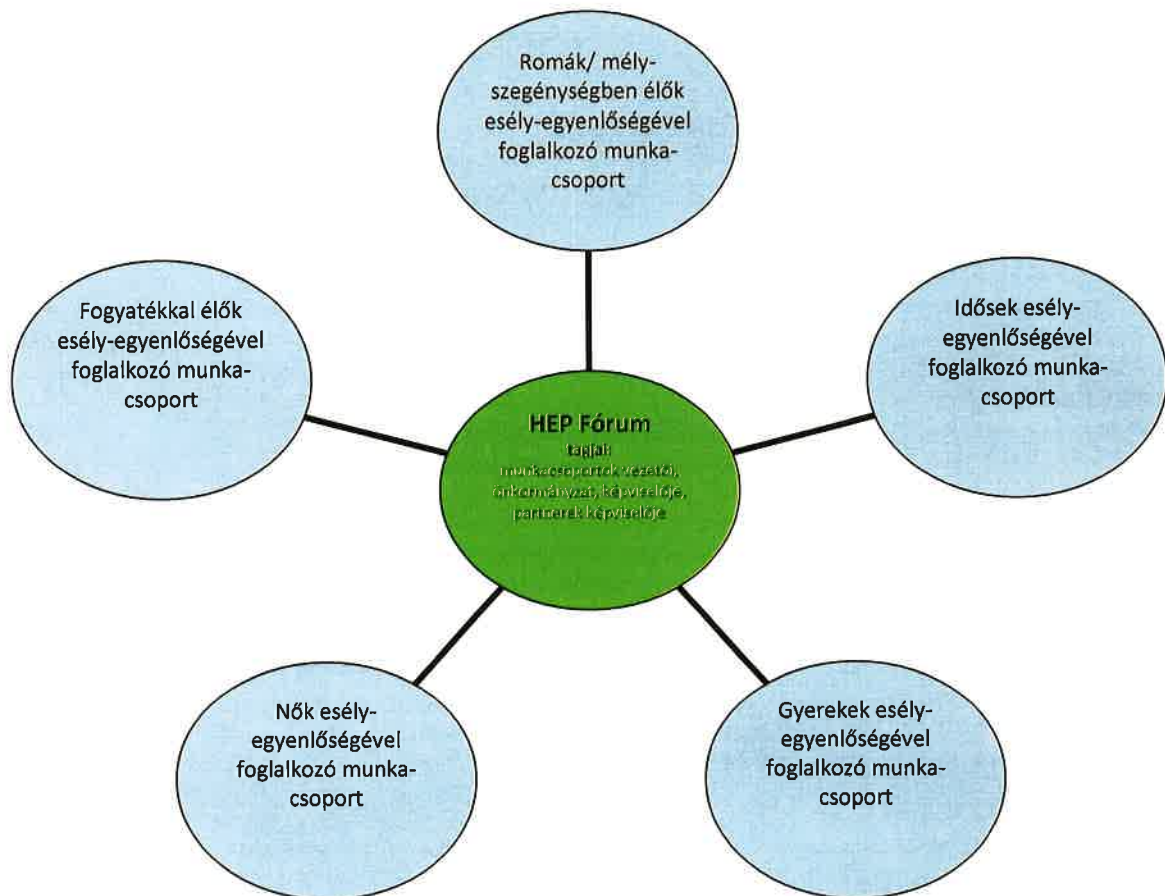
A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,

- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről az esélyegyenlőségi referens felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfelelően az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős (ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

A Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

Ezt követően a Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat képviselőtestülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatva és a 494/2018.(IX.14.) számú határozatával elfogadta.

Óbuda-Békásmegyer, 2018. szeptember 14.

Bús Balázs
polgármester

A Budapest Főváros III. Kerület, Óbuda-Békásmegyer Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.